

TILINPÄÄTÖS »

TALVIVAARAN KAIVOSOSAKEYHTIÖ OYJ

KONSERNITILINPÄÄTÖS 31.12.2011

SISÄLLYSLUETTELO

Hallituksen toimintakertomus	61	10. Myytävissä olevat rahoitusvarat	94
Konsernitase	72	11. Myyntisaamiset	94
Konsernin tuloslaskelma	73	12. Muut saamiset	94
Konsernin laaja tuloslaskelma	74	13. Vaihto-omaisuus	94
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	75	14. Rahavarat	94
Konsernin rahavirtalaskelma	76	15. Myytävänä olevat omaisuuserät	94
1. Yleistä	77	16. Osakepääoma, osakeanti, ylikurssirahasto, sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto, suojausrahasto ja muut rahastot	95
2. Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista	77	17. Kertyneet voittovarot	96
Laatimisperiaatteista	77	18. Omat osakkeet	96
Uusien ja muuttuneiden standardien ja tulkintojen soveltaminen	77	19. Osakeperusteiset maksut	96
Konsernitilinpäätöksen laatiminen	77	20. Lainat ja pääomalainat	97
Ulkomaan rahan määräiset erät	78	21. Ennakkomaksut	100
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	78	22. Ostovelat ja muut velat	100
Aineettomat hyödykkeet	78	23. Laskennalliset verot	102
Biologiset hyödykkeet	79	24. Varaukset	102
Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvon alentuminen	79	25. Liikevaihto	103
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	79	26. Liiketoiminnan muut tuotot	103
Rahoitusvarat	79	27. Materiaalit ja palvelut	103
Johdannaisinstrumentit ja suojauslaskenta	80	28. Henkilöstökulut	103
Vaihto-omaisuus	81	29. Poistot ja arvonalentumiset	103
Myyntisaamiset	81	30. Liiketoiminnan muut kulut	103
Vuokrasopimukset: konserni vuokralle ottajana	81	31. Rahoitustuotot	103
Rahavarat	81	32. Rahoituskulut	104
Osakepääoma	81	33. Tuloverot	104
Omat osakkeet	81	34. Osakekohtainen tulos	105
Osakeperusteiset maksut	82	35. Lähipiiritapahtumat	105
Varaukset	82	36. Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	106
Tulouttaminen	82	37. Tytäryritykset 31.12.2011	106
Ostovelat ja muut velat	83	38. Ehdolliset velat ja sitoumukset	107
Lainat	83	39. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	107
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot	83	Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	108
Työsuhde-etuudet	83	Päiväys ja allekirjoitukset	116
Avustukset	84	Tilintarkastuskertomus	117
Segmenttiraportointi	84		
3. Rahoitusriskien hallinta	84		
4. Keskeiset kirjanpidoilliset arvot ja harkintaan perustuvat ratkaisut	89		
5. Segmentti-informaatio	90		
6. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	91		
7. Aineettomat hyödykkeet	92		
8. Biologiset hyödykkeet	93		
9. Johdannaisinstrumentit	93		

TALVIVAARAN KAIVOSOSAKEYHTIÖN TOIMINTAKERTOMUS 31.12.2011 PÄÄTTYNEELTÄ TILIKAUDELTA

TALVIVAARAN TOIMINTAKATSAUS

Markkinaympäristö kaksijakoinen vuonna 2011

Vuoden 2011 alkupuoliskolla hyvät kasvunäkymät maailmanlaajuisesti vauhdittivat hyödykkeiden kysyntää, mikä näkyi myös perusmetallien vahvana hintakehityksenä. Erityisesti Kiinassa perusmetallien kysynnän nopea kasvu jatkui. Kesää kohti useiden Euroopan valtioiden velkakriisi ja talouden epävakaus alkoivat horjuttaa rahoitusmarkkinoita, ja loppukesällä vaikutus alkoi tuntua myös perusmetallien kysynnässä. Euroalueen kriisin syveneminen vuoden loppupuoliskolla yhdistettynä maailmantalouden kasvun heikentyneisiin näkymiin sekä vakiintuneilla että kehittyvillä markkinoilla vähensi sijoittajien riskinottohalukkuutta ja laski perusmetallien hintoja.

Nikkelin käteishinta Lontoon metallipörsissä (LME) oli keskimäärin 22 830 Yhdysvaltain dollaria tonnia kohden, mikä on noin 5 % enemmän kuin vuoden 2010 keskiarvo 21 804 dollaria tonnia kohden. Keskihinnan kehitys vuoden aikana heijasteli yleisiä markkinanäkymiä: tammi–kesäkuussa hinta oli 25 565 dollaria tonnia kohden, heinä–joulukuussa 20 202 dollaria ja loka–joulukuussa 18 303 dollaria. Sinkin hinnan kehitys LME:ssä noudatti pitkälti samaa kaavaa. Vuoden keskiarvo oli 2 191 dollaria tonnia kohden, mikä on noin 2 % enemmän kuin vuoden 2010 keskiarvo 2 157 dollaria.

Maailmanlaajuinen nikkelin kulutus kasvoi 6,5 % vuonna 2011 ja oli noin 1,63 miljoonaa tonnia (2010: 1,53 milj. tonnia). Kiinan osuus maailmanlaajuisesta kysynnästä oli noin 40 %, ja kulutus kasvoi vuoden aikana noin 21 %. (Lähde: Brook Hunt)

Maailmanlaajuinen nikkelin tarjonta kasvoi 12,4 % 1,63 miljoonaan tonniin, mikä

merkitsi lievää tarjontavajetta. Tarjonnan kasvua vauhditti pääasiassa nikkelipitoisen raakarauden (Nickel Pig Iron, NPI) tuotannon 55 % kasvu Kiinassa, joskin nikkelin hinnan heikko kehitys vuoden loppua kohden aiheutti NPI-tuotannon leikkauksia. Useiden uusien nikkelihankkeiden odotettiin käynnistyvän vuonna 2011, mutta näiden viivästyminen käyttöönottoon liittyneiden ongelmien vuoksi heikensi osaltaan tarjonnan kasvua. (Lähde: Brook Hunt)

Euro/dollari-vaihtokurssin suuret heilahdelliset jatkuivat koko vuoden ajan, ja etenkin loppuvuonna euroalueen kriisi lisäsi volatiliiteettia. Euron keskiarvo vuonna 2011 oli 1,39 dollaria ja vuoden päätöskurssi oli noin 1,30 dollaria.

Tuotannon ylösajo eteni merkittävästi metallien talteenotossa esiintyneistä teknisistä ongelmista huolimatta

Talvivaaran nikkelintuotanto vuoden aikana oli 16 087 tonnia, ja kasvua vuonna 2010 saavutetusta 10 382 tonnista kertyi 55 %. Sinkintuotanto kasvoi 25 % edellisen vuoden 25 462 tonnista 31 815 tonniin vuonna 2011. Kasvu osoitti jälleen Talvivaaran tuotantoprosessien soveltuvuuden laajamittaiseen, täyden tuotantotason toimintaan, mutta parantamisen varaa on edelleen erityisesti metallien talteenotto-prosessin toimintavarmuudessa ja laitteiden käytettävyydessä kaikkien toimintojen osalta. Täysimittaisen tuotantotason saavuttamiseksi erityistä huomiota kiinnitettiin prosessien optimointiin ja johtamisjärjestelmiin etenkin vuoden loppupuolella.

Vuoden 2011 alussa Sotkamossa oli pitkä erittäin kylmä kausi, jolloin lämpötilat olivat alle -20°C. Lisäksi metallien talteenottolaitoksen toimintaa rasittivat vuoden 2010 lopulla tapahtuneen muuntajarikon

jälkivaikutukset. Haasteellisesta alusta huolimatta metallien tuotannossa edettiin hyvin tammi–maaliskuussa, ja laitoksen kapasiteetin todettiin riittävän täysimittaisen tuotannon tarpeisiin. Korkea käyttöaste etenkin maaliskuussa paljasti kuitenkin tuotannossa muutamia pullonkauloja, jotka oli poistettava hyvän tuotantovauhdin ylläpitämiseksi ja tuotannon ylösajon jatkamiseksi. Tästä johtuen yhtiö päätti toteuttaa huhti–toukokuussa 2011 pidennetyn huoltoseisokin, jonka aikana laitoksella korjattiin kaikki havaitut puutteet ja suoritettiin perusteellinen tarkastus osana yhtiön ennaltaehkäisevää huoltosuunnitelmaa.

Huolto- ja parannustoimet toteutettiin onnistuneesti ja tuotanto käynnistettiin uudelleen suunnitellusti. Muutaman viikon kuluttua rikkivetykehittimien lämpövastuksessa ilmeni kuitenkin huomattavan nopeaa kulumista, mikä aiheutti äkillisen varaosien puutteen. Lämpövastusten kulumisen todettiin johtuvan liian korkeista lämpötiloista rikkivedyn tuotantoprosessissa. Vaikka prosessin ajotapaa muutettiin ongelman toteamisen jälkeen, varaosien puute vaikutti tuotantoon merkittävästi useiden kuukausien ajan, aina lokakuun puoleenväliin asti.

Päätettyään toteuttaa pidennetyn seisokin huolto- ja parannustöitä varten, Talvivaaran oli huhtikuussa pudotettava koko vuoden nikkelin tuotantotavoitettaan 30 000 tonnista 22 000–28 000 tonniin. Lokakuussa tuotantoennustetta jouduttiin laskemaan edelleen 16 000 tonniin rikkivetykehittimissä ilmenneiden ongelmien vuoksi. Loka–joulukuussa tuotantovarmuus parani merkittävästi, ja Talvivaara saavutti viimeisimmän vuotuiselle tuotannolle asetetun tavoitteen.

Tuotannon ongelmien ja erityisesti markkinaympäristön epävarmuuden seurauksena Talvivaara ilmoitti lokakuussa siirtävänsä

lyhyen aikavälin strategista painopistettään tuotannon maksimoinnista kannattavuuden optimointiin. Keinoja strategian toteuttamiseksi olivat muun muassa urakoitsijoiden käytön vähentäminen materiaalinkäsittelyssä sekä kemikaalien kulutuksen optimointi metallien talteenotossa. Näitä toimia jatketaan vuonna 2012 osana yhtiön johtamisjärjestelmän tehostamista, mutta niiden ei uskota vaikuttavan merkittävästi tuotantomääriin.

Kaivososaston toiminta jatkui yllätyksittä. Kaivososasto tuotti 11,1 miljoonaa tonnia (2010: 13,3 milj. tonnia) malmia ja 17,0 miljoonaa tonnia (2010: 16,7 milj. tonnia) sivukiveä. Kokonaismäärä oli materiaalinkäsittelyn pullonkaulojen vuoksi hieman pienempi kuin vuotta aiemmin. Sivukiven lounhintamäärät pysyivät suurina, sillä sivukiveä käytettiin sekundäärikasan pohjarakenteiden tasoittamiseen.

Materiaalinkäsittely tuotti 11,1 miljoonaa tonnia murskattua ja kasattua malmia vuonna 2011 (2010: 13,3 milj. tonnia). Viivästykset primäärikasan purkujärjestelmän käyttöön otossa rajoittivat tuotantoa ja järjestelmä jäikin huomattavasti jälkeen budjetoidusta tasosta koko vuoden ajan. Loka–joulukuussa toimintatapoihin löydettiin parannuksia, jotka otettiin käyttöön vuoden 2012 alussa.

Biokasaliuotus kehittyi odotetusti vuoden aikana. Sekundäärioliuotus on käynnistynyt hyvin, ja primäärikasasta sekundäärikasaan siirrettävän malmin määrä on jatkuvasti kasvanut. Liuoksen nikkelipitoisuus vaihteli vajaasta 2 grammasta litrassa yli 3,5 grammaan litrassa riippuen kasan iästä ja vaihteluista talteenottolaitokselle otetun liuoksen määrässä. Vuoden lopussa metallien talteenottolaitokselle pumpatun liuoksen nikkelipitoisuus oli noin 2 grammaa litraa kohden.

Metallien talteenottolaitoksen luotettavuus ja käytettävyyden olivat ratkaisevia tekijöitä vuoden 2011 kokonaistuotannon kannalta. Laitoksen käytettävyyden vuonna 2011 oli noin 49 %, mikä on selvästi alle pitkän aikavälin kohtuullisen tavoitetaso. Käytettävyydessä kuitenkin näkyy vielä laitoksen rajallinen käyttöhistoria. Vaikka mitään perustavanlaatuisia ongelmia ei ole tiedossa, vuonna 2012 keskitytään edelleen laitoksen tehokkuuden ja toimintavarmuuden parantamiseen.

TALOUDELLINEN KATSAUS

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Talvivaaran vuoden 2011 liikevaihto oli 231,2 miljoonaa euroa (2010: 152,2 miljoonaa euroa). Katsauskaudella myytiin 15 795 tonnia nikkeliä, 35 935 tonnia sinkkiä ja noin 400 tonnia kobolttia.

Konsernin liiketoiminnan muut tuotot olivat 2,3 miljoonaa euroa (2010: 20,9 miljoonaa euroa) ja koostuivat lähinnä vakuutuskorvauksista, voitosta Talvivaara-Murtomäki-junaradan myymisestä Suomen valtiolle sekä johdannaisten käyvän arvon kasvusta.

Materiaali- ja palvelukulut olivat vuonna 2011 yhteensä 135,0 miljoonaa euroa (2010: 99,0 miljoonaa euroa). Tarvikkeet, ulkopuoliset palvelut ja tuotantokemikaalit, erityisesti propaani ja lipeä, muodostivat suurimmat kustannuserät. Tuotantomäärien kasvu vuodesta 2010 vuoteen 2011 näkyi materiaalien ja palveluiden määrän kasvuna.

Henkilöstökulut, joihin sisältyvät vuoden 2007 henkilöstön optio-ohjelman henkilöstökulut, olivat 25,5 miljoonaa euroa (2010: 19,9 miljoonaa euroa). Kulujen nousu johtui lähinnä työntekijöiden määrän kasvusta.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 55,2 miljoonaa euroa (2010: 43,8 miljoonaa euroa), josta yli kaksi kolmannesta oli energia- ja kunnossapitokuluja. Liikevoitto oli 30,9 miljoonaa euroa (2010: 25,5 miljoonaa euroa). Liikevoittomarginaali laski vertailukauden 16,7 prosentista 13,4 prosenttiin johtuen lähinnä tuotannon ongelmien vaikutuksesta kunnossapitokuluihin ja kustannustehokkuuteen.

Vuoden 2011 rahoitustuotot olivat 1,2 miljoonaa euroa (2010: 3,5 miljoonaa euroa) ja koostuivat pääasiassa pankkitalletusten korkotuotoista ja valuuttakurssivoitoista. Rahoituskulut olivat 39,1 miljoonaa euroa (2010: 31,7 miljoonaa euroa) ja koostuivat pääasiassa koroista ja muista lainoihin liittyvistä rahoituskuluista.

Yhtiön tilikauden tappio oli yhteensä (5,2) miljoonaa euroa (2010: (7,7) miljoonaa euroa).

Yhtiön laaja tulos vuodelta 2011 oli (14,6) miljoonaa euroa (2010: (19,1) miljoonaa euroa). Tähän sisältyy suojausrahaston arvon pienentyminen suojattujen myyntien toteututtua.

Tase

Vuoden 2011 investoinnit olivat 79,1 miljoonaa euroa (2010: 115,7 miljoonaa euroa). Investoinnit liittyivät lähinnä sekundäärikasan pohjarakenteisiin, sekundäärioliuotuksen laitteistoihin sekä kipsisakka-altaan ja uraanin talteenottolaitoksen rakentamiseen. Konsernin taseessa aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvo oli 31.12.2011 yhteensä 762,0 miljoonaa euroa (31.12.2010: 728,2 miljoonaa euroa).

Konsernin vaihto-omaisuus oli vuoden 2011 lopussa yhteensä 240,4 miljoonaa euroa (31.12.2010: 175,4 miljoonaa euroa). Vaihto-omaisuuden kasvu johtui tuotannon ylösajosta ja sen aiheuttamasta lisäyksestä kasatun malmin määrässä. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon. Yhtiö tarkisti kolmannella vuosineljänneksellä Talvivaaran kaivoksen toiminta-astetta koskevia, vaihto-omaisuuteen liittyviä odotuksia. Koska tuotantoprosessin ylösajovaihe ja optimointi on edennyt arvioitua hitaammin, todettiin, että odotettavissa olevaa toiminta-astetta on suhteutettava vastaamaan paremmin nykyisiä ja lyhyen aikavälin tuotanto-odotuksia. Odotetun toiminta-asteen muutoksen seurauksena heinä-joulukuun 2011 vaihto-omaisuus kasvoi, koska aikaisempaa suurempi osuus tuotantokustannuksista ja tuotannon yleiskustannuksista kertyi nyt vaihto-omaisuudeksi sen sijaan, että erät olisi kirjattu suoraan kuluiksi.

Myyntisaamiset olivat vuoden 2011 lopussa yhteensä 64,0 miljoonaa euroa (31.12.2010: 52,4 miljoonaa euroa). Myyntisaamisten kasvu on pääasiassa seurausta vuoden 2011 sinkkitoimituksiin liittyvästä louhinta- ja prosessointimaksusta, joka heijastelee sinkin tuotannossa käytettyjen kemikaalien hintojen nousua.

Vuoden 2011 lopussa rahavarat olivat 40,0 miljoonaa euroa (31.12.2010: 165,6 miljoonaa euroa).

Oman pääoman osuus taseen omassa pääomassa ja veloissa oli vuoden 2011 lopussa 322,6 miljoonaa euroa (31.12.2010: 385,6 miljoonaa euroa). Pääoman pienentyminen johtui lähinnä kaupasta, jolla Talvivaara hankki omistukseensa 4 % tytäryhtiönä Talvivaara Sotkamo Oy:n osakekannasta Outokumpu Mining Oy:ltä. Kaupan seurauksena Talvivaaran osakeomistus Talvivaara

Sotkamossa nousi 80 prosentista 84 prosenttiin ja Talvivaaran oma pääoma pieneni 61,9 miljoonan euron hankintahinnan verran. Vuonna 2015 erääntyvän 225 miljoonan euron senioristatuksisen vakuudettoman vaihtovelkakirjalainan 9,0 miljoonan euron pääomaosuus kirjattiin katsauskaudella omaan pääomaan. Vuoden 2011 aikana merkittiin ja maksettiin yhteensä 539 407 uutta osaketta yhtiön 2007A ja 2007B optio-oikeuksien sekä vuonna 2015 erääntyvän vakuudettoman joukkovelkakirjalainan perusteella. Osakkeiden merkintähinta, yhteensä 2,6 miljoonaa euroa, on kirjattu omaan pääomaan.

Lainat kasvoivat 480,6 miljoonasta eurosta (31.12.2010) 495,7 miljoonaan euroon (31.12.2011). Lainojen muutoksissa näkyvät luottolimiitin osittainen nosto, vuonna 2015 erääntyvän vaihtovelkakirjalainan pääomaosuuden kirjaaminen omaan pääomaan, yritystodistusten liikkeellelasku sekä Talvivaara-Murtomäki-radan rakentamiseen otetun lainan takaisinmaksu.

Ennakkomaksut olivat vuoden 2011 lopussa yhteensä 247,3 miljoonaa euroa (31.12.2010: 259,9 miljoonaa euroa). Nyrtarilta saatu ennakkomaksu uudelleenluokiteltiin ei-monetääriseksi velaksi, koska ennakkomaksu maksetaan takaisin tuotoitimuksilla eikä siihen näin ollen sisälly tosiasiallista valuuttakurssiriskiä. Lisäksi Talvivaara sai vuoden aikana 14,4 miljoonaa euroa ennakkomaksuja Cameco Corporationilta uraanin myynti- ja ostosopimuksen perusteella. Suomen valtion rautatiestä maksama ennakkomaksu kirjattiin syyskuussa tuotoksi.

Oma pääoma ja velat olivat vuoden lopussa yhteensä 1 156,7 miljoonaa euroa (31.12.2010: 1 214,5 miljoonaa euroa).

Rahoitus

Lokakuussa Talvivaara allekirjoitti 100 miljoonan euron luottolimiitin muutossopimuksen Nordea Pankin, Sampo Pankin, Svenska Handelsbankenin ja Pohjola Pankin kanssa. Limiitin kokonaismäärää nostettiin 130 miljoonaan euroon Pohjola Pankin liittyttyä pankkiryhmään. Lisäksi limiitin laina-aikaa pidennettiin yhdellä vuodella 30.6.2014 saakka. Lainan kokonaismäärä 31.12.2011 oli 50 miljoonaa euroa (2010: 0 euroa).

Vuoden loppupuoliskolla Talvivaara perusti Sampo Pankin, Nordea Pankin ja Svenska Handelsbankenin kanssa enimmillään 100 miljoonan euron yritystodistushjelman, josta yhtiö laski liikkeelle yritystodistuksia yhteensä 18,5 miljoonan euron nimellisarvosta. Liikkeellä olevien yritystodistusten nimellisarvo 31.12.2011 oli 8,5 miljoonaa euroa.

Syyskuussa Suomen valtio maksoi Talvivaara Infrastructure Oy:lle toisen erän Talvivaara-Murtomäki-radan rakentamisesta aiheutuneista kustannuksista. Kokonaiskorvaus oli 40 miljoonaa euroa. Lunastuksen yhteydessä radasta tuli Suomen valtion omaisuutta ja osa valtion rautatieverkostoa. Korvauksen saatuaan Talvivaara maksoi takaisin 18,7 miljoonan euron pankkilainan ja 4,2 miljoonan korkotukilainan, joilla oli rahoitettu radan rakennuskustannuksia.

Talvivaara ja Cameco Corporation allekirjoittivat helmikuussa uraanin myynti- ja ostosopimuksen. Sopimusehtojen mukaan Cameco sijoittaa enintään 60 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria uraanin talteenottolaitoksen rakentamiseen ja siihen liittyvien laitteiden hankintaan. Talvivaara maksaa sijoituksen takaisin uraanitoimitusten muodossa ensimmäisten sopimusvuosien aikana. Kun pääomasijoitus on maksettu takaisin, Cameco ostaa kaiken tuotetun uraanin toimitushetken markkinahintoihin perustuvaan hintaan 31.12.2027 saakka.

Talvivaaran tammikuussa 2011 pidetty ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen erityisten oikeuksien antamisesta 225 miljoonan euron suuruiseen senioristatuksiseen vakuudettomaan vaihtovelkakirjalainaan liittyen. Laina laskettiin liikkeeseen joulukuussa 2010 ja se erääntyy vuonna 2015. Velkakirjat ovat vaihdettavissa 27,0 miljoonaan täysin maksettuaan yhtiön osakkeeseen. Vaihtovelkakirjan korko on 4,00 prosenttia ja kokonaistuotto 6,50 prosenttia, mikä johtuu 114,5 prosentin lunastushinnasta lainan erääntyessä.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS JA

KAUPALLISET JÄRJESTELYT

Suunniteltu uraanin talteenotto ja uraanin myynti- ja ostosopimus Cameco Corporationin kanssa

Talvivaara ja Cameco Corporation allekirjoittivat helmikuussa uraanin myynti- ja ostoso-

pimuksen. Sopimusehtojen mukaan Cameco sijoittaa enintään 60 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria uraanin talteenottolaitoksen ja siihen liittyvien laitosten rakentamiseen.

Camecon investointi maksetaan takaisin uraanitoimituksilla ensimmäisten sopimusvuosien aikana. Kun pääomasijoitus on maksettu takaisin, Cameco ostaa Sotkamossa tuotetun uraanin 31.12.2027 saakka voimassa olevan myynti- ja ostosopimuksen mukaisesti. Sopimuksen mukaan Cameco maksaa Talvivaaralle uraanista hinnan, joka perustuu toimitushetken markkinahintoihin.

Uraanin tuotantomääräksi arvioidaan noin 350 tonnia uraania, mikä vastaa noin 410 tonnia uraanirikastetta (UO₄) vuodessa.

Talvivaara sai rakennusluvan uraanin talteenottolaitokselle elokuussa 2011, ja rakennustyöt aloitettiin heti. Laitoksen käyttöönotto tapahtunee vuoden 2012 jälkipuoliskolla, kun tarvittavat luvat ja viranomaishyväksynnät on saatu (lisätietoa Lupaprosessit-osiossa). Cameco antaa Talvivaaralle teknistä tukea uraanin talteenottolaitoksen suunnittelussa, rakentamisessa, käyttöönotossa ja myöhemmin myös laitoksen käytössä.

Tuotannon laajentaminen – Operation Overlord

Vuoden aikana Talvivaara teki tuotantokapasiteetin lisäämiseen liittyviä tutkimuksia, joiden tavoitteena on nikkelin vuosituotannon kasvattaminen yli 50 000 tonniin. Projekti varten koottiin ryhmä, joka koostuu yhdestä metallurgian, infrastruktuurin, biokasaliuotuksen, materiaalinkäsittelyn ja projektijohdon asiantuntijasta.

Alustavat tekniset selvitykset perustuvat nikkelin vuosituotannon kaksinkertaistamiseen noin 100 000 tonniin saakka. Eri prosessivaihtoehtojen kartoittaminen jatkuu edelleen, mutta tässä vaiheessa näyttää jokseenkin todennäköiseltä, että merkittävä osa laajennetusta tuotannosta olisi LME-laatuista nikkelimetallia, eli nykyisen nikkelituotteen jatkojalostus tulisi osaksi Talvivaaran tuotantoprosessia. Myös kobolttin jalostamista metalliksi harkitaan, mutta sinkin jalostaminen sinkkimetalliksi ei ole tällä hetkellä suunnitteilla. Tiettyjen tuotteiden ja raaka-aineiden, kuten mangaanin ja rikkihapon, osalta tutkitaan joint venture- tai muita kumppanuusjärjestelyjä.

Ympäristön perustilaselvitykset liittyen tuotannon mahdolliseen laajentamiseen käynnistyivät keväällä 2011, ja loppuvuoden mennessä ympäristövaikutusten arviointiin liittyvät valmistelut olivat edistyneellä tasolla. Luvitusprosessin odotetaan etenevän ympäristölupahakemuksen jättämiseen vuoden 2012 aikana.

Tuotannon laajentamiseen liittyviä investointipäätöksiä ei ole vielä tehty. Mikäli investointipäätös tehdään, investoinnit on tarkoitus toteuttaa osissa, jolloin investoinnit voidaan jakaa noin 5–6 vuoden ajalle vuoden 2014 tienoilta alkaen. Tämä toteutustapa mahdollistaa myös laitteiden ja prosessien perättäisen käyttöönoton prosessin vaiheiden mukaan, minkä odotetaan vähentävän vakavien käynnistysongelmien riskiä.

Omistuksen lisääminen kaivostoimintaa harjoittavassa tytäryhtiössä Talvivaara Sotkamo Oy:ssä ostamalla 4 % osakekannasta Outokumpu Mining Oy:ltä

Talvivaaran Kaivososakeyhtiö allekirjoitti 1.6.2011 sopimuksen Outokumpu Mining Oy:n ja sen emoyhtiön Outokumpu Oy:n kanssa 4 prosentin lisäomistuksen ostamiseksi Talvivaara Sotkamo Oy:ssä. Kaupan seurauksena Talvivaaran osakeomistus Talvivaara Sotkamossa nousi 80 prosentista 84 prosenttiin ja Outokumpu Miningin osakeomistus laski 16 prosenttiin. Kauppahinta 4 prosentin osakeomistukselle oli 60 miljoonaa euroa.

Samassa yhteydessä Talvivaara solmi Outokumpu Mining Oy:n ja Outokumpu Oy:n kanssa optiosopimuksen, jonka perusteella Talvivaaralla on yksinoikeus ostaa Outokumpu Miningin jäljelle jäävä 16 prosentin omistusosuus Talvivaara Sotkamon osakkeista 240 miljoonalla eurolla 31.3.2012 mennessä. Päätös option käytöstä on Talvivaaran yksinomaisessa harkinnassa ja se voi käyttää option yhdessä tai useammassa erässä.

Talvivaara ei ollut käyttänyt optiota 31.12.2011 mennessä eikä yhtiön hallitus pidä option käyttämistä todennäköisenä.

Talvivaara-Murtomäki-radan lunastaminen Suomen valtiolle

Vuosina 2008–2009 Talvivaara rakensi 25 kilometriä pitkän pistoraitteen, joka yhdistää kaivosalueen valtiolliseen rautatieverkkoon.

Edellyttäen että sopimuksen mukaiset rautatien vähimmäiskuljetusmääriä koskevat ehdot täyttyvät, Suomen valtio oli sitoutunut korvaamaan Talvivaara Infrastructure Oy:lle rakentamiskustannuksia kahdessa erässä 40 miljoonaan euroon asti (ALV 0 %) ja lunastamaan rautatien Suomen valtion omaisuudeksi ja osaksi valtion rautatieverkostoa. Ensimmäinen sovittu kuljetustavoite saavutettiin vuonna 2010, jonka seurauksena kesäkuussa 2010 Suomen valtio maksoi 20 miljoonan euron osuuden radan lunastushinnasta. Loppuosa vähimmäiskuljetusmäärästä saavutettiin tammikuussa 2011, ja Suomen valtio maksoi loppusuorituksen 20 miljoonaa euroa syyskuussa 2011. Lopullisen maksun yhteydessä rautatiestä tuli Suomen valtion omaisuutta ja osa valtiollista rautatieverkostoa.

GEOLOGIA

Vuonna 2011 Talvivaaran geologinen toiminta keskittyi lähinnä tunnettujen malmiesiintymien geologisen kartoituksen tarkentamiseen täydennyskairauksien avulla. Vuoden alussa kairauksia tehtiin Kuusilammen esiintymällä, mutta pääasiassa kairaukset keskittyivät Kolmisopen alueelle, missä tuotantomittakaavasita malmin louhintaa ei ole vielä aloitettu. Vuoden aikana kairattiin yhteensä noin 11 000 metriä.

Talvivaaran JORC-luokittelun mukaisten kokonaismineraalivarantojen määrä on 1 550 miljoonaa tonnia, ja todetut ja todennäköiset mineraalivarannot ovat 1 121 miljoonaa tonnia. Varantojen arvioidaan sisältävän 3,4 miljoonaa tonnia nikkeliä ja 7,6 miljoonaa tonnia sinkkiä. Keskimääräinen metallipitoisuus koko esiintymässä on 0,22 % nikkeliä ja 0,49 % sinkkiä.

Kuusilammen ja Kolmisopen esiintymien välillä sekä Kolmisopen esiintymän pohjoispuolella on edelleen merkittävä malminetsintäpotentiaali. Talvivaara todennäköisesti päivittää arviotaan mineraalivarannoista vuoden 2012 loppupuolella.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Talvivaara keskittyi tutkimus- ja kehitystoiminnassaan biokasaliuotuksen ja metallien talteenotto-prosessin optimointiin sekä uusin metallien talteenottoon bioliuoksesta.

Biokasaliuotusprosessin kehitystyössä pyrittiin ymmärtämään liuotuskasan toimintaa

entistä paremmin, parantamaan kasan ilmastustapoja sekä optimoimaan kasan hydrodynamiikkaa. Vuoden loppupuolella rakennettiin ja otettiin käyttöön neljä 50 000 tonnin testikasia, joiden avulla tutkitaan toimintatapoja bioliuotuksen tehokkuuden parantamiseksi entisestään. Testikasoista tähän mennessä saadut tulokset ovat olleet lupaavia ja niistä on saatu hyödyllistä tietoa täysimittaisten kasojen toiminnan ja liuotuskustannusten optimointiin.

Metallien talteenotossa painopisteenä oli tuotantokapasiteetin ja tuotteiden laadun parantaminen, sekä erityisesti sinkin kosteuspitoisuuden alentaminen. Tärkeitä kehityskohteita olivat myös kaikkien tuotteiden ja erityisesti kuparisulfidin kemiallinen puhdistus sekä kemikaalien kulutuksen optimointi tuotantokustannusten alentamiseksi.

Yksi vuoden avainhankkeista oli rikkiveytykaasun katalyyttinen poltto hajuhaittojen ehkäisemiseksi sekä lipeän tarpeen vähentämiseksi. Testeissä todettiin, että rikkiveyty voidaan muuttaa rikin oksideiksi, joiden peseminen on mahdollista ilman lipeää. Testitulosten perusteella tehtiin investointipäätös ja katalyyttipoltto on tarkoitus ottaa tuotantokäyttöön tulevan kesän aikana.

Kaivoksen puhdistetuissa prosessivesissä havaittiin vuoden 2010 lopulla nousseita sulfaattipitoisuuksia, minkä seurauksena heti vuoden 2011 alussa käynnistettiin hanke sulfaatin poistamiseen soveltuvien vedenpuhdistustekniikoiden arvioimiseksi ja kehittämiseksi. Hanke käynnistyi saatavilla olevien teknisten ratkaisujen arvioinnilla yhteistyössä Valtion Teknillisen Tutkimuskeskuksen VTT:n kanssa. Hanketta jatkettiin parhaiten soveltuvien tekniikoiden osalta teknis-taloudellisena tutkimuksena. Parhaiten soveltuvaksi arvioitiin kalvotekniikka, jonka osalta tutkimuksia jatkettiin laboratoriokeinein. Laboratoriokokeissa pyritään selvittämään kriteerit jatkotestaukselle ja lopulta teollisen mittakaavan vesienpuhdistuslaitokselle.

Vuoden aikana toteutettiin testejä ja pilotihankkeita uraanin talteenoton luvittamisessa tarvittavan datan keräämiseksi. Jatkuvan pilottiprosessin avulla myös varmennettiin uraanin uutto-prosessin toiminta yhteistyössä valitun tekniikkatoimittajan kanssa.

KESTÄVÄ KEHITYS

Talvivaara jatkoi toimintansa kehittämistä kestäväen kehityksen ohjelmansa mukaisesti. Ohjelmassa korostetaan jatkuvaa parantamista ja Operational Excellence -periaatetta. Vuonna 2011 yhtiö panosti erityisesti vesipäästöjen hallintaan, aktiiviseen tiedottamiseen varsinkin kaivoksen lähiympäristössä sekä kestäväen kehityksen periaatteita tukevien johtamisjärjestelmien käyttöönottoon.

Talvivaara on sitoutunut ympäristötehokkuuden ja operatiivisen riskienhallinnan jatkuvaan kehittämiseen sekä toiminnan ympäristövaikutusten vähentämiseen. Vuoden aikana toteutettujen investointien ansiosta päästöt ilmakehään sekä kaivoksen ympäristövaikutukset pienenevät läpi vuoden. Tiettyjä parannuksia toteutetaan vielä vuonna 2012 pöly- ja rikkivetypäästöjen vähentämiseksi, jotta ympäristöluvassa määritellyt päästötasot saavutettaisiin säännönmukaisesti.

Vuoden 2010 lopulla ja 2011 alussa havaittujen kohonneiden sulfaatti- ja mangaanipäästöjen johdosta erityistä huomiota kiinnitettiin vesipäästöihin. Koska kohonneisiin pitoisuuksiin reagoitiin välittömästi, jätevesien sulfaatti- ja mangaanipitoisuudet olivat laskeneet merkittävästi jo kesään 2011 mennessä ja pysyvät haitat lähijärvisä onnistuttiin välttämään. Vuoden loppuun mennessä vedenlaatu lähimmissä järvissä oli parantunut myös järvien pohjaosissa, mihin suurin osa sulfaattipitoisesta vedestä on kerrostunut. Vuoden 2012 aikana Talvivaara aikoo lisätä prosessivesien kierrätystä ja testata uusia vedenpuhdistuskeinoja, joita suunnitellaan otettavaksi käyttöön seuraavien 2–3 vuoden aikana. Talvivaara aikoo käynnistää rikkivedyn katalyyttisen polton vuoden 2012 aikana, minkä ansiosta lipeän kulutusta voidaan pienentää merkittävästi. Pienentyneen lipeän kulutuksen puolestaan odotetaan vähentävän prosessivesien natrium- ja sulfaattipitoisuuksia.

Kaivoksen sulfaatti- ja mangaanipäästöt saivat runsaasti julkisuutta vuoden viimeisen neljänneksen aikana ja huolestuttivat myös Talvivaaran sidosryhmiä. Tämän seurauksena Ympäristöministeriö pyysi paikalliselta ympäristöviranomaiselta lausunnon kaivoksen valvonnan riittävydestä sekä siitä, onko olemassa perusteita harkita Talvivaaran

kaivokseen kohdistuvien pakkokeinojen käyttöä. Ministeriön hyväksymässä lausunnossa todettiin, että valvontaohjelma on ollut erittäin kattava eikä perusteita pakkotoimille, kuten sakoille tai toiminnan keskeyttämiselle, löytynyt.

Talvivaara osallistui jälleen CDP-hiilijalanjälkiraportoinnin hankkeeseen. Näiden tietojen kerääminen ja raportointi helpottaa yhtiön kasvihuonekaasupäästöjen optimointia tulevaisuudessa. Talvivaara jatkoi myös GRI-ohjeiston mukaisen raportoinnin kehittämistä.

Talvivaaralle myönnettiin ISO 14001 ympäristösertifikaatti joulukuussa 2010, ja vuoden 2011 aikana järjestelmää kehitettiin edelleen. Yhtiössä valmistauduttiin myös työterveys- ja työturvallisuusstandardin, OHSAS 18001:n, mukaiseen sertifiointiin ja käynnistettiin ISO 31000 -standardin mukaisen riskienhallintajärjestelmän kehitystyö. Seveso-direktiivin mukainen riskiarviointi suuronnettomuuksien varalta päivitettiin.

Kaivosalueen tulevaa luonnonmukaistamista ja valvontavelvoitteita varten asetettu vakuus oli vuoden lopussa 32,7 miljoonaa euroa (2010: 27,0 miljoonaa euroa).

Talvivaaran tavoitteena on luoda turvallinen ja terveellinen työympäristö, ja yhtiö jatkoi turvallisuuskulttuurinsa kehittämistä ”nolla tapaturmaa” -periaatteen pohjalta. Työtapaturmatiheys vuonna 2011 oli 14,7 tapaturmaa miljoonaa työtuntia kohden (2010: 10,7 tapaturmaa miljoonaa työtuntia kohden).

Avoimien ja aktiivisten viestintäympäristöjen alueen asukkaiden ja yhteisön kanssa on avainasemassa kestäväen ja luottamukseen perustuvan suhteen rakentamisessa. Talvivaara onkin panostanut entistä voimakkaammin yhteisöohjelmaansa vuoden aikana, ja paikallisille asukkaille on järjestetty avoimien ovien päiviä ja tupailtoja. Lisäksi vuoden 2012 alussa avattiin paikallisille suunnattu www-sivusto, jossa julkaistaan ajankohtaista tietoa ympäristöasioista ja tarjotaan paikallisille asukkaille mahdollisuus keskustella ja antaa palautetta kaivoksen asioista.

LUPAPROSESSIT

Vuoden 2011 aikana käynnissä olleet lupaprosessit liittyivät uraaniin talteenottamiseen sivutuotteena, Talvivaaran kaivoksen ympä-

ristöluvan uusimiseen sekä suunniteltuun tuotannon laajentamiseen liittyvän lupaprosessin valmisteleamiseen. Tuotannon laajentamiseen liittyvä luvitus etenee kahdessa vaiheessa: ensin 50 000 tonniin nikkeliä ja lopulta 100 000 tonniin nikkeliä vuodessa.

Talvivaara jätti maaliskuussa hakemuksen nykyisen ympäristöluvan uusimisesta paikalliselle ympäristöviranomaiselle. Talvivaara odottaa uusitun ympäristöluvan myöntämistä vuoden 2012 syksyyn mennessä.

Kesäkuussa 2011 Talvivaara jätti työ- ja elinkeinoministeriölle kaivoslain (503/1965) mukaisen hakemuksen Talvivaaran kaivospiirin laajentamiseksi noin 70 neliökilometrilä. Mikäli laajennus hyväksytään, Talvivaaran kaivospiirin kokonaispinta-alaksi tulee noin 130 neliökilometriä. Kaivospiirin laajennus liittyy jo aiemmin julkistettuun Talvivaaran mineraalivarantojen lisäykseen. Varantojen täysimääräinen hyödyntäminen ei ole mahdollista nykyisen kaivospiirin puitteissa.

Ympäristön perustilaselvitykset liittyen mahdolliseen tuotannon laajentamiseen (Operation Overlord) sekä kaivospiirin laajennukseen käynnistettiin keväällä ja niitä jatkettiin läpi vuoden. Syksyllä käynnistettiin valmistelut ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) aloittamiseksi liittyen suunniteltuun tuotannon laajentamiseen ensin 50 000 tonniin nikkeliä ja lopulta 100 000 tonniin nikkeliä vuodessa. Vuoden lopussa YVA-ohjelmat oli saatu lähes valmiiksi ja varsinaisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn odotettiin käynnistyvän vuoden 2012 alussa.

Talvivaara jätti maaliskuussa 2011 uraaniin talteenottoon liittyvän ympäristölupahakemuksen paikalliselle ympäristölupaviranomaiselle. Päätös saataneen vuoden 2012 toisen neljänneksen aikana. Talvivaara jätti huhtikuussa 2010 työ- ja elinkeinoministeriön ydinenergialain mukaisen hakemuksen uraaniin talteenottamisesta sivutuotteena. Lupa myönnettäneen vuoden 2012 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Marraskuussa 2011 Euroopan komissio hyväksyi Talvivaaran ja Camecon allekirjoittaman uraaniin myynti- ja ostosopimuksen. Euroopan komission hyväksyntä Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti saatiin puolestaan heti vuodenvaihteen jälkeen tamikuussa 2012.

JOHTAMISJÄRJESTELMÄT JA TOIMINNAN LAATU

Talvivaaran lähentyessä täyden mittakaavan tuotantotasoa toimintaprosesseja ja johtamisjärjestelmää kehitetään vastaamaan tuotantolaitoksen vaatimuksia. Yhtiö on käynnistänyt kaikkien toimintojen kehittämiseen sekä yhteisen ja yhtenäisen toimintaympäristön luomiseen tarkoitetun ohjelman, Talvivaaran Tapa Toimia tai lyhyesti T3+. Viimeisellä vuosineljänneksellä käynnistetty ohjelma keskittyy aluksi keskeisten operatiivisten suositussuositusten tunnistamiseen, mittaamiseen ja seurantaan kaikilla organisaatio- ja prosessitasoilla. Ohjelman kehitystä jatketaan edelleen vuonna 2012 ja se tulee kattamaan useita toiminnan laatuun liittyviä tekijöitä, kuten siisteys ja järjestys (5S), yleiset hallintajärjestelmät ja motivaatioon liittyvät tekijät. Ohjelman alustavat tulokset ovat lupaavia ja rohkaisevat koko organisaatiota soveltamaan Talvivaaran Tapaa Toimia.

RISKIENHALLINTA JA TÄRKEIMMÄT RISKIT

Riskiennhallintaa koskevan hyvän hallinnointitavan mukaisesti Talvivaaralla on käynnissä jatkuva, hallituksen hyväksymä prosessi riskien tunnistamiseksi, niiden vaikutusten mittaamiseksi tiettyjen oletusten pohjalta sekä riskien hallitsemiseen tarvittaviin ennakoihin toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

Vuonna 2011 Talvivaara keskittyi kehittämään riskienhallintakäytäntöjä osasto- ja toimintotasolla sekä päivittämään konsernitason riskienhallintaohjelmaa vastaamaan Talvivaaran tämänhetkistä kehitysvaihetta tuotantoyhtiönä projektityhtiön sijaan.

Talvivaaran toimintaan vaikuttavat erilaiset kaivosalan yleiset riskit, kuten Talvivaaran mineraaliesiintymien tuotannolliseen kehittämiseen liittyvät riskit, arviot minerallivarannoista ja malmivaroista, infrastruktuuririskit ja hyödykehintojen volatiliiteetti. Riskejä liittyy myös valuuttojen vaihtokursseihin, johtamis- ja valvontajärjestelmiin, edellisten tilikausien tappioihin ja epävarmuuksiin Talvivaara-konsernin tulevasta kannattavuudesta, yhteistyökumppaneihin, riippuvuuteen avainhenkilöistä, ympäristövahinkoihin, Talvivaaran kaivospiiriin ja toiminnan vaatimiin lupiin sekä lakien, säännösten ja niihin liittyvien kustannusten vaikutuksiin.

Lyhyen aikavälin toiminnan riskit koskevat Talvivaarassa parhaillaan toteutettavaa toiminnan ylösajoa. Yhtiö on osoittanut, että sen kaikki tuotantoprosessit toimivat teollisessa mittakaavassa. Ylösajon nopeuteen voi silti liittyä riskitekijöitä, kuten puutteita tuotantolaitteiden luotettavuudessa ja kestävyyydessä, biokasaliuotuksen liuotusnopeudessa ja metallien talteenotossa. Lisäksi Talvivaaralla saattaa olla tuotantoon tai tuotannon ylösajoon liittyviä riskejä, jotka eivät ole tällä hetkellä tiedossa tai joihin yhtiö ei voi vaikuttaa.

Nikkelin markkinahinta on historiallisesti vaihdellut merkittävästi, ja Talvivaara odottaa volatiliiteetin jatkuvan edelleen. Tähän vaikuttavat kysynnän ja tarjonnan tasapainossa tapahtuvat muutokset, makroekonomiset tekijät ja valuuttakurssien vaihtelut. Koska noin 90 prosenttia Talvivaaran liikevaihdosta on tällä hetkellä peräisin nikkelin myynnistä, nikkelin hintamuutoksilla on välitön ja merkittävä vaikutus yhtiön taloudelliseen tulokseen ja liiketoimintaan. Helmikuusta 2010 lähtien Talvivaaralla ei ole ollut suojausmetallien hintojen vaihteluja vastaan. Täysi tai lähes täysi alttius nikkelin hinnan muutoksille on Talvivaaran strategian mukaista, sillä yhtiön näkemyksen mukaan Talvivaaran kaivos voi toimia kannattavasti alhaistenkin raaka-ainehintojen kausina.

Talvivaaran liikevaihto muodostuu lähes pelkästään Yhdysvaltain dollareina, kun taas yhtiön kustannukset ovat pääosin euromääräisiä. Euron mahdollinen vahvistuminen dollariin nähden voi haitata yhtiön liiketoimintaa ja heikentää sen taloudellista tilannetta olennaisesti. Talvivaara suojautuu dollarin kurssimuutoksilta tapauskohtaisesti. Tavoitteena on rajoittaa dollarin heikentymisen aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia kulloinkin perustelluksi katsotulla tavalla.

Mikäli Talvivaara ei pysty tuottamaan riittäviä määriä myytäviä tuotteita, erityisesti nikkeliä, tai mikäli tuotantokustannukset nousevat odottamattomasti tai mikäli hyödykehinnat tai valuuttakurssit muuttuvat äkillisesti ja merkittävästi, yhtiölle saattaa aiheutua likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskejä. Talvivaara pyrkii pienentämään maksuvalmiusriskiä seuraamalla tarkasti maksuvalmiutta. Tavoitteena on havaita mahdollisesti uhkaavat epäedulliset muutokset hyvissä

ajoin ja saada riittävästi aikaa tarvittavan luoton tai muun rahoituksen hankkimiseen kohtuullisin ehdoin. Talvivaara pyrkii myös pitämään pitkäaikaisten velkojen maturiteettiprofiiliin tasapainossa jälleenrahoitusriskien vähentämiseksi.

HENKILÖSTÖ

Talvivaaran henkilöstö jatkoi kasvuaan vuonna 2011, ja henkilöstömäärä kasvoi 389:stä 461:een. Suurin osa henkilöstöstä on rekrytoitu paikallisesti Kainuun alueelta, missä Talvivaara on suurin uusien työpaikkojen luoja.

Työntekijöiden keski-ikä oli 38,8 vuotta, ja henkilöstön ikäjakauma vastaa teollisuuden keskiarvoa Suomessa. Vaikka Talvivaaran rekrytointivauhti on nopea ja rekrytoitavien joukko alueella rajallinen, yhtiö pyrkii säilyttämään henkilöstönsä ikärakenteen keskimääräistä vastaavalla tasolla. Kaivos-teollisuus on perinteisesti miesvaltaista, mutta Talvivaara pyrkii palkkaamaan miehiä ja naisia tasapuolisesti. Tämä on kuitenkin osoittautunut haasteelliseksi naishakijoiden vähyyden vuoksi.

Talvivaaran henkilöstön vaihtuvuus väheni edelleen vuonna 2011 heijastellen toiminnan kypsyysastetta. Kuten aikaisempina vuosina vaihtuvuutta oli lähinnä yhtiön palvelukseen hiljattain tulneiden joukossa eikä vaihtuvuus vaikuttanut yhtiön toimintaan. Talvivaara Sotkamo Oy:n henkilöstön vaihtuvuus oli 4,3 % (2010: 5,1 %). Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:ssä ei tapahtunut henkilöstömuutoksia (2010: 0 %).

Talvivaaran työntekijöiden palkat perustuvat toimialan työehtosopimuksiin sekä yhtiön omaan, työn vaativuuteen perustuvaan luokitteluun. Kokonaispalkka koostuu peruspalkasta sekä lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinohjelmista. Vuosittaiset lyhyen aikavälin kannustinkriteerit perustuvat sekä työntekijän henkilökohtaisiin että yhtiön tuloksiin. Parhaillaan käynnissä olevassa tuotannon ylösajovaiheessa ensisijaisena kriteerinä on Talvivaaran tuotantomäärä. Talvivaaran pitkän aikavälin kannustinohjelmiin kuuluvat vuonna 2007 käynnistetty, koko henkilöstöä koskeva osakeoptio-ohjelma sekä johdon omistusyhtiö Talvivaara Management Oy. Jälkimmäinen on suunnattu yhtiön ylimmälle johdolle ja edellyttää osallistujilta

henkilökohtaisia sijoituksia yhtiön osakkeisiin. Vuoden 2011 varsinainen yhtiökokous päätti perustaa yhtiölle uuden optio-ohjelman, mutta näitä optioita ei ole vielä jaettu.

Henkilöstön kehittäminen perustuu vuositteisiin koulutus- ja kehityssuunnitelmiin. Kaikki Talvivaaran työntekijät saavat perhe-tytyskoulutuksen, jossa paneudutaan muun muassa työturvallisuusasioihin. Lisäksi yhtiön tavoitteena on, että koko henkilöstö on suorittanut ensiapukurssin.

MUUTOKSET JOHTORYHMÄSSÄ

Yhtiön johtoryhmän kokoonpanoa uudistettiin siten, että lokakuusta 2011 lähtien siihen kuuluvat toimitusjohtaja Pekka Perä, rahoitus- ja talousjohtaja Salla Miettinen-Lähde, kaivoksen johtaja Lassi Lammassaari, kaupallinen johtaja Pekka Erkinheimo, kestävä kehityksen johtaja Eeva Ruokonen ja investointijohtaja Kari Vyhtinen.

Yhtiön laajennettuun johtoryhmään kuuluivat vuoden lopussa edellisten lisäksi liiketoiminnan kehitysjohtaja Jari Voutilainen, johtaja, projektit, Tapio Hyödynmaa, teknologiajohtaja Leif Rosenback, päägeologi Jukka Pitkälä ja uusi jäsenenä Group Controller Teemu Repo.

Pekka Perä ilmoitti lokakuussa vetäytävänsä toimitusjohtajan tehtävistä seuraavien kuukausien kuluessa. Uuden toimitusjohtajan haku käynnistettiin välittömästi ilmoituksen jälkeen. Pekka Perä aikoo jatkaa Talvivaaran hallituksen jäsenenä ja pitää omistuksensa yhtiössä ennallaan.

HALLINNOINTIPERIAATTEET

Talvivaara julkaisee selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2011 vuosikertomuksessa sekä erikseen yhtiön www-sivuilla osoitteessa www.talvivaara.com viikolla 13. Selvitys ei ole osa hallituksen toimintakertomusta.

VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Talvivaaran varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.4.2011 Sotkamossa. Kokouksessa päätettiin muun muassa seuraavaa:

- Osinkoa ei makseta tilivuodelta 2010.
- Hallituksen jäsenten vuosipalkkiot vuonna 2012 ovat seuraavat: hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 160 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajalle

69 000 euroa, tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 69 000 euroa, nimitysvaliokunnan puheenjohtajalle 53 000 euroa, palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalle 53 000 euroa, kestävä kehityksen komitean puheenjohtajalle 53 000 euroa ja muille ei-työsuhteisille hallituksen jäsenille ja työsuhteisille hallituksen jäsenille 48 000 euroa.

- Hallituksen jäsenmäärä on seitsemän ja hallituksen jäseniksi uudelle toimikaudelle valittiin Edward Haslam, Eero Niiva, Eileen Carr, D. Graham Titcombe, Pekka Perä, Tapani Järvinen ja Salla Miettinen-Lähde.
- Tilintarkastajan palkkio maksetaan laskun mukaan ja tilintarkastajaksi tilikaudelle 2011 valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.
- Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 10 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useamassa erässä. Valtuutus on voimassa 27.10.2012 saakka. Valtuutus korvaa varsinaisen yhtiökokouksen 15.4.2010 antaman 10 000 000 osakkeen hankkimista koskevan valtuutuksen.
- Optio-oikeuksia annetaan osittain yhtiön ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille ja osittain niiden henkilöstölle. Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 5 500 000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 5 500 000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Merkintäajan alkaminen edellyttää hallituksen vuosittain määrittämien tuotannollisten tai taloudellisten tavoitteiden täyttymistä.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Liikkeelle laskettujen, Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakasluetteloon rekisteröityjen osakkeiden määrä oli 31.12.2011 yhteensä 245 781 803. Kun otetaan huomioon 14.5.2008 merkittäväksi tarjotun 85 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan, 16.12.2010 merkittäväksi tarjotun 225 miljoonan euron vaihtovelkakirjalainan sekä vuoden 2007 optio-ohjelman vaikutukset, yhtiön täysi auktorisoitu osakemäärä oli 290 636 391.

Osakkeiden merkintäaika 2007A-optioilla alkoi 1.4.2010 ja päättyi 31.3.2012.

2007B-optioilla merkintäaika alkoi 1.4.2011 ja päättyi 31.3.2013. Yhtiön 2007A-optio-oikeuksien perusteella oli 31.12.2011 mennessä merkitty yhteensä 449 286 Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:n uutta osaketta. Yhtiön 2007A-optio-oikeuksista on vielä käyttämättä 1 883 814 kappaletta. 31.12.2011 mennessä 108 700 osaketta oli vielä rekisteröimättä. Yhtiön 2007B-optio-oikeuksien perusteella oli merkitty yhteensä 48 763 Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:n uutta osaketta. Yhtiön 2007B-optio-oikeuksista on vielä käyttämättä 2 284 337 kappaletta. Vuonna 2015 erääntyvän vaihtovelkakirjalainan perusteella on merkitty yhteensä 215 736 yhtiön uutta osaketta.

Vuoden 2011 aikana 2007C-optioita jaettiin yhteensä 952 000. Osakkeiden merkintäaika 2007C-optioilla alkaa 1.4.2012 ja päättyi 31.3.2014.

31.12.2011 seuraavat osakkeenomistajat omistivat yli viisi prosenttia Talvivaaran osakkeista ja äänioikeudesta: Pekka Perä (23,0 %), Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma (8,6 %), Solidium Oy (7,0 %) ja Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen (5,9 %).

OSAKEPERUSTEISET

KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

28.2.2007 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksellä yhtiö päätti jakaa vastikkeetta osakeoptioita yhtiön ja sen tytäryhtiöiden työntekijöille. Optiot oikeuttavat merkitsemään enintään 6 999 300 yhtiön uutta osaketta sen jälkeen, kun yhtiön osake jaettiin 1:70-suhteessa (vuoden 2007 optio-ohjelma). Vuoden 2007 optio-ohjelman ehtojen mukaan yhtiön hallitus päättää osakeoptioiden jakamisesta.

Vuoden 2011 aikana hallitus jakoi 952 000 kappaletta 2007C-optioita palkitsemiskomitean suosituksen perusteella Talvivaaran ja sen tytäryhtiöiden henkilöstölle. Optiot oikeuttavat merkitsemään kaikkiaan 952 000 uutta osaketta. Vuodesta 2007 lähtien jaetuista optioista yhtiölle palautettiin vuoden 2011 aikana 78 000 kappaletta 2007C-optioita, jotka oikeuttavat merkitsemään 78 000 osaketta. Vuonna 2011 yhtiön 2007A-optio-oikeuksien perusteella oli merkitty yhteensä 274 908 uutta osaketta ja 2007B-optio-oikeuksien perusteella uusia osakkeita

oli merkitty yhteensä 48 763. Vuoden 2011 lopussa vuoden 2007 optio-ohjelman perusteella jaettavissa olevien 2007C-optioiden määrä oli 100. Käyttämättä olevien optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden äänioikeus on 2,6 prosenttia yhtiön osakkeiden kokonaisuusmäärästä.

Joulukuussa 2010 Talvivaaran hallitus päätti uudesta Talvivaara-konsernin johtoryhmän jäsenten osakeomistusrjestelmästä, jonka tarkoituksena on mahdollistaa osallistujien merkittävä pitkäaikainen osakeomistus yhtiössä. Järjestelmän kautta osallistujat sijoittavat henkilökohtaisesti huomattavan määrän omia varojaan yhtiön osakkeisiin. Osallistujat rahoittavat sijoituksensa osittain itse ja osittain yhtiön lainoituksen avulla.

Talvivaaran Kaivososakeyhtiö myönsi Talvivaara Management Oy:lle 5,7 miljoonan euron lainan yhtiön osakkeiden hankkimista varten. Lainan korko on 3,0 prosenttia ja se maksetaan kokonaisuudessaan takaisin vuoteen 2014 mennessä. Talvivaara Management Oy:n omistamat 1 104 000 osaketta on pantattu Talvivaaralle lainan vakuudeksi.

Yhtiökokouksen 28.4.2011 tekemän päätöksen mukaisesti yhtiö päätti jakaa vastikkeetta osakeoptioita yhtiön ja sen tytäryhtiöiden työntekijöille (vuoden 2011 optio-ohjelma). Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 5 500 000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 5 500 000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Merkintäajan alkaminen edellyttää hallituksen vuosittain määrittämien tuotannollisten tai taloudellisten tavoitteiden täyttymistä. 31.12.2011 mennessä vuoden 2011 optio-ohjelman mukaisia optioita ei ollut jaettu.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT Uraanin talteenoton lupaprosessi

Talvivaara sai Euroopan komissiolta hyväksynnän uraanin talteenotto-prosessille Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti tammikuussa 2012. Yksi Euratomin perustamissopimuksen pää tavoitteista on ydinpolttoaineen toimitusvarmuuden parantaminen EU:ssa. Kannanottonsa puitteissa komissio katsoo, että uraanin talteenotto Talvivaaran kaivoksella vastaa Euratomin perustamissopimuksen tavoitteita ja saattaa lisätä ydinpolttoaineen toimitusvarmuutta EU:ssa.

Voidakseen aloittaa uraanin talteenoton Talvivaaran on vielä saatava mm. ympäristölupa ja kemikaalilupa. Yhtiö uskoo saavansa tarvittavat luvat ennen suunniteltua tuotannon aloittamista syksyllä 2012.

Prosessivesien käsittely

Talvivaara on ottanut käyttöön uusia vesienkierrätysmenetelmiä kaivostoiminnan ympäristövaikutusten pienentämiseksi. Toimenpiteiden ansiosta raakaveden ottoa voidaan vähentää noin 50 prosentilla. Uusien menetelmien ansiosta myös päästöveden laatu parantuu, ja menetelmien odotetaan olevan avuksi myös päästövesien määrän pienentämisessä.

Uusien vesienkierrätysjärjestelmien asentaminen aiheutti neljän päivän seisokin metallien talteenottolaitoksella. Laitoksen toiminta on muutoin ollut yllätyksettöntä vuoden 2012 alkupuolella.

LYHYEN AIKAVÄLIN NÄKYMÄT

Markkinanäkymät

Vuoden 2011 loppupuoliskon heikon markkinakehityksen jälkeen nikkelin ja muiden perusmetallien hinnat ovat osoittaneet elpymisen merkkejä vuoden 2012 alkupuolella. Volatiliteetin odotetaan kuitenkin jatkuvan korkeana sijoittajien ja muiden markkinaosapuolien arvioiessa Euroopan velkakriisin vaikutuksia ja maailmanmarkkinoiden kasvunäkymiä.

Jollei maailmantalous joudu vakavaan taantumaan, tuotannon rajakustannukset vaikuttaisivat rajoittavan nikkelin hinnan heikkenemistä vuoden 2011 lopun tasosta. Talvivaara uskoo edelleen, että pitkällä aikavälillä nikkelin hinnan kestävä taso on noin 20 000 Yhdysvaltain dollaria tonnia kohden.

Talvivaara odottaa nikkelin kysynnän ja tarjonnan pysyvän maailmanmarkkinoilla tasapainossa. Useiden uusien lateriittisten nikkeli esiintymien käyttöönotossa on ollut ongelmia, ja nyt vaikuttaakin erittäin todennäköiseltä, että niiden osuus tarjonnasta jää lyhyellä aikavälillä rajalliseksi. Kiinan nikkeli-pitoisen raakaraudan (nickel pig iron, NPI) tuotannon odotetaan myös tasapainottavan markkinoita, sillä tämän kapasiteetin käyttöaste reagoi nopeasti nikkelin hinnan muutoksiin.

Toiminnalliset näkymät

Talvivaara uskoo tuotannon ylösaajan jatkuvan Sotkamon kaivoksella ja odottaa 25 000–30 000 tonnin vuosittaista nikkelin tuotantoa vuonna 2012. Vuoden 2011 pääomamarkkinapäivän yhteydessä annetun ennusteen mukaisesti Talvivaara odottaa vuoden 2012 liiketoiminnan kulujen olevan noin 250 miljoonaa euroa mukaan lukien leasingmaksut. Investointien arvioidaan olevan 40–50 miljoonaa euroa pois lukien uraanin talteenottolaitoksen rakentamisesta aiheutuvat investointikulut.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Hallitus esittää 26.4.2012 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta tilivuodelta 2011.

*Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oy
Hallitus*

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

		2011	2010	2009
Liikevaihto	EUR'000	231 226	152 163	7 571
Liikevoitto (tappio)	EUR'000	30 899	25 456	-54 776
Liikevoitto/-tappioprosentti	%	13,4	16,7	-723,5
Voitto (tappio) ennen veroja	EUR'000	-6 964	-2 722	-75 085
Kauden voitto (tappio)	EUR'000	-5 216	-7 734	-54 958
Oman pääoman tuotto	%	-1,5	-2,0	-13,6
Omavaraisuusaste	%	27,9	31,7	43,5
Korolliset nettovelat	EUR'000	455 657	315 002	426 234
Velkaantumisaste	%	141,3	81,7	111,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,0	2,8	-2,9
Investoinnit	EUR'000	79 144	115 658	118 514
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	EUR'000	-	365	261
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	EUR'000	761 985	728 226	644 356
Johdannaisinstrumentit	EUR'000	-5	-1 237	33 121
Lainat	EUR'000	495 676	480 557	438 111
Rahavarat	EUR'000	40 019	165 555	11 877

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

		2011	2010	2009
Osakekohtainen tulos	EUR	-0,04	-0,04	-0,19
Oma pääoma/osake	EUR	1,25	1,50	1,51

Osakkeen kurssikehitys Lontoon pörssissä

Keskikurssi ¹⁾	EUR	4,22	4,89	3,57
	GBP	3,66	4,20	3,18
Alin kurssi ¹⁾	EUR	2,25	3,99	1,45
	GBP	1,95	3,42	1,29
Ylin kurssi ¹⁾	EUR	7,17	7,11	4,68
	GBP	6,22	6,10	4,17
Kurssi kauden lopussa ²⁾	EUR	2,39	6,92	4,35
	GBP	2,00	5,96	3,86
Muutos kauden aikana	%	-66,4	54,2	224,6
Hinta/voittosuhde		neg.	neg.	neg.
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa ³⁾	EUR'000	588 487	1 697 196	1 066 454
	GBP'000	491 564	1 460 861	947 118

Osakkeiden vaihdon kehitys

Osakkeiden vaihto	1 000 osaketta	67 799	93 802	153 421
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta	%	27,6	38,2	65,6

		2011	2010	2009
Osakkeen kurssikehitys Helsingin pörssissä				
Keski kurssi ¹⁾	EUR	4,33	5,18	4,21
Alin kurssi ¹⁾	EUR	2,27	3,99	3,05
Ylin kurssi ¹⁾	EUR	7,34	7,18	4,86
Kurssi kauden lopussa ²⁾	EUR	2,49	7,07	4,33
Muutos kauden aikana	%	-64,8	63,3	38,3
Hinta/voittosuhte		neg.	neg.	neg.
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa ³⁾	EUR'000	612 488	1 734 389	1 061 615

Osakkeiden vaihdon kehitys

Osakkeiden vaihto	1 000 osaketta	190 901	140 115	113 077
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta	%	77,7	57,1	48,4
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		245 601 204	245 241 660	233 762 033
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		244 497 204	244 137 660	233 762 033
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa		245 781 803	245 316 718	245 176 718

¹⁾ Osakekurssi on laskettu käyttämällä keskiarvoa Euroopan keskuspankin julkaisemista EUR/GBP valuuttakursseista.

²⁾ Osakekurssi on laskettu käyttämällä Euroopan keskuspankin kauden päättymishetkellä julkaisemaa EUR/GBP valuuttakurssia

³⁾ Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa on laskettu käyttämällä Euroopan keskuspankin kauden päättymishetkellä julkaisemaa EUR/GBP valuuttakurssia

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TUNNUSLUVUT

		2011	2010	2009
Palkat ja palkkiot	EUR'000	21 574	16 652	14 876
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		445	362	278
Henkilöstön lukumäärä kauden lopussa		461	389	308

MUUT TUNNUSLUVUT

		2011	2010	2009
Liikkeelle lasketut optiot kauden lopussa		6 501 151	5 950 822	5 352 500
Osakkeiden määrä, joka voidaan merkitä liikkeelle laskettuja optioita vastaan		6 501 151	5 950 822	5 352 500
Ääniosuus, joka liikkeelle laskettujen optioiden nojalla voidaan saada	%	2,6	2,4	2,1

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Oman pääoman tuotto	Tilikauden voitto (tappio) (Oma pääoma kauden alussa + oma pääoma kauden lopussa)/2
Omavaraisuusaste	Oma pääoma Taseen loppusumma
Korollinen nettovelka	Korolliset velat - Rahavarat
Velkaantumisaste	Korollinen nettovelka Oma pääoma
Sijoitetun pääoman tuotto	Tilikauden voitto (tappio) + rahoituskulut (Oma pääoma kauden alussa + oma pääoma kauden lopussa)/2 + (Lainat kauden alussa + lainat kauden lopussa)/2

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Osakekohtainen tulos	Emoyrityksen omistajille kuuluva osuus kauden voitosta (tappiosta) Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä
Oma pääoma/osake	Emoyrityksen omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä
Hinta/voittosuhde	Kurssi kauden lopussa Osakekohtainen tulos
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x osakekurssi kauden lopussa

KONSERNITASE

31.12.

EUR'000	Liitetieto	2011	2010
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	6	761 985	728 226
Biologiset hyödykkeet	8	7 688	8 464
Aineettomat hyödykkeet	7	7 371	7 737
Laskennalliset verosaamiset	23	26 398	20 553
Johdannaisinstrumentit	12	2 902	7 625
Myytävissä olevat rahoitusvarat	10	630	464
		806 974	773 069
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	13	240 436	175 361
Myyntisaamiset	11	64 027	52 354
Muut saamiset	12	5 249	8 702
Johdannaisinstrumentit	9	10	41
Rahavarat	14	40 019	165 555
		349 741	402 013
Myytävinä olevat omaisuuserät	15	-	39 391
Varat yhteensä		1 156 715	1 214 473
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	16	80	80
Osakeanti	16	278	91
Ylikurssirahasto	16	8 086	8 086
Suojausrahasto	16	-	7 494
Muut rahastot	16	449 532	433 012
Kertyneet voittovarot	17	-151 129	-80 068
		306 847	368 695
Määräysvallattomien omistajien osuus		15 733	16 894
Oma pääoma yhteensä		322 580	385 589
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	20	467 161	437 623
Saadut ennakkomaksut	21	235 568	225 069
Ostovelat	22	-	18
Varaukset	24	6 036	3 935
		708 765	666 645
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	20	28 515	42 934
Saadut ennakkomaksut	21	11 684	34 800
Ostovelat	22	33 678	39 408
Muut velat	22	51 478	43 820
Johdannaisinstrumentit	9	15	1 277
		125 370	162 239
Velat yhteensä		834 135	828 884
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 156 715	1 214 473

KONSERNIN TULOSLASKELMA

31.12. päättävä tilikausi

EUR'000	Liitetieto	2011	2010
Liikevaihto	25	231 226	152 163
Liiketoiminnan muut tuotot	26	2 304	20 904
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	13	59 727	67 100
Materiaalit ja palvelut	27	-135 022	-99 029
Henkilöstökulut	28	-25 482	-19 944
Poistot ja arvonalentumiset	29	-46 642	-51 948
Liiketoiminnan muut kulut	30	-55 211	-43 790
Liikevoitto/-tappio (-)		30 900	25 456
Rahoitustuotot	31	1 196	3 477
Rahoituskulut	32	-39 060	-31 655
Rahoituskulut (netto)		-37 864	-28 178
Voitto/tappio (-) ennen veroja		-6 964	-2 722
Tuloverot	33	1 748	-5 013
Tilikauden voitto/tappio (-)		-5 216	-7 735
Jakautuminen:			
Emoyrityksen omistajille		-8 263	-8 700
Määräysvallattomille omistajille		3 047	965
		-5 216	-7 735
Emoyrityksen omistajille kuuluva osakekohtainen voitto/tappio (-) (€/osake)			
Laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu	34	-0,04	-0,04

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

31.12. päättyvä tilikausi
EUR'000

	Liitetieto	2011	2010
Tilikauden voitto/tappio (-)		-5 216	-7 735
Muut laajan tuloksen erät verovaikutuksella oikaistuina			
Rahavirran suojaukset	33	-9 368	-11 341
Muut laajan tuloksen erät verovaikutuksella oikaistuina		-9 368	-11 341
Laaja tulos yhteensä		-14 584	-19 076
Jakautuminen:			
Emoyrityksen omistajille		-16 132	-17 772
Määräysvallattomille omistajille		1 548	-1 304
Laaja tulos yhteensä		-14 584	-19 076

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA

EUR'000	Liitetieto	Osake- pääoma	Osake- anti	Ylikurssi- rahasto	Suojaus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Kerty- neet voitto- varat	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
1.1.2010		80	-	8 086	16 567	401 248	16 200	-71 368	370 813	11 784	382 597
Tilikauden voitto/tappio (-)	17	-	-	-	-	-	-	-8 700	-8 700	965	-7 735
Muut laajan tuloksen erät											
- Rahavirran suojaukset	16	-	-	-	-9 073	-	-	-	-9 073	-2 268	-11 341
Laaja tulos 2010		-	-	-	-9 073	-	-	-8 700	-17 773	-1 304	-19 076
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osakeoptiot	16	-	91	-	-	364	-	-	455	-	455
Perpetuaali pääomalaina	16	-	-	-	-	-	19 926	-	19 926	4 982	24 908
Johdon kannustinjärjestelmä	16,18	-	-	-	-	-	-7 141	-	-7 141	1 432	-5 709
Henkilöstön osakeoptio-ohjelma											
- työsuorituksen arvo	16	-	-	-	-	-	2 416	-	2 416	-	2 416
Omistajien pääomasijoitukset ja varojen jakaminen omistajille yhteensä		-	91	-	-	364	15 201	-	15 656	6 414	22 070
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	91	-	-	364	15 201	-	15 656	6 414	22 070
31.12.2010		80	91	8 086	7 494	401 612	31 400	-80 068	368 695	16 894	385 589
1.1.2011		80	91	8 086	7 494	401 612	31 400	-80 068	368 695	16 894	385 589
Tilikauden voitto/tappio (-)	17	-	-	-	-	-	-	-8 263	-8 263	3 047	-5 216
Muut laajan tuloksen erät											
- Rahavirran suojaukset	16	-	-	-	-7 869	-	-	-	-7 869	-1 499	-9 368
Laaja tulos 2011		-	-	-	-7 869	-	-	-8 263	-16 132	1 548	-14 584
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osakeoptiot	16	-	187	-	-	657	-	-	844	-	844
Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, erääntyy 2015, vaihtaminen osakkeisiin	16	-	-	-	-	1 800	-	-	1 800	-	1 800
Perpetuaali pääomalaina	16	-	-	-	-	-	-	-1 891	-1 891	-360	-2 251
Tytäryrityksen hankinta	36	-	-	-	375	-	996	-60 907	-59 536	-2 349	-61 885
Johdon kannustinjärjestelmä	16	-	-	-	-	-	94	-	94	-	94
Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, erääntyy 2015, oman pääoman komponentti	20	-	-	-	-	-	9 018	-	9 018	-	9 018
Henkilöstön osakeoptio-ohjelma											
- työsuorituksen arvo	16	-	-	-	-	-	3 955	-	3 955	-	3 955
Omistajien pääomasijoitukset ja varojen jakaminen omistajille yhteensä		-	187	-	375	2 457	14 063	-62 798	-45 716	-2 709	-48 425
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	187	-	375	2 457	14 063	-62 798	-45 716	-2 709	-48 425
31.12.2011		80	278	8 086	-	404 069	45 463	-151 129	306 847	15 733	322 580

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

31.12. päättyvä tilikausi

EUR'000	Liitetieto	2011	2010
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto/tappio (-)		-5 216	-7 735
Oikaisut			
Verot	33	-1 748	5 013
Poistot	29	46 642	51 948
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksutapahtumaa		-34 987	-8 340
Korkotuotot	31	-1 196	-3 477
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset		-522	-24 348
Korkokulut	32	39 060	31 655
		42 033	44 716
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten vähennys (+)/lisäys (-)		-2 379	-40 382
Vaihto-omaisuuden vähennys (+)/lisäys (-)		-65 075	-65 850
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (-)/vähennys (+)		-404	47 141
Käyttöpääoman muutos		-67 858	-59 091
		-25 825	-14 375
Maksetut korot ja muut rahoitusmenot		-24 666	-26 212
Saadut korkotuotot ja muut rahoitustuotot		1 329	49 382
Maksetut tuloverot		-15	-
Liiketoiminnan nettorahavirta		-49 177	8 795
Investointien rahavirrat			
Tytäryrityksen hankinta vähennettynä hankituilla käteisvaroilla	36	-61 885	-
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	6	-78 833	-114 947
Biologisten hyödykkeiden hankinta	8	-82	-6
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	7	-229	-704
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	6	19 995	-
Biologisten hyödykkeiden myynti	8	257	89
Aineettomien hyödykkeiden myynti	7	5	-
Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvä julkinen avustus	6	-	302
Myytavissä olevien rahoitusvarojen hankinta	10	-166	-464
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen hankinta		-12 010	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen myynti		12 021	-
Investointien nettorahavirrat		-120 927	-115 730
Rahoituksen rahavirrat			
Toteutetuista osakeoptioista saadut maksut	16	845	455
Lähipiirin nettosijoitus Talvivaaran osakkeisiin	18, 35	-	-5 714
Korollisten lainojen nostot	20	70 242	292 512
Perpetuaali pääomalaina	16	-3 042	24 875
Saadut ennakkomaksut	21	14 381	263 419
Korollisten lainojen takaisinmaksut	20	-37 858	-314 935
Rahoituksen nettorahavirrat		44 568	260 612
Rahavarojen nettolisäys/vähennys (-)		-125 536	153 678
Rahavarat tilikauden alussa		165 555	11 877
Rahavarat tilikauden lopussa		40 019	165 555

LIITETIEDOT

1. YLEISTÄ

Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj ("yhtiö") yhdessä liitetiedossa 37 esiteltävien tytäryritysten ja muiden konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yksikköjen kanssa (yhdessä "konserni" tai "Talvivaara") on kansainvälisesti merkittävä perusmetallien tuottaja, joka keskittyy ensisijaisesti nikkelin ja sinkin tuotantoon. Talvivaaran tärkein varallisuuserä on Sotkamossa sijaitseva Talvivaaran kaivos. Talvivaaran monimetalliesiintymät Kuusilampi ja Kolmisoppi ovat yksi Euroopan suurimmista tunnetuista sulfidisen nikkelin esiintymistä. Luokiteltujen mineraalivarantojen määräksi arvioidaan tällä hetkellä 1 550 miljoonaa tonnia, josta 1 121 miljoonaa tonnia on todettuja ja todennäköisiä mineraalivarantoja.

Konsernin keskeisin toiminto, Talvivaaran kaivos, käynnistyi vuonna 2008, ja ensimmäiset kaupallisesti merkittävät määrät nikkeli-sulfidia tuotettiin helmikuussa 2009. Vuonna 2011 Talvivaara tuotti 16 087 tonnia nikkeliä, ja tuotantoprosessin ylösajo jatkuu kohti suunniteltua 50 000 tonnin vuosituotantoa. Sivutuotteina kaivos tuottaa sinkkiä, kuparia ja kobolttia. Talvivaara on hakenut valtioneuvostolta lupaa uraanin talteenottoon sivutuotteena, ja lupa odotetaan saatavan vuoden 2012 alkupuolella. Kaivostoiminnasta vastaa Talvivaara Sotkamo Oy, joka on Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:n 84-prosenttisesti omistama tytäryritys.

Yhtiö on 9.9.2003 perustettu, Suomessa rekisteröity julkinen osakeyhtiö, jonka tunnus on 1847894-2. Yhtiön kotipaikka on Sotkamo, ja sen rekisteröity osoite on Ahventie 4 B, 02170 Espoo. Yhtiön osakkeet ovat olleet 1.6.2007 alkaen julkisen kaupankäynnin kohteena Lontoon arvopaperipörssin päälistalla. Talvivaara rinnakkaislistautui Helsingin Arvopaperipörssiin (Nasdaq OMX Helsinki Oy) 11.5.2009.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt konsernitilinpäätöksen 15.2.2012.

2. YHTEENVETO MERKITTÄVISTÄ TILINPÄÄTÖKSEN

LAATIMISPERIAATTEISTA

Jäljempänä mainitaan keskeiset konsernitilinpäätöstä laadittaessa noudatetut periaatteet. Ellei muuta mainita, näitä periaatteita on sovellettu kaikkina esitettävänä tilikausina.

Laatimisperusta

Talvivaaran konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa sovellettaviksi hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta johdannaisinstrumenttien, myytävissä olevien rahoitusvarojen ja biologisten hyödykkeiden arvostamista käypiin arvoihin.

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden tekemistä. Lisäksi johdon on käytettävä harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Alueet, jotka edellyttävät erityisen paljon harkintaa, jotka ovat monimutkaisia tai joilla tehtävät oletukset ja arviot ovat konsernitilinpäätöksen kannalta merkittäviä, mainitaan liitetiedossa 4.

Toiminnan jatkuvuus

Konsernissa tehty ennusteet ja arviot, joissa on otettu huomioon nykyinen maksuvalmiusasema sekä jokseenkin mahdollisiksi katsot-

tavat muutokset tuotannossa, metallien hinnoissa ja valuuttakursseissa, osoittavat, että konsernilla on riittävät taloudelliset resurssit pystyä jatkamaan toimintansa ennakoitavissa olevan ajanjakson. Tämän vuoksi konsernitilinpäätös on laadittu perustuen toiminnan jatkuvuuteen.

Uusien ja muuttuneiden standardien ja tulkintojen soveltaminen

Uudet ja muuttuneet standardit ja tulkinnat, jotka ovat voimassa vuonna 2011, mutta joilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- IAS 32 (muutos) "Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – Liikkeen laskettujen oikeuksien luokittelu"
- IAS 24 (uudistettu) "Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä"
- IFRIC 19 "Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla"
- IFRIC 14 (muutos) "Etukäteän suoritettujen vähimmäisrahoitintäytämissä vaatimukseen perustuvat maksut"

Lisäksi IASB julkaisi heinäkuussa 2010 muutoksia yhteensä seitsemään standardiin tai tulkintaan osana vuosittaista IFRS-standardien parannusprojektia. Muutokset tulivat voimaan vuonna 2011, mutta niillä ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Uudet ja muuttuneet standardit ja tulkinnat, jotka tulevat voimaan vuonna 2012, mutta joilla ei odoteta olevan merkitystä konsernin tilinpäätöksen kannalta:

- IFRS 7 (muutos) "Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – Rahoitusvarojen siirrot"
- IAS 12 (muutos) "Tuloverot – Laskennallinen vero".

Uudet ja muuttuneet standardit ja tulkinnat, jotka tulevat voimaan vuonna 2013 tai sen jälkeen:

- IFRS 10 "Konsernitilinpäätös"
- IFRS 11 "Yhteisjärjestelyt"
- IFRS 12 "Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä"
- IFRS 13 "Käyvän arvon määrittäminen"
- IAS 27 (uudistettu) "Erillistilinpäätös"
- IAS 28 (uudistettu) "Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin"
- IAS 1 (muutos) "Tilinpäätöksen esittäminen – Muut laajan tuloksen erät"
- IAS 19 (muutos) "Työsuhde-etuudet"
- IFRS 9 "Rahoitusinstrumentit"
- IFRIC 20 "Pintamaan poistamisesta aiheutuvat menot avoimien tuotantovaiheissa"
- IAS 32 (muutos) "Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen vähentäminen toisistaan"
- IFRS 7 (muutos) "Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen vähentäminen toisistaan"

Johto arvioi parhaillaan standardien, muutosten ja tulkintojen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:n ja sen tytäryritysten tilinpäätökset kultakin 31.12. päättyneeltä tilikaudelta.

Tilikauden 2011 konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj, kaikki sen tytäryritykset sekä erityistä tarkoitusta varten perustetut yksiköt HSH Nordic Finance Talvivaara Ab ja Talvivaara Management Oy, joissa konsernilla ei ole osakeomistusta. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt luetellaan liitetiedossa 37.

Tytäryrityksiä ovat kaikki ne yhteisöt (erityistä tarkoitusta varten perustetut yksiköt mukaan luettuina), joissa konsernilla on oikeus määrätä talouden ja toiminnan periaatteista, yleensä äänivallan enemmistön tuottavan osakeomistuksen perusteella. Tarkasteluheikellä käytettävissä tai vaihdettavissa olevan potentiaalisen äänivallan olemassaolo ja vaikutus otetaan huomioon arvioitaessa, onko konsernilla määräysvalta toisessa yhteisössä. Lisäksi määräysvallan olemassaoloa arvioidaan tapauksissa, joissa konsernilla ei ole yli 50 prosentin osuutta äänivallasta mutta se pystyy määräämään yrityksen talouden ja toiminnan periaatteista de facto -määräysvallan perusteella. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä päivästä lukien, jona konserni saa niissä määräysvallan. Yhdisteleminen lopetetaan päivänä, jona määräysvalta lakkaa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamis- ja velkasaldot sekä konsernin sisäisistä liiketapahtumista syntyneet realisoitumattomat voitot eliminoidaan. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei myyntitapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuuserän arvon alentumisesta.

Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa

Konsernin noudattaman periaatteen mukaan liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa käsitellään kuten liiketoimet emoyrityksen omistajien kanssa. Kun kyseessä on osto määräysvallattomilta omistajilta, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot määräysvallattomille omistajille tapahtuneista myynneistä kirjataan omaan pääomaan.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Toimintavaluutta ja esittämismisvaluutta

Kunkin konserniin kuuluvan yrityksen tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan sen valuutan määräisenä, jota käytetään kyseisen yrityksen pääasiallisessa toimintaympäristössä ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on yhtiön toiminta- ja esittämismisvaluutta.

Liiketapahtumat ja tase-erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumien toteutumispäivien kurssia käyttäen. Kurssivoitot ja -tappiot näitä liiketapahtumia koskevista maksutapahtumista sekä ulkomaanrahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin merkitään tuloslaskelmaan.

Valuuttakurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelmassa rahoitustuotoissa tai -kuluissa.

Konserniyhtiöt

Kaikkien konserniin kuuluvien yritysten toimintavaluutta on sama kuin konsernitilinpäätöksen esittämismisvaluutta.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, joihin 31.12.2011 sisältyy muun muassa kaivostoiminnassa käytettäviä rakennuksia, infrastruktuuria, koneita ja laitteita sekä laboratoriolaitteita, ajoneuvoja, teitä

ja ympäristönsuojeluun liittyviä rakennelmia, esitetään alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Alkuperäinen hankintamenu sisältää hyödykkeiden hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi aiheutuvat menot, mukaan lukien ehdot täyttävästä omaisuuserästä välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot. Ehdot täyttävien omaisuuserien rakentamisesta aiheutuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan ajalta, joka tarvitaan omaisuuserän saattamiseksi valmiiksi sille aiotuun käyttötarkoitukseen. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi.

Jos jonkin käyttöomaisuushyödykkeen eri osien taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, osia käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Avolouhinnassa on välttämätöntä poistaa pintamaata, jotta päättäisiin käsiksi malmiin, josta mineraalit ovat erotettavissa taloudellisesti. Prosessissa, jossa pintamaata ja muuta maa-ainesta poistetaan, on osin mukana myös tasotuslouhintaa. Kaivoksen kehittämisvaiheessa ennen tuotannon aloittamista pintamaan poistosta ja tasotuslouhinnasta aiheutuneet menot aktivoidaan osana kaivoksen rakennusinvestointia, ja ne kirjataan poistoina kuluiksi kaivoksen toiminta-aikana.

Poistoja ei kirjata keskeneräisistä hyödykkeistä eikä maa-alueista. Muiden hyödykkeiden poistot lasketaan tasapoistoina jaksottamalla hankintamenuon ja jäännösarvon erotus hyödykkeiden taloudelliselle vaikutusajalle seuraavasti:

Tiet	25 vuotta
Rakennukset	25 vuotta
Koneet ja laitteet	4–25 vuotta
Kalusto	5–10 vuotta
Ajoneuvot	5–8 vuotta
Ympäristönsuojelurakennelmat	25 vuotta

Hyödykkeiden taloudellisia vaikutusaikoja, poistomenetelmiä ja mahdollisia jäännösarvoja tarkastellaan vuosittain. Tarkastelu perustuu konsernin arvioihin malmivaroista ja mineraalivarannoista sekä tuotantokapasiteetista ja muista asiaankuuluvista seikoista. (Tarkempia tietoja omaisuuserien taloudellisista vaikutusajoista esitetään liitetiedossa 4 Keskeiset kirjanpidolliset arvot ja harkintaan perustuvat ratkaisut.)

Luovutusvoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntihintaa kirjanpitoarvoon, ja ne esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muina tuottoina tai kuluina.

Aineettomat hyödykkeet

Etsintä- ja arviointimenot aktivoidaan. Aktivoiminen aloitetaan, kun mineraaliesiintymän hyödyntämiseen on saatu oikeus. Kun esiintymän hyödyntämisen on osoitettu olevan teknisesti ja kaupallisesti kannattavaa, kehittämisestä aiheutuvia menoja ei enää aktivoida etsintä- ja arviointimenoina vaan kaivoksen kehittämismenuina.

Etsintä- ja arviointimenot

Etsintä- ja arviointimenoihin sisällytetään menot, jotka johtuvat etsintäoikeuksien hankkimisesta, topografisista, geologisista ja geokemiallisista ja geofysikaalisista tutkimuksista, koeporauksista, kaivantojen tekemisestä ja näytteiden ottamisesta. Niihin luetaan myös esiintymän hyödyntämisen teknisen ja kaupallisen kannattavuuden arvioimisesta johtuvat menot.

Aktivoitujen etsintä- ja arviointimenujen mahdollinen arvon aleneminen tulee arvioitavaksi, kun tosiseikat ja olosuhteet antavat viitteitä siitä, että omaisuuserien kirjanpitoarvo saattaa ylittää niistä

kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistesti toteutetaan rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla. Konsernilla on vain yksi rahavirtaa tuottava yksikkö: Talvivaaran kaivos.

Kaivoksen kehittämismenot

Kaivoksen kehittämismenoihin sisällytetään menot, jotka johtuvat mineraaliesiintymän sekä sen hyödyntämiseen tarkoitetun teknologian kehittämisestä, ja niitä aktivoidaan siihen asti, kunnes taloudellinen resurssi on saatu määritellyksi ja kaivostoiminta aloitetaan tai kaivosomaisuudesta luovutaan. Aktivoitavia menoja ovat omaisuuserän aikaansaamiseksi käytetyistä materiaaleista ja palveluista johtuvat menot. Osuus yleismenoista aktivoidaan vain silloin, kun menot ovat välittömästi kohdistettavissa omaisuuserän aikaansaamiseen ja valmistamiseen. Muut kaivoksen kehittämisestä aiheutuvat menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet.

Etsinnästä ja arvioinnista tai kaivoksen kehittämisestä johtuvien aineettomien hyödykkeiden hankintameno kirjataan kuluksi tasapoistoina niiden odotettavissa olevan taloudellisen vaikutusajan kuluessa kaivostoiminnan alkamisesta lukien. Näiden omaisuuserien taloudelliseksi vaikutusajaksi oletetaan 25 vuotta, joka perustuu konsernin arvioihin malmivaroista ja mineraalivarannoista, tuotantokapasiteetista ja muista asiaankuuluvista seikoista.

Tutkimus ja kehittäminen

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet. Kehittämishankkeista ja niihin liittyvästä teknologiasta johtuvat menot aktivoidaan aineettomiksi hyödykkeiksi seuraavien ehtojen täyttyessä:

- aineettoman hyödykkeen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa niin, että hyödyke on käytettävissä tai myytävissä;
- johdon aikomuksena on saattaa aineeton hyödyke valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se;
- aineetonta hyödykettä pystytään käyttämään tai se pystytään myymään;
- pystytään osoittamaan, miten aineeton hyödyke tulee tuottamaan todennäköistä vastaista taloudellista hyötyä;
- käytettävissä on riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen sekä aineettoman hyödykkeen käyttämiseen tai myymiseen; ja
- aineettomasta hyödykkeestä sen kehittämisvaiheen aikana johtuvat menot ovat luotettavasti määritettävissä.

Näitä kriteerejä täyttämättömät muut kehittämismenot kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet. Aktivoidut kehittämismenot esitetään taseessa aineettomina hyödykkeinä, ja niiden hankintameno kirjataan kuluksi tasapoistoina hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan alkamisesta lukien. Aktivoitujen kehittämismenojen taloudellisen vaikutusajan on oletettu olevan 25 vuotta. Tämä perustuu konsernin arvioihin malmivaroista ja mineraalivarannoista sekä tuotantokapasiteetista ja muista asiaankuuluvista seikoista.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut konsernin hankkimat aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Muiden aineettomien hyödykkeiden ryhmä koostuu hankituista ohjelmistoista, lisensseistä ja patenteista, joiden hankintameno kirjataan tasapoistoina kuluksi 5–10 vuoden kuluessa.

Biologiset hyödykkeet

Biologiset hyödykkeet, ts. kasvavat puut, arvostetaan sekä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä että jokaisena tilinpäätöspäivänä

käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myynnistä aiheutuville menoilla. Nuoria taimikkoja lukuun ottamatta biologisten hyödykkeiden käyvät arvot perustuvat toimivilla biologisten hyödykkeiden markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Kasvat, ts. maassa kiinni olevat biologiset hyödykkeet kirjataan ja arvostetaan käypään arvoon erillään maa-alueesta.

Puiden hakkuun käypä arvo, joka määritetään myyntihetken arvon pohjalta, vähennetään biologisten hyödykkeiden käyvästä arvosta. Puiden arvioitu kasvu kirjataan biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäyksestä johtuvina voittoina.

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvon alentuminen

Poistojen kohteena olevia tai kuluvia hyödykkeitä tarkastellaan arvon alentumisen varalta aina silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, että niiden kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei mahdollisesti ole kerrytettävissä. Määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappioksi. Kerrytettävissä olevalla rahamäärällä tarkoitetaan omaisuuserän käypää arvoa vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä suurempaa käyttöarvoa.

Aktivoidut etsintä- ja arviointimenot sekä aktivoidut kaivoksen kehittämismenot testataan arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina, kun arvon alentumisesta on viitteitä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä aineettomille hyödykkeille, jotka eivät vielä ole käyttövalmiita, määritetään käyttöarvolaskelmien pohjalta. Näissä laskelmissa käytetään ennen veroja määritettyjä ennakoituja rahavirtoja, jotka perustuvat parhaisiin arvioihin myyntihinnoista, malmin metallipitoisuuksista, tuotantomääristä, valuuttakursseista, ylläpitoinvestoinneista ja tuotantokustannuksista Talvivaaran kaivoksen odotettuna toiminta-ajana. Kaivosteollisuudessa noudatettavan tavanomaisen käytännön mukaisesti rahavirtaennusteet perustuvat pitkän aikavälin kaivos-suunnitelmiin, jotka kattavat toiminnan sillä hetkellä odotettavissa olevan kestoajan.

Arvon alentumisen arviointia varten omaisuuserät ryhmitellään alimmille tasoille, joiden rahavirrat ovat erikseen yksilöitävissä (rahavirtaa tuottavat yksiköt). Konsernilla on tällä hetkellä vain yksi rahavirtaa tuottava yksikkö: Talvivaaran kaivos.

Omaisuuserät, joista ei tehdä poistoja, esimerkiksi maa-alueet ja keskeneräiset hyödykkeet, testataan arvonalentumisen varalta vuosittain.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät

Pitkäaikaiset omaisuuserät luokitellaan myytävänä oleviksi, kun niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä ja myynnin katsotaan olevan erittäin todennäköinen. Ne esitetään taseessa kirjanpitoarvoon vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla, jos kirjanpitoarvoa vastaava määrä on tarkoitus kerryttää hyödykkeen jatkuvan käytön sijaan pääasiassa myymällä se ja myynnin katsotaan olevan erittäin todennäköinen.

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: myytävissä olevat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sekä lainat ja muut saamiset. Luokittelu riippuu siitä, mihin tarkoitukseen rahoitusvarat on alun perin hankittu. Johto määrittää rahoitusvarojen luokittelun niiden alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan alun perin käypään arvoon kaupantekopäivän perusteella, millä tarkoitetaan

päivää, jona konserni sitoutuu omaisuuserän ostoon tai myyntiin. Rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon, ja jos kyseessä ovat muut kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, siihen lisätään transaktiomenot.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, jos se on hankittu pääasiassa lähitulevaisuudessa tapahtuvaa myyntiä varten. Johdannaisinstrumentit luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi, ellei niitä ole nimenomaisesti määritetty tehokkaiksi suojausinstrumenteiksi. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät kuuluvat lyhytaikaisiin varoihin, paitsi jos niiden erääntymiseen on yli 12 kuukautta.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon, ja transaktiomenot esitetään kuluina tuloslaskelmassa.

”Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat”-ryhmän käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Osinkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista merkitään tuloslaskelmaan, kun konsernille on syntynyt oikeus maksun saamiseen.

Konsernilla ei ollut 31.12.2011 ja 2010 muita käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja kuin sellaisia johdannaisinstrumentteja, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on joko nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun ryhmään. Ne kuuluvat lyhytaikaisiin varoihin, ellei johdolla ole aikomusta pitää kyseistä sijoitusta kauemmin kuin 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä lukien. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Monetaaristen arvopapereiden käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu korko myytävissä olevista arvopapereista merkitään tuloslaskelmaan. Myytävissä olevista oman pääoman ehtoista instrumenteista saatavat osingot merkitään tuloslaskelmaan, kun konsernille on syntynyt oikeus maksun saamiseen.

Kun myytävissä olevat arvopaperit myydään tai niiden arvo on alentunut, kertyneet käyvän arvon muutokset sisällytetään tuloslaskelmassa rahoitusvaroista syntyneisiin realisoituneisiin nettovoittoihin tai -tappioihin. Nämä voitot tai tappiot esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko jonkin rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta objektiivista näyttöä. Kun kyseessä on myytävissä olevaksi luokiteltu oman pääoman ehtoinen sijoitus, myös arvopaperin käyvän arvon merkittävä tai pitkittynyt pienentyminen on näyttöä näiden omaisuuserien arvon alentumisesta. Jos tällaista näyttöä on myytävissä olevia rahoitusvaroja koskien, kertynyt tappio – joka määritetään hankintamenon ja senhetkisen käyvän arvon erotuksena, josta vähennetään kyseisestä rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä aiemmin tulosvaikutteisesti kirjattu arvonalentumistappio – siirretään pois omasta pääomasta ja merkitään tuloslaskelmaan.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Niihin ei lueta rahoitusvaroja, jotka konserni aikoo myydä lyhyellä aikavälillä tai jotka se on nimenomaisesti luokitellut myytävissä oleviksi. Lainat ja muut saamiset kuuluvat lyhytaikaisiin varoihin lukuun ottamatta niitä eriä, joiden erääntymiseen on yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä lukien. Viimeksi mainitut luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi. Lainoihin ja muihin saamisiin kuuluvia tase-eriä ovat myyntisaamiset ja muut saamiset sekä rahavarat. Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Rahoitusvarojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sijoitusten rahavirtoihin ovat lakanneet tai siirtyneet toiselle osapuolelle ja konserni on siirtänyt omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin toiselle osapuolelle.

Johdannaisinstrumentit ja suojauslaskenta

Konserni käyttää johdannaisinstrumentteja, kuten valuuttaoptioita, valuuttatermiinejä, koronvaihtosopimuksia ja hyödyketermiinejä, suojaautukseen valuuttakurssien ja korkojen vaihteluita ja hyödykkeiden hintojen muutoksia vastaan. Tällaiset johdannaisinstrumentit kirjataan alun perin sopimuksen syntymispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoonsa. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritetty suojausinstrumentiksi ja jos on, minkä tyyppistä erää on suojattu. Johdannaiset esitetään taseessa varoina, jos käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, jos käypä arvo on negatiivinen.

Johdannaisinstrumenttien käypä arvo lasketaan perustuen tilikauden lopun valuuttakursseihin, noteerattuihin markkinahintoihin ja korkokantoihin.

Johdannaisinstrumentin käypä arvo luokitellaan pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin, jos sen erääntymiseen on yli 12 kuukautta, ja lyhytaikaisiin varoihin tai velkoihin, jos sen erääntymiseen on alle 12 kuukautta.

Rahavirran suojaukset

Suojauslaskentaa varten suojaukset luokitellaan rahavirran suojauksiksi silloin, kun suojaudutaan sellaiselta rahavirtojen vaihtelulta, joka johtuu tietystä erittäin todennäköiseen ennakoituun liiketoimeen liittyvästä riskistä.

Suojauksen alkaessa konserni määrittää ja dokumentoi asianmukaisella tavalla suojaussuhteen, johon se haluaa soveltaa suojauslaskentaa, sekä riskienhallinnan tavoitteen ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Dokumentaatiossa yksilöidään suojausinstrumentti, suojattava kohde tai liiketoimi, suojattavan riskin luonne sekä tapa, jolla arvioidaan, kuinka tehokkaasti suojausinstrumentti kumoaa suojattavasta riskistä johtuvia muutoksia suojauksen kohteena olevissa rahavirroissa.

Tällaisten suojausten odotetaan kumoavan rahavirtojen muutoksia erittäin tehokkaasti, ja suojauksia arvioidaan jatkuvasti sen toteutumisesta, että ne ovat todella olleet erittäin tehokkaita kaikkien niiden tilikausien ajan, joille suojaus on ollut määritettynä. Suojaukset, jotka täyttävät suojauslaskennan soveltamista koskevat tiukat ehdot, käsitellään kirjanpidossa seuraavasti:

Suojausinstrumentin voiton tai tappion tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, ja mahdollinen tehoton osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Omaan pääomaan kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu liiketoimi vaikuttaa tulokseen, esimerkiksi kun ennakoitu myynti toteutuu.

Jos ennakoitun liiketoimen tai kiinteäehtoisin sitoumuksen ei enää odoteta toteutuvan, aiemmin omaan pääomaan kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteisiksi. Jos suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai sopimus puretaan tai toteutetaan ilman, että se korvataan toisella tai sitä jatketaan, tai jos sen määrittäminen suojaukseksi peruutetaan, aiemmin omaan pääomaan kirjatut määrät jäävät omaan pääomaan, kunnes ennakoitu liiketoimi tai kiinteäehtoinen sitoumus toteutuu.

Konserni ei ole soveltanut suojauslaskentaa johdannaisinstrumentteihin 31.12.2011 eikä 2010.

Vaihto-omaisuus

Konsernin vaihto-omaisuus jaetaan kolmeen ryhmään: aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet ja valmiit tuotteet. Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi niistä on pienempi. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä.

Tuotantoprosessissa syntyvät tai sitä hyödyttävät menot aktivoidaan ja esitetään keskeneräisinä tuotteina ja valmiina tuotteina. Keskeneräisiin tuotteisiin kuuluvat liuotusprosessissa oleva louhittu malmi sekä muu osittain prosessoitu aines. Valmiita tuotteita ovat nikkeli-kobolttisulfidi, sinkkisulfidi ja kuparisulfidi. Keskeneräisten ja valmiiden tuotteiden hankintameno sisältää raaka-aineet ja tarvikkeet, välittömät työsuorituksista johtuvat menot ja muut välittömät menot sekä osuuden tuotannon yleismenoista (perustuen kunkin ajankohdan normaaliin toiminta-asteeseen). Hankintamenoon ei lueta vieraan pääoman menoja. Normaalisti toiminta-asteeksi katsotaan se tuotannon määrä, joka keskimäärin odotetaan saavutettavan tietyn pituisen ajanjakson kuluessa, ja sitä muutetaan vastaavasti sen mukaan, missä vaiheessa toiminta on kyseisillä tilikausilla. Normaali toiminta-aste määritetään ottaen huomioon tuotantolaitosten todellinen toiminta-aste – erityisesti tuotannon ylösajovaiheessa – ja potentiaalinen toiminta-aste, ja se kuvastaa kunakin ajankohtana saavutettua ja ennakoitua tuotantoa.

Vaihto-omaisuuden arvostus perustuu arvioituun metallin määrään tuotantoprosessissa. Metallin määrää seurataan jatkuvasti läpi tuotantoprosessin, joka koostuu neljästä päävaiheesta: louhinta, murskaaminen ja kasaaminen, biokasaliuotus sekä metallien talteenotto. Talvivaaran louhintamenetelmäksi on valittu avolouhos. Louhitun malmin murskaus tapahtuu neljässä vaiheessa. ja sen jälkeen murske agglomeroidaan bioliuotuksen kiertoliuoksessa, jolloin pienet malmihiukkaset kiinnittyvät karkeampiin. Agglomeroinnin jälkeen malmi kuljetetaan ja kasataan primäärialustalle biokasaliuotusta varten. Malmi siirretään myöhemmin primäärikasalta ja kasataan uudelleen sekundäärialustalle biokasaliuotuksen toista vaihetta varten. Kierrätettävää liuosta johdetaan jatkuvasti kasoilta metallien talteenottolaitokseen, jossa nikkeli, sinkki, koboltti ja kupari erotetaan myytäväksi metallisulfideiksi saostamalla.

Keskeneräisiin tuotteisiin sisältyvän metallin määrä mitataan laskemalla tuotantoprosessiin lisätyt ja siitä poistuneet metallitonit. Keskeneräisiin tuotteisiin sisältyvä talteen otettavissa oleva nikkeli, sinkki, kupari ja koboltti määritetään geologisiin tutkimuksiin perustuvien arvioitujen malmipitoisuuksien, prosessia koskevaan parhaaseen tietämykseen perustuvan bioliuotuksessa olevien metallien talteenottoprosentin sekä metallien talteenottolaitoksen arvioidun metallien talteenottoprosentin pohjalta.

Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva arvioitu myyntihinta vähennettynä muuttuvilla myyntikuluilla.

Nettorealisointiarvojen testauksia tehdään jokaisen raportointikauden lopussa. Testauksessa käytetään tuotteiden arvioituja myyntihintoja, jotka perustuvat metallien senhetkisiin ja pitkän aikavälin hintoihin, ja niistä vähennetään tuotannon valmiiksi ja myytäväksi saattamisesta johtuvat arvioidut menot. Keskeneräisten tuotteiden lyhytaikaisiksi luokiteltava osuus määritetään niiden metallimäärien perusteella, jotka odotetaan otettavan talteen seuraavien 12 kuukauden aikana.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset ovat saamisista, jotka johtuvat asiakkaille tavanomaisessa liiketoiminnassa myydyistä tuotteista. Jos saamisista odotetaan saatavan maksu vuoden kuluessa, ne luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi. Muussa tapauksessa ne esitetään pitkäaikaisina varoina.

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon mahdollinen arvonalentuminen huomioon ottaen. Myyntisaamisista kirjataan erilliselle vähennystilille arvonalentuminen, kun on objektiivista näyttöä siitä, ettei konserni saa perityksi saamisen koko määrää. Tuloslaskelmassa arvonalentuminen esitetään liiketoiminnan kuluina. Kun varmistuu, ettei myyntisaamista saada perityksi, se kirjataan pois taseesta myyntisaamisten vähennystililtä vastaan. Jos aiemmin pois kirjatusa saamisesta saadaan myöhemmin maksu, se kirjataan tuloslaskelmaan vähentämään liiketoiminnan kuluja.

Vuokrasopimukset: konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset, joiden mukaan merkittävä osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista säilyy vuokralle antajalla, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi (rahoitusleasingisopimuksen vastakohtana). Muihin vuokrasopimuksiin perustuvat maksut (vähennettynä vuokralle antajalta mahdollisesti saaduilla kannustimilla) merkitään tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa tasa-erinä.

Rahoitusleasingisopimukset, joiden perusteella vuokratun hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin konsernille, aktivoidaan vuokra-ajan alkamisajankohtana määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokratun hyödykkeen käypä arvo tai sitä pienempi vähimmäisvuokrien nykyarvo. Maksettavat vuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja leasingvelan vähennykseen siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusmenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan.

Vuokralle otetuista hyödykkeistä tehdään poistot niiden taloudellisenä vaikutusaikana. Jos kuitenkin ei ole kohtuullista varmuutta siitä, että konserni tulee saamaan hyödykkeeseen omistusoikeuden vuokra-ajan päättymiseen mennessä, poisto-aika on hyödykkeen taloudellinen vaikutusaika tai vuokra-aika sen mukaan, kumpi niistä on lyhyempi.

Rahavarat

Rahavaroihin luetaan käteisvarat ja vaadittaessa maksettavat pankkitalletukset. Luotolliset tilit esitetään taseessa lyhytaikaisina velkoina.

Osakepääoma

Osakepääoma koostuu yksinomaan kantaosakkeista.

Uusien osakkeiden liikkeeseen laskemisesta välittömästi johtuvat ulkoiset menot esitetään yhtiölle maksetun pääoman vähennyksenä verovaikutus huomioon otettuna.

Omat osakkeet

Jos konserniin kuuluva yritys ostaa emoyrityksen osakkeita, niistä maksettu vastike sekä mahdolliset hankinnasta välittömästi aiheutu-

vat lisämenot (verovaikutus huomioon otettuna) vähennetään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet on mitätöity tai laskettu uudelleen liikkeeseen. Jos tällaiset osakkeet lasketaan myöhemmin uudelleen liikkeeseen, niistä saatava vastike, josta on vähennetty liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuvat transaktiomenot verovaikutus huomioon ottaen, sisällytetään emoyrityksen omistajille kuuluvaan omaan pääomaan.

Taseessa 31.12.2011 ja 2010 olevat omat osakkeet liittyivät Talvivaaran johtoon kuuluville henkilöille (osallistujat) tarkoitettuun osakkeenomistajajärjestelmään. Tämän järjestelmän mukaisesti osallistujat omistavat yhtiön osakkeita konserniin kuuluvan yrityksen Talvivaara Management Oy:n kautta (liitetieto 18 ja 35).

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on useita omana pääomana maksettaviksi luokiteltavia osakeperusteisia palkitsemisjärjestelmiä, joiden perusteella työntekijät suorittavat työtä konsernin oman pääoman ehtoisia instrumentteja (optioita) vastaan. Myönnettyjä optioita vastaan saatavan työsuorituksen käypä arvo kirjataan kuluksi. Kuluksi kirjattava kokonaismäärä perustuu myönnettyjen optioiden käypään arvoon, jos otetaan huomioon markkinaperusteiset ehdot (esimerkiksi yhtiön osakkeen hinta).

Muut kuin markkinaperusteiset oikeuden syntymisehdot otetaan huomioon niiden optioiden lukumäärässä, joihin henkilöille odotetaan syntyvän oikeus. Kuluksi kirjattava kokonaismäärä jaksotetaan oikeuden syntymisajanjaksolle, jolla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka kuluessa kaikkien määrittäneiden oikeuden syntymisehtojen on määrä täyttyä. Arvio siitä, kuinka moneen optioon odotetaan syntyvän oikeus muiden kuin markkinaperusteisten ehtojen perusteella, tarkistetaan jokaisen raportointikauden lopussa. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus merkitään tuloslaskelmaan, ja omaan pääomaan tehdään vastaava oikaisu.

Kun optiot toteutetaan, yhtiö laskee liikkeeseen uusia osakkeita. Niistä saadut maksut vähennettyinä niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, kun optiot on toteutettu ja uudet osakkeet rekisteröity.

Varaukset

Kirjattavan varauksen määrä vastaa veloitteen täyttämiseksi tarvittavien menojen nykyarvoa, jota laskettaessa käytettävä, ennen veroja määritettävä, korkokanta kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja kyseistä veloitetta koskevista erityisriskeistä. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokulukuksi.

Kaivoksen sulkemismenoja ja oikeudellisia vaateita varten tehdään varaus seuraavien ehtojen täytyttyä: konsernille on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, resurssien siirtyminen pois konsernista veloitteen täyttämiseksi on todennäköistä ja veloitteen määrä on arvioitu luotettavasti.

Kaivoksen sulkemisesta ja ympäristön puhdistamisesta johtuvia menojä varten tehtävä varaus

Kaivoksen sulkemismenoja varten tehtävä varaus on tarkoitettu kattamaan niitä arvioituja tulevaisuudessa toteutuvia menojä, jotka aiheutuvat kaivoksen sulkemisesta ja sen toiminnan aiheuttamien muutosten korjaamisesta sekä ympäristön kunnostamisesta. Varaus kirjataan niillä tilikausilla, joiden aikana ympäristöä kuormitetaan. Varaus diskontataan, ja diskonttauksen purkautumisen vaikutus sisällytetään rahoituskuluihin korkokuluna.

Jos kaivoksen sulkemiseen ja ympäristön puhdistamiseen liittyvä velvoite aiheutuu kaivoksen kehittämisestä, menot aktivoidaan osaksi asianomaisen omaisuuserän hankintamenoa. Varauksen kirjaamisen yhteydessä lisätään siihen liittyvän omaisuuserän hankintameno vastava määrä edellyttäen, ettei omaisuuserän kirjanpitoarvo ylitä siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Omaisuuserä kirjataan poistoina kuluksi asianomaisen kaivoksen odotettavissa olevana taloudellisena vaikutusaikana. Varausta tarkastellaan vuosittain kustannusarvioiden, korkokantojen tai toiminnan kestoajan mahdollisten muutosten varalta. Veloitteen määrässä tapahtuvat muutokset lisätään siihen liittyvän omaisuuserän hankintamenuon tai vähennetään siitä.

Jos kaivoksen sulkemiseen ja ympäristön puhdistamiseen liittyvä velvoite aiheutuu kaivoksen tuotantotoiminnasta, menot kirjataan kuluiksi, koska niihin ei liity vastaista taloudellista hyötyä. Varaukseen liittyvät menot merkitään tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin, ja diskonttauksen purkautuminen sisällytetään rahoituskuluihin.

Tulouttaminen

Myyntituotot kirjataan, kun on näyttöä järjestelyn olemassaolosta, hinta pystytään määrittämään, tuote on toimitettu, omistusoikeus on siirtynyt asiakkaalle ja myyntihintaa vastaavan maksun saaminen on kohtuullisen varmaa. Myyntituottoja oikaistaan käsittelykuluilla, lopullisen hinnan määrittymisen yhteydessä realisoituvilla valuuttakurssivoitoilla tai -tappioilla sekä myynnin perusteella määntyvillä veroilla. Myyntihinnat määritetään pääasiassa USA:n dollareina, ja ne perustuvat toimituksiin tullaamattomana (DDU).

Valtaosa konsernin tuotannosta myydään pitkäaikaisen sopimusten perusteella, mutta myynti tuloutetaan yksittäisten myyntitapahtumien pohjalta, kun on vakuuttavaa näyttöä kaikkien seuraavien ehtojen täyttymisestä:

- kaikki omistamiseen liittyvät olennaiset riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle;
- myyjälle ei jää omistamiseen yleensä liittyvää liikkeenjohdollista intressiä eikä tosiasiallista määräysvaltaa myyntiin tuotteisiin;
- tuotot ovat määritettävissä luotettavasti;
- myytyn tuotteeseen liittyvät toteutuneet tai toteutuvat menot ovat määritettävissä luotettavasti; ja
- vastaisen taloudellisen hyödyn koituminen myyjälle on todennäköistä.

Kun Talvivaara tekee asiakkaiden kanssa pitkäaikaisia toimitussopimuksia ja saa ennakkomaksuja tulevilla kausilla toimitettavista tuotteista, saadut ennakkomaksut esitetään taseessa pitkäaikaisina velkoina. Osa ennakkomaksuista kirjataan lyhytaikaisiksi veloiksi seuraavien 12 kuukauden ennakoidun tuotannon perusteella. Ennakkomaksut tuloutetaan sopimusten voimassaoloaikana sitä mukaa kuin toimituksia tapahtuu ja omistusoikeus ja riskit siirtyvät asiakkaalle asianomaisen toimitussopimuksen ehtojen mukaisesti.

Nikkeli- ja kobolttituotanto

Talvivaaran nikkeli- ja kobolttituotanto toimitetaan ja myydään Norilsk Nickel Harjavalta Oy:lle (”Norilsk Nickel”) osapuolten välisen pitkäaikaisen myynti- ja ostosopimuksen perusteella. Nikkeli- ja kobolttituotteet ovat ”alustavasti hinnoiteltuja”, ts. myyntihintaa voidaan joutua oikaistamaan hinnanmääräytymisjakson lopussa. Hinnanmääräytymisjakso on noin kolme kuukautta, ja lopullinen myyntihinta määräytyy toimituksen jälkeisen toisen kuukauden keskimääräisen markkinahinnan perusteella. Alustava lasku kattaa

90 % toimitetusta määrästä, ja loppulasku sisältää loput 10 % asi-anomaisesta toimituksesta sekä myyntihinnan oikaisun.

Myyntiin kirjaamiseen alustavan hinnan perusteella liittyy riskejä, joista tärkeimpiä ovat metallien hintojen vaihtelut alkuperäisen kirjaamisen ja lopullisen hinnan määräytymisajankohdan välillä. Jos metallien hinnat laskevat merkittävästi alustavan ja lopullisen hinnan määräytymisajankohtien välillä, on jokseenkin mahdollista, että konserni joutuu palauttamaan osan alustavan laskun perusteella saamistaan myyntituotoista.

Nikkeli- ja kobolttituotannon myyntiin alkuperäinen kirjaaminen tapahtuu alustavien myyntihintojen perusteella 100 %:n määräisenä. Ennen lopullista hinnanmääräytymisajankohtaa alustavan hinnan perusteella kirjattua myyntiä oikaistaan markkinahintojen muutosten huomioon ottamiseksi. Nämä oikaisu perustuvat arvioitun hinnanmääräytymiskauden termiinihintoihin, ja ne kirjataan jokaisen tilikauden tai vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Myyntihinta pystytään tätä tarkoitusta varten kohtuudella arvioimaan vain käyttämällä toimivilla ja vapailla hyödykemarkkinoilla, kuten Lontoon metallipörssissä, määräytyviä termiinihintoja tai muuta asiaankuuluvaa markkinainformaatiota. Kirjaukset, joilla alustavan hinnan perusteella kirjattu myynti muutetaan vastaamaan markkinahintoja, viedään myyntituottojen oikaisuksi. Myös alustavia myyntimääriä oikaistaan metallimäärien muutoksia vastaavasti, kun saadaan uutta tietoa ja pitoisuusmäärittäyksiä.

Sinkkituotanto

Talvivaara teki vuonna 2010 Nyrstar Sales and Marketing AG:n ("Nyrstar") kanssa pitkäaikaisen tuotevirtasopimuksen sinkkituotannostaan ja sai sinkkituotevirrasta 335 000 000 USA:n dollarin suuruisen ennakkomaksun. Ennakkomaksu on edellä kuvatulla tavalla kirjattu velaksi ja tuloutetaan sopimuksen voimassaoloaikana. Talvivaara toimittaa Nyrstarille koko sinkkituotantonsa, kunnes 1 250 000 tonnia sinkkiä on toimitettu.

Sinkin myynnistä saatavat tuotot koostuvat kahdesta osasta. Ensiksi Talvivaara kirjaa toimitetun sinkin kiinteään tonnihintaan, ja tämä kirjataan ennakkomaksua vastaan. Tämän lisäksi Talvivaara saa jokaisesta tonnista toimitettua sinkkiä louhinta- ja prosessointimaksun 350 euroa (maksuun liittyy rikin ja propaanin hintoihin perustuva korotusmekanismi). Talvivaara saa myös sovittuun hinnanjakomekanismiin perustuvan lisämaksun, jos sinkin hintanoteeraus Lontoon metallipörssissä ylittää tietyt sopimuksessa määrättyt tasot.

Sinkkituotteiden myyntiin alkuperäinen kirjaaminen tapahtuu alustavan myyntihinnan perusteella 100 %:n määräisenä. Lopullisen hinnan määräytymisen yhteydessä kirjataan oikaisu, jos lopulliset pitoisuusmäärittäykset tai tietytjen epäpuhtauksien määrät poikkeavat alustavan myyntilaskun mukaisista.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelat ja muut velat ovat korottomia maksuveloitteita, jotka ovat aiheutuneet tavanomaisessa liiketoiminnassa tavarantoimittajilta ja palveluntuottajilta hankituista tavaroista ja palveluista. Ne luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne erääntyvät maksettaviksi yhden vuoden kuluessa, ja muussa tapauksessa ne esitetään pitkäaikaisina velkoina. Ostovelkojen ja muiden velkojen käyvät arvot ovat lähellä niiden kirjanpitoarvoja.

Lainat

Lainat kirjataan alun perin käypään arvoon vähennettynä syntyneillä transaktiomenoilla. Tämän jälkeen ne esitetään jaksotetun hankintamenon määräisinä, ja saadun maksun (transaktiomenoilla

vähennettynä) ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus kirjataan laina-ajan kuluessa tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä.

Luottolimiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin on todennäköistä, että limiitti käytetään kokonaan tai osaksi. Tällöin palkkio aktivoidaan taseeseen siihen asti, kunnes laina nostetaan. Siltä osin kuin ei ole näyttöä, että limiittiin kuuluvat lainat nostetaan kokonaan tai osaksi, palkkio aktivoidaan maksuvalmiuspalvelusta suoritettuna etumaksuna ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

Vaihdettavan lainan ja vaihtovelkakirjalainan velkakomponentin käypä arvo määritetään käyttäen vastaavan vaihto-oikeudettoman lainan markkinakorkoa. Se esitetään jaksotettuun hankintamenuon perustuvaan määrään velkana, kunnes sen voimassaolo lakkaa vaihdon tapahtuessa tai lainan erääntyessä. Jäljelle jäävä osa kohdistetaan vaihto-oikeuteen. Se kirjataan omaan pääomaan verovaiikutuksella vähennettynä.

Lainat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta lykätä niiden suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

Vieraan pääoman menot, jotka välittömästi johtuvat ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta, ovat osa kyseisen omaisuuserän hankintamenua, ja sen vuoksi ne aktivoidaan. Ehdot täyttävällä omaisuuserällä tarkoitetaan omaisuus-erää, jonka saattaminen valmiiksi sille aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii huomattavan pitkän ajan.

Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi, kun ne ovat toteutuneet.

Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Verokulu koostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verokulu merkitään tuloslaskelmaan lukuun ottamatta veroja, jotka liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verovelat kirjataan omaisuuserien ja velkojen verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista täysimääräisinä velkamenetelmää käyttäen. Laskennallista veroa ei kuitenkaan kirjata, jos se syntyy omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseinen liiketoimi ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä se toteutumisajankohdanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennallisia veroja määritettäessä käytetään verokantoja, joista on säädetty tai jotka on käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä.

Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa on käytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikaiset erot ja tulevaisuudessa käytettävät verotukselliset tappiot pystytään hyödyntämään.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Konserniin kuuluvilla yhtiöillä on paikallisten ehtojen ja käytäntöjen mukaiset eläkejärjestelyt. Järjestelyt hoidetaan yleensä vakuutusyhtiöille suoritettavin maksuin. Kaikki tämänhetkiset eläkejärjestelyt määritellään maksupohjaisiksi.

Maksupohjaisella eläkejärjestelyllä tarkoitetaan järjestelyä, jossa yhtiö suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yhteisölle. Yhtiöllä ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, jos kyseisellä erillisellä yhteisöllä ei ole riittävästi varoja suoriittaakseen kaikille henkilöille heidän kuluvalle tai aikaisemmalla

tilikaudella suorittamaansa työhön liittyviä etuuksia. Maksupohjaiseen järjestelyyn suoritettavat maksut kirjataan sen tilikauden kuluihin, jolta maksu suoritetaan.

Avustukset

Avustukset kirjataan käypään arvoon, kun on kohtuullisen varmaa, että avustus tullaan saamaan ja että konserni tulee täyttämään kaikki avustukseen liittyvät ehdot.

Kustannuksiin liittyvät avustukset merkitään taseeseen ja tuloutetaan asianmukaisilla tilikausilla niin, että ne tulevat kirjatuihin niiden menojen kohdalle, joita ne on tarkoitettu kattamaan.

Aineettomiin hyödykkeisiin (aktivoidut kehittämismenot tai etsintä- ja arviointimenot) tai koneisiin ja laitteisiin liittyvät avustukset vähennetään asianomaisen omaisuuserän kirjanpitoarvosta.

Valtion myöntämät korottomat tai matalakorkoiset lainat kirjataan saadun lainan määräisinä.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentillä tarkoitetaan yrityksen osaa, joka harjoittaa liiketoimintaa, josta se voi saada tuottoja ja josta voi aiheutua kuluja (mukaan lukien saman yrityksen muiden osien kanssa toteutuvat tuotot ja kulut), jonka toiminnan tulosta ylin operatiivinen päätöksentekijä säännöllisesti tarkastelee tehdäkseen päätöksiä resurssien kohdistamisesta kyseiselle segmentille ja arvioidakseen sen tulokellisuutta, ja josta on saatavissa erillistä taloudellista informaatiota. Segmentti-informaatio esitetään liitetiedossa 5.

3. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin riskienhallinnan yleisenä periaatteena on minimoida rahoitus- ja hyödykemarkkinoilla tapahtuvien muutosten mahdolliset epäedulliset vaikutukset konsernin taloudelliseen tulokseen sekä hallita konsernin päivittäisestä toiminnasta aiheutuvia riskejä. Yhtiön hallitus vastaa riskienhallintaperiaatteista, joissa konsernille määritellään eri toimijoiden roolit, toimintaprosessit ja noudatettavat ohjeet. Hallitus tarkastelee konsernin keskeisten rahoitukseen liittyvien riskien hallinnan periaatteita ja sopii niistä vähintään vuosittain.

Konserni altistuu toimintansa seurauksena erilaisille rahoitusriskeille, esimerkiksi valuuttakurssien, hyödykkeiden hintojen ja korkojen muutosten vaikutuksille. Konsernin kannalta relevantteja rahoitusriskejä ovat myös maksuvalmiuteen, rahoitusinstrumentteihin, uudelleenrahoitukseen sekä luottoihin ja vastapuoliin liittyvät riskit.

Valuuttakurssiriski

Valtaosa konsernin toteutuneista ja suunnitelluista investoinneista ja lähes kaikki sen toimintamenot ovat euromääräisiä. Konsernin tuotteiden – nikkelin, sinkin, kuparin ja kobolttin – hinnat määräytyvät kuitenkin USA:n dollareina, joten konserni altistuu valuuttakurssiriskille. Konsernin altistavat USA:n dollarista johtuvalle valuuttariskille myös dollarimääräiset pankkitilit ja dollarimääräiset johdannaissopimukset. Näin ollen euron ja dollarin välisen vaihtokurssin muutokset voivat vaikuttaa konsernin tulokseen.

Valuuttariskeiltä suojaudutaan valikoivasti erillisten päätösten perusteella yhtiön hallituksen määrittämissä rajoissa.

Vuosina 2011 ja 2010 konserni altistui USA:n dollarista johtuvalle, dollarimääräisten pankkitilien, dollarimääräisten myyntisaamisten ja ostovelkojen sekä dollarimääräisten optiosopimusten aiheuttamalle riskille seuraavasti*:

USD'000	2011	2010
Myyntisaamiset	71 499	67 392
Pankkitilit	474	5
Ostovelat	-259	-83
Factoringluotot	-55 776	-41 711
	15 938	25 603

*) USD, omaisuuserä/velka (-)

Seuraava taulukko osoittaa, kuinka USA:n dollarin kurssin jatksekin mahdolliset muutokset vaikuttaisivat konsernin tulokseen verojen jälkeen (rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen muutoksista johtuen) kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

EUR'000	EUR/USD -vaihtokurssin nousu/lasku	Vaikutus voittoon verojen jälkeen
2011	+ 10 %	-845
	- 10 %	1 033
2010	+ 10 %	-1 289
	- 10 %	1 576

Hyödykkeiden hintariski

Talvivaara on altistunut myytävien tuotteiden sekä raaka-aineiden ja tarvikkeiden samoin kuin kemikaalien ja energian hintojen muutoksille.

Nikkelin – sekä pienemmässä määrin sinkin, kuparin ja kobolttin – markkinahinnat yhdessä tuotantomäärien vaikuttavat ratkaisevasti Talvivaaran liikevaihtoon. Nikkelin hinta on vaihdellut merkittävästi, ja yhtiön näkemyksen mukaan vaihtelu jatkuu myös tulevaisuudessa kysynnän ja tarjonnan, maailmanlaajuisen taloudellisen tilanteen ja siihen liittyvien toimialakohtaisten suhdannevaihtelujen mukaisesti.

Talvivaara sulki vuonna 2010 kaikki hyödykesuojaukset, jotka se oli tehnyt vuosina 2007 ja 2008. Helmikuusta 2010 alkaen konserni ei ole enää suojautunut nikkelin hinnan muutoksilta, mikä tarkoittaa, että nikkelin hinnan vaihtelulla on huomattava vaikutus konsernin liikevaihtoon ja tulokseen. Altistuminen nikkelin hintariskille kokonaan tai lähes kokonaan on Talvivaaran strategian mukaista, ja sitä tukee yhtiön näkemys, jonka mukaan Talvivaaran kaivoksen toiminta pystytään pitämään kannattavana myös hyödykkeiden hintasykliin ollessa matalassa vaiheessa.

Konsernin sinkkituotantoa koskeva tuotevirtasopimus toimii sinkin tehokkaana suojauksena, koska kaikkia Nyxstarille tapahtuvia sinkkituotoksia koskee kiinteä vähimmäishinta. Sovittu hinnoittelumekanismi antaa Talvivaaralle mahdollisuuden saada osuuden korkeammasta hinnasta, kun sinkin markkinahinta ylittää sovitut tasot.

Konsernilla ei ollut avoimia nikkeli- tai sinkkitermiinejä 31.12.2011 eikä 31.12.2010.

Konsernin altistumista raaka-aineiden ja tarvikkeiden hintojen muutoksille on rajoitettu pitkäaikaisilla kiinteähintaisilla sopimuksilla, jotka koskevat kalkkikiven, poltetun kalkin ja rikkihapon toimituksia. Konserni on kuitenkin tällä hetkellä alttiina erityisesti nestemäisten polttoaineiden, lipeän ja rikin hintariskille. Nestemäisten polttoaineiden hinnat määräytyvät maailmanlaajuisilla ja alueellisisilla markkinoilla, kun taas lipeän ja rikin hinnat perustuvat eri alueilla raportoituihin kahdenvälisiin transaktioihin. Nestemäisten polttoaineiden hintoja tarkistetaan kuukausittain, ja lipeän ja rikin hinnoista sovitaan erillisillä neuvotteluilla 2–4 kertaa vuodessa.

Raaka-aineiden ja tarvikkeiden käytön lisääntyessä tuotannon kasvun myötä konserni suunnittelee neuvottelevansa – silloin kun tämä on kustannustehokasta – pitkäaikaisia raaka-aineiden ja tarvikkeiden toimitussopimuksia hintojen muutosten hallitsemiseksi. Jotta toimitukset varmistetaan, konserni pyrkii tekemään kustakin hyödykkeestä sopimuksen vähintään kahden eri toimittajan kanssa.

Sähkön hinnan vaihtelujen hallitsemiseksi konserni on tehnyt suojaussopimuksia. Ne kattavat noin 50 % arvioidusta sähkön käytöstä vuonna 2012. Näitä transaktioita ei käsitellä johdannaisina, koska suojauksen kohteena on omaan käyttöön tuleva sähkö.

Seuraava taulukko osoittaa, kuinka Lontoon metallipörssin nikkelinoteerausten jokseenkin mahdolliset muutokset vaikuttaisivat konsernin tulokseen verojen jälkeen kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

EUR'000	Noteerausten nousu/lasku	Vaikutus voittoon verojen jälkeen
2011	+ 25 %	35 452
	- 25 %	-35 452
2010	+ 25 %	23 034
	- 25 %	-23 034

Korkoriski

Korkoriskiä syntyy, kun markkinakorkojen ja korkomarginaalien muutokset vaikuttavat rahoituskuluihin, sijoitusten tuottoihin ja korollisten tase-erien arvostukseen. Korkoriskejä hallitaan tasapainottamalla kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen ja sijoitusten välistä suhdetta ja juoksuaikaa. Lisäksi voidaan käyttää johdannaisinstrumentteja, kuten koronvaihtosopimuksia.

Konsernilla oli 31.12.2011 lainoja yhteensä 495,7 miljoonaa euroa, ja niiden erääntymisaikat vaihtelivat vuodesta 2012 vuoteen 2018 (2010: 480,6 miljoonaa euroa). Noin 67 % lainoista oli kiinteäkorkoisia (2010: 68 %) ja 33 % vaihtuvakorkoisia (2010: 32 %).

Seuraava taulukko osoittaa, kuinka korkojen muutokset vaikuttaisivat konsernin tulokseen verojen jälkeen kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

EUR'000	Koron nousu/lasku	Vaikutus voittoon verojen jälkeen
2011	+0,25 %	-123
	-0,25 %	123
2010	+0,25 %	-138
	-0,25 %	138

Konsernilla oli 31.12.2010 koronvaihtosopimuksia, joilla suojautettiin 45 miljoonan euron suuruiseen ratalainaan (liitetieto 20) liittyvältä korkoriskiltä. Konsernilla ei ollut korkojohdannaisia 31.12.2011.

Luotto- ja vastapuoliriski

Luotto- ja vastapuoliriski määritellään mahdollisuudeksi, että asiakas tai rahoituksen liittyvän sopimuksen vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan konsernia kohtaan. Konserni on tällä hetkellä riippuvainen kahdesta asiakkaasta, joilta tulee huomattava osa sen ennakoidusta liikevaihdosta.

Konserni hallitsee vastapuoliriskiä seuraamalla asiakkaitaan ja ottamalla huomioon niiden taloudellisen tilanteen, aiemman tuloksellisuuden ja muita asiaankuuluvia tekijöitä. Konserni myös uskoo tuotteidensa olevan laadultaan ja valikoimaltaan sellaisia, että niitä

on helppo myydä useille mahdollisille asiakkaille, jos tähän tulee tarvetta. Merkittäviä saamia voidaan myös tarvittaessa vakuuttaa. Myyntisaamisten määrä 31.12.2011 oli 64,0 miljoonaa euroa (2010: 52,4 miljoonaa euroa). Saamiset olivat kahdelta asiakkaalta, jotka ovat Norilsk Nickel ja Nyrstar. Rahoitusvarojen luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on sama kuin niiden kirjanpitoarvo. Mitkään myyntisaamisista eivät olleet arvoltaan alentuneita 31.12.2011 (2010: 0).

Pankkitileillä olevaa rahaa ja lyhytaikaisia talletuksia oli 31.12.2011 yhteensä 40 miljoonaa euroa (2010: 165,6 miljoonaa euroa). Vastapuoliriskin hallitsemiseksi Talvivaaran rahavarat on jaettu kolmeen pohjoismaiseen pankkiin.

Maksuvalmius- ja uudelleenrahoitusriski

Maksuvalmiusriski syntyy, kun yrityksellä ei ole käytettävissään tarvitsemiaan varoja rahoitusinstrumentteihin tai muihin maksuvelvoitteita sisältäviin sopimuksiin perustuvien velvollisuuksiensa täyttämiseksi. Konserni pyrkii pienentämään maksuvalmiusriskiä seuraamalla tarkasti maksuvalmiuttaan havaitakseen mahdollisesti uhkaavat epäedulliset muutokset hyvissä ajoin ja saadakseen riittävästi aikaa tarvittavan luotto- tai muun rahoituksen hankkimiseen kohtuullisin ehdoin. Talvivaara pyrkii myös säilyttämään pitkäaikaisen velkojen maturiteettiprofiilin tasapainossa uudelleenrahoitukseen liittyvien riskien pienentämiseksi.

Kesäkuussa 2010 Talvivaara allekirjoitti Nordean, Handelsbankenin ja Sampo Pankin kanssa sopimuksen 100 miljoonan euron suuruudesta kolmevuotisesta monivaluuttaisesta luottolimiitistä. Limiitti on tarkoitettu liiketoiminnan yleisiin tarpeisiin. Lokakuussa 2011 allekirjoitetulla muutossopimuksella limiitti kasvatettiin alkuperäisestä 100 miljoonasta eurosta 130 miljoonaan euroon. Samalla luoton erääntymisaikaa siirrettiin yhdellä vuodella kesäkuuhun 2014. Luotosta oli 31.12.2011 nostettu 50 miljoonaa euroa.

Elokuussa 2011 Talvivaara perusti Sampo Pankin, Nordean ja Handelsbankenin kanssa yritystodistusohjelman, jonka kokonaisarvo on 100 miljoonaa euroa. Liikkeeseen laskettuja yritystodistuksia oli 31.12.2011 yhteensä 8,5 miljoonan euron nimellisarvosta.

Talvivaaran tammikuussa 2011 pidetty ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen erityisten oikeuksien antamisesta 225 miljoonan euron suuruiseen senioristatukseen vakuudet-tomaan vaihtovelkakirjalainaan liittyen. Laina laskettiin liikkeeseen joulukuussa 2010 ja se erääntyy vuonna 2015. Laina on vaihdettavissa noin 27,0 miljoonaan Talvivaaran uuteen osakkeeseen. Siitä saadut nettovarot on tarkoitettu yleisiin liiketoiminnan tarpeisiin, kuten Talvivaaran toimintojen laajuuden ja rakenteen kehittämiseen.

Konsernilla oli 31.12.2011 rahavaroja yhteensä 40,0 miljoonaa euroa (2010: 165,6 miljoonaa euroa).

Seuraava taulukko osoittaa konsernin käytettävissä olleen rahoituksen 31.12.2011 ja 2010.

EUR'000	2011	2010
Rahavarat	40 019	165 555
Luottolimiitti	80 000	100 000
	120 019	265 555

Alla olevassa taulukossa esitetään konsernin rahoitusvelkojen erääntymisajat 31.12.2011 ja 2010 sopimusten mukaisesti diskonttaamattomiin rahavirtoihin perustuen.

EUR'000	Alle 1 vuosi	1–2 vuotta	2–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
31.12.2011					
Lainat	26 372	109 009	367 599	18 646	521 626
Rahoitusleasingvelat	20 804	9 570	28 937	2 596	61 907
Johdannaisinstrumentit	15	-	-	-	15
Factoringluotot	43 107	-	-	-	43 107
Ostovelat	33 678	-	-	-	33 678
Muut velat	8 371	-	-	-	8 371
Yhteensä	132 347	118 579	396 536	21 242	668 704
31.12.2010					
Lainat	39 157	18 734	408 733	28 866	495 490
Rahoitusleasingvelat	23 426	20 490	27 350	10 160	81 426
Johdannaisinstrumentit	1 277	-	-	-	1 277
Factoringluotot	31 216	-	-	-	31 216
Ostovelat	39 408	18	-	-	39 426
Muut velat	12 603	-	-	-	12 603
Yhteensä	147 087	39 242	436 083	39 026	661 438

Rahoitusinstrumentit ryhmittäin

Rahoitusinstrumentteja koskevia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita on sovellettu seuraaviin eriin:

EUR'000	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat varat	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Myytävissä olevat	Yhteensä
31.12.2011					
Rahoitusvarat taseessa					
Rahavarat	40 019	-	-	-	40 019
Myyntisaamiset	64 027	-	-	-	64 027
Muut saamiset	8 150	-	-	-	8 150
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	630	630
Johdannaisinstrumentit	-	10	-	-	10
Yhteensä	112 196	10	-	630	112 836

		Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat velat	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Muut rahoitusvelat	Yhteensä
Rahoitusvelat taseessa					
Lainat		-	-	495 676	495 676
Johdannaisinstrumentit		15	-	-	15
Factoringluotot		-	-	43 107	43 107
Ostovelat		-	-	33 677	33 677
Muut velat		-	-	8 371	8 371
Yhteensä		15	-	580 831	580 846

EUR'000	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat varat	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Myytävissä olevat	Yhteensä
31.12.2010					
Rahoitusvarat taseessa					
Rahavarat	165 555	-	-	-	165 555
Myyntisaamiset	52 354	-	-	-	52 354
Muut saamiset	16 327	-	-	-	16 327
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	464	464
Johdannaisinstrumentit	-	41	-	-	41
Yhteensä	234 236	41	-	464	234 741

		Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat velat	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Muut rahoitusvelat	Yhteensä
Rahoitusvelat taseessa					
Lainat		-	-	480 557	480 557
Johdannaisinstrumentit		1 277	-	-	1 277
Factoringluotot		-	-	31 216	31 216
Ostovelat		-	-	39 425	39 425
Muut velat		-	-	12 604	12 604
Yhteensä		1 277	-	563 802	565 079

Käypien arvojen arvioiminen

Käyvät arvot

Noteerattujen sijoitusten käyvät arvot perustuvat senhetkisiin ostokursseihin. Jos rahoitusvaroihin kuuluvalla erällä ei ole olemassa toimivia markkinoita, käypä arvo määritetään arvostusmenetelmän avulla. Niitä sovellettaessa voidaan viitata viime aikoina toteutuneisiin toisistaan riippumattomien osapuolten välisiin tai muita olennaisilta osin samanlaisia instrumentteja koskeviin liiketoimiin tai käyttää rahavirtojen diskonttausta ja optionhinnoittelumalleja, joissa hyödynnetään mahdollisimman paljon markkinoilta saatavia syöttötietoja ja turvaudutaan mahdollisimman vähän yrityskohtaisiin syöttötietoihin. Noteeraamattomien sijoitusten käyvät arvot perustuvat edellä mainittuihin arvostusmenetelmiin.

Seuraavassa taulukossa esitetään käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina. Eri tasot on määritelty seuraavasti:

Taso 1: Täysin samanlaisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteerattuihin markkinahintoihin. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos noteerattuja hintoja on helposti ja säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä, toimialaryhmältä, hinnoittelupalvelusta tai valvontaviranomaiselta ja nämä hinnat edustavat todellisia ja säännöllisesti toteutuvia toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatahtumia. Konsernin rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana

käytetään senhetkistä ostokurssia. Konsernilla ei ollut tasolle 1 kuuluvia instrumentteja 31.12.2011 ja 2010.

Taso 2: Muut mallissa käytettävät syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todettavissa joko suoraan (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla (esimerkiksi OTC-johdannaisille), määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään mahdollisimman paljon todettavissa olevaa markkinatietoa, kun sitä on saatavilla, ja turvaudutaan mahdollisimman vähän yrityskohtaisiin arvioihin. Jos kaikki instrumentin käyvän arvon määrittämiseen tarvittavat merkittävät syöttötiedot ovat todettavissa, instrumentti on tasolla 2.

Vuosina 2011 ja 2010 konserni on luokitellut dollarioptiot tasolle 2. Vuonna 2010 tasolle 2 luokiteltiin myös koronvaihtosopimukset. Tasolle 2 kuuluvien instrumenttien määrä 31.12.2011 oli -5 000 euroa (2010: -1,2 miljoonaa euroa).

Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ts. ei todettavissa olevat syöttötiedot). Jos yksi tai useampi merkittävä syöttötieto ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, instrumentti kuuluu tasolle 3.

Vuosina 2011 ja 2010 konserni on luokitellut myytävissä olevat oman pääoman ehtoiset sijoitukset tasolle 3. Tasolle 3 luokiteltujen instrumenttien määrä 31.12.2011 oli 0,6 miljoonaa euroa (2010: 0,5 miljoonaa euroa).

Seuraavissa taulukoissa esitetään konsernin käypään arvoon arvostetut varat ja velat 31.12.2011 ja 2010.

31.12.2011				
EUR'000	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	630	630
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Johdannaiset – kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	-	10	-	10
Varat yhteensä	-	10	630	640
Velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
- Johdannaiset – kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	-	15	-	15
Velat yhteensä	-	15	-	15

31.12.2010				
EUR'000	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	464	464
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Johdannaiset – kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	-	41	-	41
Varat yhteensä	-	41	464	505
Velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
- Johdannaiset – kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	-	1 277	-	1 277
Velat yhteensä	-	1 277	-	1 277

Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvot ja käyvät arvot

Seuraavassa esitetään konsernin kaikkien rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen vertailu ryhmittäin:

EUR'000	Kirjanpitoarvo		Käypä arvo	
	2011	2010	2011	2010
Rahoitusvarat				
Rahavarat	40 019	165 555	40 019	165 555
Myyntisaamiset	64 027	52 354	64 027	52 354
Muut saamiset	8 150	16 327	8 150	16 327
Myytavissä olevat rahoitusvarat	630	464	630	464
Johdannaisinstrumentit	10	41	10	41
Yhteensä	112 836	234 741	112 836	234 741

EUR'000	Kirjanpitoarvo		Käypä arvo	
	2011	2010	2011	2010
Rahoitusvelat				
Lainat	495 676	480 557	495 676	480 557
Johdannaisinstrumentit	15	1 277	15	1 277
Factoringluotot	43 107	31 216	43 107	31 216
Ostovelat	33 677	39 426	33 677	39 426
Muut velat	8 371	12 604	8 371	12 604
Yhteensä	580 846	565 080	580 846	565 080

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan keskeisenä tavoitteena on varmistaa terveen pääomarakenteen säilyttäminen liiketoiminnan tueksi ja omistaja-arvon maksimoimiseksi.

Konserni hallitsee pääomarakennettaan ja tekee siihen muutoksia taloudellisten olosuhteiden ja konsernin toimintojen muutosten perusteella. Pääomarakenteen ylläpitämiseksi tai muuttamiseksi konserni voi laskea liikkeeseen uusia osakkeita tai velkakirjoja taikka muita pääomarakenteeseen vaikuttavia instrumentteja. Kestävän toimintatason saavuttettuaan konserni voi muuttaa pääomarakennettaan myös jakamalla osinkoja, ostamalla takaisin osakkeitaan tai palauttamalla pääomaa omistajille.

Konserni seuraa pääomarakennettaan nettovelkojen ja koko pääoman suhdetta osoittavan nettovelkaantumisasteen (gearing) avulla. Nettovelat lasketaan vähentämällä lainojen kokonaismäärästä rahavarat. Kokonaispääoma saadaan lisäämällä nettovelat konsernitaseen osoittamaan omaan pääomaan.

Velkojen suhde oikaistuun pääomaan

EUR'000	2011	2010
Lainat yhteensä	495 676	480 557
Vähennetään rahavarat	40 019	165 555
Nettovelat	455 657	315 002
Oma pääoma yhteensä	322 580	385 589
Pääoma yhteensä	778 237	700 591
Gearing	59 %	45 %

4. KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN

PERUSTUVAT RATKAISUT

Arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja seurataan jatkuvasti, ja ne perustuvat toteutuneeseen kehitykseen ja eräisiin muihin tekijöihin, kuten odotuksiin tulevaisuuden tapahtumista, joiden uskotaan olosuhteet huomioon ottaen kohtuudella toteutuvan.

Konsernissa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Niiden pohjalta syntyvät kirjanpidolliset arviot vastaavat toteutuvaa tulosta tarkasti vain harvoin, mikä kuuluu arvioiden luonteeseen. Seuraavassa mainitaan ne arviot ja oletukset, joihin liittyy merkittävä riski varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen olennaisista muutoksista seuraavan tilikauden aikana.

Mineraalivarannot ja omaisuuserien taloudellinen vaikutusaika

Talvivaaran todetut ja todennäköiset mineraalivarannot 31.12.2011 ja 2010 olivat 1 121 miljoonaa tonnia, jolloin kaivoksen toiminta-aika olisi tämänhetkisen suunnitelman mukaisen noin 24 miljoonan tonnin vuotuisen louhintamäärän perusteella noin 46 vuotta. Nykyisiin mineraalivarantoihin sisältyviä malmivaroja, ts. taloudellisesti hyödynnettävissä oleviksi osoitettujen mineraalivarantojen osuutta, ei vielä ole määritetty. Talvivaara on myös ilmoittanut aikovansa nostaa tuotantokapasiteetin tämänhetkisen suunnitelman mukaista suuremmaksi, mikä toteutuessaan voisi lyhentää kaivoksen toiminta-aikaa. Tämän vuoksi omaisuuserien pisin taloudellinen vaikutusaika on arvioitu 25 vuodeksi.

Vaihto-omaisuus: keskeneräisiin tuotteisiin sisältyvä metalli

Arvioituja malmin metallipitoisuuksia, metallin talteenottoasteita ja todellisia metallin talteenotto prosentteja määriteltäessä tarvitaan harkintaa. Vaikka talteenotettavissa olevan metallin määrät täsmätetään vertaamalla malmin metallipitoisuuksia tosiasiallisesti talteenotetun nikkelin, sinkin, kuparin ja kobolttin määriin (metallurginen tase), biokasaliutusprosessi on luonteeltaan sellainen, että mahdollisuus seurata tarkasti talteenottotasoa on lähtökohtaisesti rajallinen. Tämän vuoksi metallurgista tasetta seurataan jatkuvasti ja arvioita täsmennetään toteutuneiden tulosten perusteella. Arviot kasalla olevaan malmiin ja keskeneräisiin tuotteisiin sisältyvästä metallista perustuvat siis kyseisenä ajankohtana tiedossa olleisiin tosiseikkoihin ja olosuhteisiin ja tulevat uudelleen arvioitaviksi kaivostöiminnan edetessä.

Vaihto-omaisuus: normaali toiminta-aste

Normaalin toiminta-asteen määrittämisessä tarvitaan harkintaa. Normaalisti toiminta-asteeksi katsotaan se tuotannon määrä, joka keskimäärin odotetaan saavutettavan tietyn ajan kuluessa, ja sitä muutetaan vastaavasti sen mukaan, missä vaiheessa toiminta on kyseisillä tilikausilla. Normaali toiminta-aste määritetään ottaen huomioon tuotantolaitosten todellinen ja potentiaalinen toiminta-aste, ja se kuvastaa saavutettua ja ennakoitua tuotantoa. Normaalia toiminta-astetta tullaan todennäköisesti päivittämään ajan mittaan.

Ympäristön kunnostamista varten kirjattu varaus

Konsernin noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet edellyttävät varauksen kirjaamista ympäristön kunnostamista varten. Kirjattu varaus perustuu johdon parhaaseen arvioon tulevaisuudessa syntyvien menojen nykyarvosta, mutta varauksen asianmukaisen suuruuden määrittämiseen tarvitaan merkittävästi harkintaa. Tähän harkintaan kuuluu esimerkiksi seuraaviin epävarmuustekijöihin liittyviä arvioita ja oletuksia: lainsäädännön ja määräysten muutokset, ympäristön mahdollisen kuormittumisen laajuus sekä tarvittavien ympäristön kunnostamistoimenpiteiden ajankohta, laajuus ja kustannukset. Tulevaisuudessa toteutuvat menot voivat näiden epävarmuustekijöiden vuoksi poiketa varauksena kirjatusta määrästä. Kirjattua varausta tarkastellaan säännöllisesti, ja sen määrää tarkistetaan kunakin ajankohtana tiedossa olevien tosiasioiden ja olosuhteiden perusteella.

Laskennalliset verot

Sen ratkaiseminen, merkitäänkö laskennalliset verosaamiset ja tietyt laskennalliset verovelat taseeseen, edellyttää harkintaa. Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain, kun niiden realisoituminen on todennäköisempää kuin realisoitumatta jääminen, minkä puolestaan määrää se, kertykö tulevaisuudessa riittävästi verotettavaa tuloa. Verotettavan tulon kertymistä koskevat oletukset perustuvat johdon arvioimiin vastaisiin rahavirtoihin. Ne puolestaan riippuvat arvioista, jotka koskevat tulevan tuotannon ja myynnin määrää, hyödykkeiden hintoja, malmivaroja, toimintamenoja, ympäristön kunnostamismenoja, investointeja, osinkoja ja muita pääoman hallintaan liittyviä toimenpiteitä. Näihin arvioihin ja oletuksiin liittyy riskejä ja epävarmuutta, ja näin ollen on mahdollista, että olosuhteissa tapahtuvat muutokset aiheuttavat muutoksia odotuksiin, ja tämä voi puolestaan vaikuttaa taseeseen merkittäviin laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin samoin kuin vielä kirjaamattomiin muihin verotuksellisiin tappioihin ja väliaikaisiin eroihin.

Osakeperusteiset maksut

Konserni määrittää henkilöstön kanssa toteutuneista omana pääomana maksettavista osakeperusteisista liiketoimista aiheutuvat menot kyseisten oman pääoman ehtoisten instrumenttien myöntämispäivän käyvän arvon perusteella. Käyvän arvon arvioiminen edellyttää asianmukaisimman arvonmäärittäysmallin valitsemista, mikä puolestaan määräytyy oman pääoman ehtoisten instrumenttien myöntämiseen liittyvien ehtojen perusteella. On myös ratkaistava arvonmäärittäysmallissa käytettävät asianmukaisimmat syöttötiedot, kuten option odotettu voimassaoloaika, volatilitteetti ja osinkotuotto, sekä tehtävä niistä koskevat oletukset. Käytetyt oletukset ja mallit esitetään liitetiedossa 19.

5. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Talvivaaran sisäinen raportointi, jota käytetään Talvivaaran kaivoksen tuotannon ja konsernin yleisten toimintojen seuraamiseen, muodostaa perustan myös konsernin toimintasegmenttien määrittelemiselle. Raportoinnissa noudatettavan käytännön perusteella ja muuta relevanttia informaatiota arvioituaan Talvivaaran toimitusjohtaja, joka on myös konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä, on todennut konsernin muodostuvan tällä hetkellä yhdestä toimintasegmentistä. Tätä Perusmetallit-toimintasegmenttiä johdetaan ja sen liiketoimintaa harjoitetaan yhdellä pääasiallisella maantieteellisellä alueella, joka on Suomi.

Tämän toimintasegmentin, joka perustuu Talvivaaran kaivoksen toimintaan, myyntituotot kertyvät kolmen metallisulfidin – nikkeli-kobolttisulfidin, sinkkisulfidin ja kuparisulfidin – tuotannosta. Tuotteita myydään asiakkaille sekä Suomeen että ulkomaille.

Myyntituotot ovat kertyneet eri maista seuraavasti:

EUR'000	2011	2010
Suomi	205 837	140 572
Muut maat	25 389	11 591
	231 226	152 163

Tuotteiden myynnistä kertyneet tuotot jakautuvat seuraavasti:

EUR'000	2011	2010
Nikkeli-kobolttisulfidi	205 837	138 948
Sinkkisulfidi	25 389	13 215
	231 226	152 163

Merkittävät asiakkaat

Tilikauden 2011 myyntituotot noin 231,2 miljoonaa euroa (2010: 152,2 miljoonaa euroa) kertyivät kahdelta asiakkaalta. Nämä tuotot koostuvat nikkeli-kobolttisulfidin myynnistä, jonka osuus koko liikevaihdosta on 89 % (2010: 91 %), ja sinkkisulfidin myynnistä, jonka osuus koko liikevaihdosta on 11 % (2010: 9 %).

6. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

EUR'000	Koneet ja laitteet	Keskeneräiset omat työt	Maa-alueet ja rakennukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Bruttokirjanpitoarvo 1.1.2010	209 907	51 671	223 036	202 791	687 405
Lisäykset	60 543	114 107	169	29	174 848
Vähennykset	-	-	-149	-	-149
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin	-	-	-	-40 630	-40 630
Siirrot	66 148	-144 743	34 557	44 037	-
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2010	336 598	21 035	257 613	206 227	821 474
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1. 2010	16 949	-	10 230	15 869	43 048
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin	-	-	-	-1 239	-1 239
Tilikauden poistot	22 844	-	10 920	17 674	51 438
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.2010	39 793	-	21 150	32 304	93 247
Kirjanpitoarvo 1.1.2010	192 958	51 671	212 806	186 922	644 357
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	296 805	21 035	236 463	173 923	728 226

EUR'000	Koneet ja laitteet	Keskeneräiset omat työt	Maa-alueet ja rakennukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Bruttokirjanpitoarvo 1.1.2011	336 598	21 035	257 613	206 227	821 474
Lisäykset	1 389	78 314	126	4	79 833
Vähennykset	-8	-	-66	-	-74
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin	-	-	-	50	50
Siirrot	23 266	-58 006	16 248	18 515	23
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2011	361 245	41 343	273 921	224 796	901 306
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1. 2011	39 793	-	21 150	32 304	93 247
Vähennykset	-1	-	-	-	-1
Tilikauden poisot	26 998	-	11 494	7 582	46 074
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.2011	66 790	-	32 644	39 886	139 320
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	296 805	21 035	236 463	173 923	728 226
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	294 455	41 343	241 277	184 910	761 985

Seuraavat rahoitusleasingsovimuksella vuokralle otetut hyödykkeet sisältyvät koneisiin ja laitteisiin:

EUR'000	2011	2010
Hankintameno – aktivoidut rahoitusleasingkohteet	78 791	77 791
Kertyneet poistot	-11 773	-5 564
Kirjanpitoarvo	67 018	72 227

Koneiden ja laitteiden hankintameno ei aktivoitu korkoja vuosina 2011 ja 2010, koska ehdot täyttäviä omaisuuseriä ei ollut.

7. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

EUR'000	Kaivosoikeudet	Kaivoksen kehittäminen	Kehittämis- menot	Keskeneräiset omat työt	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Bruttokirjanpitoarvo 1.1.2010	1 990	2 198	1 690	183	2 335	8 396
Lisäykset	-	-	365	200	138	703
Siirrot	-	-	-	-153	153	-
Julkainen avustus	-	-	-302	-	-	-302
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2010	1 990	2 198	1 753	231	2 625	8 797
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.2010	80	93	53	-	324	550
Tilikauden poistot	80	79	78	-	273	510
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.2010	160	172	131	-	597	1 060
Kirjanpitoarvo 1.1.2010	1 911	2 105	1 637	183	2 011	7 846
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	1 830	2 026	1 622	231	2 028	7 737

EUR'000	Kaivosoikeudet	Kaivoksen kehittäminen	Kehittämis- menot	Keskeneräiset omat työt	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Bruttokirjanpitoarvo 1.1.2011	1 990	2 198	1 753	231	2 625	8 799
Vähennykset	-	-	-	-	-5	-5
Lisäykset	-	-	-	-	230	230
Siirrot	-	-	-	-175	152	-23
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2011	1 990	2 198	1 753	56	3 002	8 999
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.2011	160	172	131	-	597	1 060
Tilikauden poistot	83	80	92	-	312	568
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.2011	243	252	223	-	909	1 629
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	1 830	2 026	1 622	231	2 028	7 737
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	1 747	1 946	1 530	56	2 092	7 371

Kerryttävissä oleva rahamäärä sellaisista aineettomista hyödykkeistä, jotka eivät vielä ole käyttövalmiita, on testattu käyttöarvolaskelmien avulla. Arvonmäärytykset ovat erityisen herkkiä myyntihintoja, valuuttakursseja ja diskonttokorkoja koskeville oletuksille. Nikkelin, sinkin, kuparin ja koboltin tulevat myyntihinnat on arvioitu arvonalentumistestauksen suorittamisajankohtana 31.12.2011 valinneiden metallihintojen ja metallien hintaennusteiden perusteella. Valuuttakursseja koskevat oletukset perustuivat euron ja USA:n dollarin väliseen spot-kurssiin 1,2939 arvonalentumistestauksen suorittamisajankohtana.

Diskonttokorko kuvastaa arvioitua markkinoilla odotettavaa korkoa ottaen huomioon rahan aika-arvon ja kyseistä omaisuuserää koskevat erityisriskit, joita koskevia oikaisuja ei ole tehty arvioituihin rahavirtoihin. Verojen jälkeen määritetty diskonttokorko perustuu konsernin pääomakulujen painotettuun keskiarvoon. Talvivaaran kaivoksen arvostuksessa on käytetty verojen jälkeen määritettyä diskonttokorkoa 10 %.

Vuosina 2011 ja 2010 ei ole syntynyt arvonalentumistappioita.

8. BIOLOGISET HYÖDYKKEET

EUR'000	2011	2010
Vuoden alussa	8 464	6 614
Ostoista johtuvat lisäykset	82	6
Fyysisestä muuttumisesta johtuva lisäys arvioituilla myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetyssä käyvässä arvossa	415	415
Hinnanmuutoksista johtuva lisäys arvioituilla myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetyssä käyvässä arvossa	-1 016	1 518
Myynnistä johtuvat vähennykset	-257	-89
Vuoden lopussa	7 688	8 464

9. JOHDANNAISINSTRUMENTIT

EUR'000	Varat	2011 Velat	Varat	2010 Velat
Koronvaihtosopimukset – kaupankäyntitarkoituksessa	-	-	-	1 136
Valuuttaoptiot – kaupankäyntitarkoituksessa	10	15	41	141
Yhteensä	10	15	41	1 277
Johdannaisinstrumentit	10	15	41	1 277
Yhteensä	10	15	41	1 277
Vähennetään pitkäaikainen osuus				
Koronvaihtosopimukset – kaupankäyntitarkoituksessa	-	-	-	-
Lyhytaikainen osuus	10	15	41	1 277

Johdannaisinstrumentin koko käypä arvo luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi tai veloiksi, jos johdannaisinstrumentin jäljellä oleva juoksuaika on yli 12 kuukautta, ja lyhytaikaisiksi varoiksi tai veloiksi, jos johdannaisinstrumentin erääntymiseen on alle 12 kuukautta.

Talvivaara aloitti joulukuussa 2011 valuuttaoptio-ohjelman, johon sisältyy dollarimääräisiä optioita kolmen kuukauden aikavälillä tammi-kuusta maaliskuuhun 2012. Kuukausittainen velvoite on 5 miljoonaa USA:n dollaria ja suojaus 5 miljoonaa USA:n dollaria. Valuuttakurssin suojattu vaihteluväli on 1,1140–1,4500.

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin bruttoperusteisesti toteutettavien johdannaisinstrumenttien jakautuminen maturiteettiryhmiin tilinpäätöspäivänä sopimukseen perustuviin eräpäiviin jäljellä olevan ajan mukaisesti.

EUR'000	Alle 1 vuosi	1–2 vuotta	2–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
31.12.2011					
Valuuttaoptiosopimukset – kaupankäyntitarkoituksessa					
Lähtevä	-15	-	-	-	-15
Tuleva	10	-	-	-	10
Yhteensä	-5	-	-	-	-5
Yhteensä	-5	-	-	-	-5

EUR'000	Alle 1 vuosi	1–2 vuotta	2–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
31.12.2010					
Valuuttaoptiosopimukset – kaupankäyntitarkoituksessa					
Lähtevä	-141	-	-	-	-141
Tuleva	41	-	-	-	41
Yhteensä	-100	-	-	-	-100
Koronvaihtosopimukset – kaupankäyntitarkoituksessa					
Lähtevä	-1 136	-	-	-	-1 136
Tuleva	-	-	-	-	-
Yhteensä	-1 136	-	-	-	-1 136
Yhteensä	-1 236	-	-	-	-1 236

Seuraavassa esitetään konsernin voimassaolevien johdannaisinstrumenttien nimellisarvot:

EUR'000	2011			2010		
	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Yhteensä	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Yhteensä
Koronvaihtosopimukset – kaupankäyntitarkoituksessa, euro	-	-	-	18 318	-	18 318
Valuuttaoptiot – kaupankäyntitarkoituksessa, USD	30 000	-	30 000	45 018	-	45 018

10. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

EUR'000	2011	2010
Vuoden alussa	464	-
Lisäykset	166	464
Vuoden lopussa	630	464

Myytäviissä olevat rahoitusvarat koostuvat oman pääoman ehtoista sijoituksista Fennovoimaan, joka on saanut periaatepäätöksen uuden ydinvoimalan rakentamisesta Suomeen, sekä Suomen EIFi Oy:hyn, joka tuottaa lisäarvoa omistajilleen sähkömarkkinoiden toimintaa koskevan vaikutusvaltansa kautta.

11. MYYNTISAAMISET

EUR'000	2011	2010
Myyntisaamiset	64 027	52 354
	64 027	52 354

Myyntisaamisten käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa.

Konsernilla ei ollut erääntyneitä eikä arvoltaan alentuneita myyntisaamisia 31.12.2011 ja 2010.

Konsernin myyntisaamisten kirjanpitoarvo koostuu seuraavien valuuttojen määräisistä eristä:

EUR'000	2011	2010
Euro	8 769	1 917
USA:n dollari	55 258	50 437
	64 027	52 354

12. MUUT SAAMISET

		Kirjanpitoarvo
Pitkäaikaiset		
EUR'000	2011	2010
Talletukset ympäristön puhdistamista varten	1 927	6 706
Louhintamaksun ennakko	933	896
Vuokrakiinteistöihin liittyvät takuutalletukset	42	23
Pitkäaikaiset muut saamiset yhteensä	2 902	7 625

		Kirjanpitoarvo
Lyhytaikaiset		
EUR'000	2011	2010
Luottolimiitin siirtyvät transaktiomenot	-	923
Korvaus katalyytin viasta johtuneesta toimintahäiriöstä vetytehtaalla	-	3 048
Käyttöpääomallainan siirtyvät transaktiomenot	-	97
Siirtosaaamiset	4 936	978
Arvonlisäverosaamiset	313	3 656
Lyhytaikaiset muut saamiset yhteensä	5 249	8 702

13. VAIHTO-OMAISUUS

EUR'000	2011	2010
Raaka-aineet ja tarvikkeet	14 016	8 668
Keskeneräiset tuotteet	213 629	154 632
Valmiit tuotteet	12 791	12 061
Vaihto-omaisuus yhteensä	240 436	175 361

Vaihto-omaisuuden hankintamenoa ei kirjattu kuluksi vuonna 2011 eikä 2010.

14. RAHAVARAT

EUR'000	2011	2010
Rahat ja pankkisaamiset	40 019	165 555
	40 019	165 555

Konsernilla ei ollut lyhytaikaisia pankkitalletuksia 31.12.2011 ja 2010.

Rahavarat olivat seuraavien valuuttojen määräisiä:

EUR'000	2011	2010
Euro	39 652	165 551
USA:n dollari	367	4
	40 019	165 555

15. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Talvivaara Infrastructure Oy rakensi vuosina 2008–2009 uuden pistoraiteen, joka yhdistää kaivosalueen valtiolliseen rautatieverkkoon. Suomen valtio on sitoutunut korvaamaan raiteen rakennuskustannukset Talvivaara Infrastructure Oy:lle 40 miljoonan euron määrään saakka (alv 0 %) kahdessa erässä vuosina 2010–2011 edellyttäen, että sovitut vähimmäiskuljetusmääriä koskevat ehdot ovat täyttyneet. Ensimmäinen sovittu tavoite saavutettiin toukokuussa 2010, ja Suomen valtio maksoi ensimmäisen 20 miljoonan euron suuruisen erän kesäkuussa 2010. Pistoraide on luokiteltu myytävänä oleviin omaisuuksiin 30.6.2010 alkaen.

Loput sopimuksen mukaisesta kuljetusmäärästä täyttyi tammi-kuussa 2011, ja Suomen valtio maksoi Talvivaara Infrastructure Oy:lle rakennuskustannusten korvauksena toisen 20 miljoonan euron suuruisen erän. Tämän seurauksena pistoraide siirtyi Suomen valtion omaisuudeksi ja osaksi valtiollista rautatieverkostoa.

EUR'000	2011	2010
Rautatie	-	39 391
	-	39 391

16. OSAKEPÄÄOMA, OSAKEANTI, YLIKURSSIRAHASTO, SIOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO , SUOJAUSRAHASTO JA MUUT RAHASTOT

EUR'000	Osakkeiden lukumäärä*	Osake pääoma	Osakeanti*	Ylikurssirahasto	Sijoitettu vapaa oma pääoma	Suojausrahasto	Muut rahastot	Yhteensä
31.12.2009	245 176 718	80	-	8 086	401 248	16 567	16 200	442 180
Osakeoptiot	174 378	-	91	-	364	-	-	455
Perpetuaali pääomalaina	-	-	-	-	-	-	19 926	19 926
Henkilöstön osakeoptio-ohjelma								
- työsuorituksen arvo	-	-	-	-	-	-	2 416	2 416
Johdon kannustinjärjestelmä, Talvivaara Management Oy	-	-	-	-	-	-	-7 141	-7 141
Rahavirran suojaukset:								
- Käyvän arvon muutokset	-	-	-	-	-	-12 261	-	-12 261
- Käyvän arvon muutoksiin liittyvä vero	-	-	-	-	-	3 188	-	3 188
31.12.2010	245 351 096	80	91	8 086	401 612	7 494	31 401	448 763
Osakeoptiot	323 671	-	187	-	657	-	-	844
Vaihtovelkakirjalaina, erääntyy 2015	215 736	-	-	-	1 800	-	-	1 800
Tytäryrityksen hankinta	-	-	-	-	-	375	996	1 371
Vaihtovelkakirjalaina, erääntyy 2015, oman pääoman komponentti	-	-	-	-	-	-	9 018	9 018
Henkilöstön osakeoptio-ohjelma								
- työsuorituksen arvo	-	-	-	-	-	-	3 954	3 954
Johdon kannustinjärjestelmä, Talvivaara Management Oy	-	-	-	-	-	-	94	94
Rahavirran suojaukset:								
- Käyvän arvon muutokset	-	-	-	-	-	-10 634	-	-10 634
- Käyvän arvon muutoksiin liittyvä vero	-	-	-	-	-	2 765	-	2 765
31.12.2011	245 890 503	80	278	8 086	404 069	-	45 463	457 975

*) 108 700 osaketta oli rekisteröimättä 31.12.2011 (2010: 34 378 osaketta).

Osakkeet

Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä on 245 781 803. Kaikki liikkeen lasketut osakkeet on kokonaisuudessaan maksettu. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Konserniyhtiöiden hallussa oli 31.12.2011 ja 2010 osakkeiden kokonaismäärästä yhteensä 1 104 000 osaketta, joiden osuus yhtiön osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden äänimäärästä oli noin 0,4 % (2010: 0.5%).

Vuonna 2010 merkittiin optio-oikeuksien 2007A perusteella yhteensä 174 378 uutta osaketta. Näistä rekisteröitiin vuoden 2010 aikana 140 000 osaketta. Vuoden 2010 lopussa oli rekisteröimättä 34 378 osaketta, ja ne esitettiin oman pääoman erässä Osakeanti.

Vuonna 2011 merkittiin optio-oikeuksien 2007A, optio-oikeuksien 2007B ja vuonna 2015 erääntyvän vaihtovelkakirjalainan vaihtamisen perusteella yhteensä 539 407 uutta osaketta. Näistä rekisteröitiin vuoden 2011 aikana yhteensä 430 707 osaketta. Vuoden lopussa oli rekisteröimättä 108 700 osaketta, ja ne esitetään oman pääoman erässä Osakeanti.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu osakeantien yhteydessä osakkeenomistajien maksama määrä, joka ylittää osakkeiden nimellisarvon. Ylikurssirahastoon kirjatut määrät liittyvät aikaisemman, 31.8.2006 saakka voimassa olleen osakeyhtiölain mukaisiin osakeanteihin.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon kirjataan osakeantien yhteydessä määriä, jotka osakkeenomistajat maksavat uusista liikkeen lasketuista osakkeista. Suomen nykyisen, 1.9.2006 lukien voimassa olevan osakeyhtiölain mukaan uusien osakkeiden merkintähinta kirjataan osakepääomaan, ellei sitä ole osakeantipäätöksen mukaan kokonaan tai osittain kirjattava sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa voidaan kasvattaa myös ilman osakeantia.

Vuonna 2010 merkittiin yhteensä 174 378 uutta osaketta optio-oikeuksien 2007A perusteella. Merkintähinta 0,5 miljoonaa euroa kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja osakeantirahastoon.

Vuonna 2011 merkittiin optio-oikeuksien 2007A ja 2007B perusteella yhteensä 323 671 uutta osaketta. Merkintähinta 0,8 miljoonaa euroa kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja osakeantirahastoon. Lisäksi merkittiin 215 736 uutta osaketta vuonna 2015 erääntyvän vaihtovelkakirjan vaihtamisen perusteella, ja merkintähinta 1,8 miljoonaa euroa kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Suojausrahasto

Suojausrahasto sisältää suojausinstrumentista johtuvan voiton tai tappion tehokkaan osuuden verovaiikutuksella oikaistuna. Suojausrahastoon kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteisiksi, kun suojattu liiketoimi vaikuttaa tulokseen, esimerkiksi ennakoidun myynnin toteutuksessa. Talvivaara päätti 31.12.2009 suojauslaskennan lopettamisesta. Ennakoitu nikkelin myynti oli tuolloin edelleen erittäin todennäköinen, ja rahavirran suojauksen katsottiin olevan tehokas 31.12.2009. Suojausrahastoon kirjatut erät jäävät edelleen suojausrahastoon, ja ne siirretään tuloslaskelmaan, kun suojauksen kohde vaikuttaa tulokseen.

Muut rahastot

Muihin rahastoihin sisältyy myytävissä olevien varojen käyvän arvon muutoksia verovaiikutus huomioon otettuna, vaihdettavien pääomalainojen oman pääoman komponentti veroilla vähennettynä sekä osakeperusteisten maksujen johdosta omaan pääomaan kirjattu työsuorituksen arvo.

Talvivaara nosti helmikuussa 2010 perpetuaalin pääomalainan 25 miljoonaa euroa, joka sisältyy muihin rahastoihin.

Perpetuaalin pääomalainan korko on 11–17 %. Talvivaaralla on oikeus lykätä koron tai sen osan maksamista siihen saakka, kunnes Talvivaara on ilmoittanut maksavansa tai maksanut korkoa, korvausta tai muuta suoritusta sellaisesta arvopaperista tai velvoitteesta, joka on samassa tai huonommassa etuoikeusasemassa kuin perpetuaali pääomalaina, tai Talvivaara on ostanut takaisin minkä tahansa arvopaperin, joka on samassa tai huonommassa etuoikeusasemassa kuin kyseinen laina. Perpetuaali pääomalaina on vakuudeton ja etuoikeudeltaan kaikkia muita lainoja huonompi, ja se käsitellään konsernitiilin päättökssä omana pääomana. Perpetuaali pääomalaina ei tuota osakkeenomistajan oikeuksia, eikä sillä ole laimennusvaikutusta.

17. KERTYNEET VOITTOVARAT

EUR'000	2011	2010
Tilikauden alussa	-80 068	-71 369
Emoyrityksen omistajille kuuluva voitto/tappio (-)	-8 263	-8 699
Perpetuaali pääomalaina	-1 891	-
Tytäryrityksen hankinta	-60 907	-
Tilikauden lopussa	-151 129	-80 068

18. OMAT OSAKKEET

EUR'000	2011	2010
Tilikauden alussa	-7 146	-
Johdon kannustinjärjestelmä, Talvivaara Management Oy	-	-7 146
Tilikauden lopussa	-7 146	-7 146

Omat osakkeet liittyvät Talvivaaran johtoryhmään kuuluvien henkilöiden (osallistujat) osakkeenomistusjärjestelmään. Tämän järjestelmän mukaisesti osallistujat omistavat yhtiön osakkeita konserniin kuuluvan yrityksen Talvivaara Management Oy:n kautta. Talvivaara Management Oy omistaa yhteensä 1 104 000 Talvivaaran osaketta (liitetieto 35).

19. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Yhtiökokouksessa, joka pidettiin 3.5.2007, hyväksyttiin hallituksen ehdotus optio-oikeuksien antamisesta konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksia on yhteensä 6 999 300, ja kukin niistä oikeuttaa merkitsemään yhden uuden osakkeen. Optio-oikeuksista 2 333 100 on merkitty tunnuksella 2007A, 2 333 100 tunnuksella 2007B ja 2 333 100 tunnuksella 2007C.

Yleensä osakeoptiot peruutetaan, jos niiden haltijan työsuhte konsernissa päättyy. Yhtiön johtoryhmän osalta hallituksen palkkiovaliokunta ja muiden avainhenkilöiden osalta yhtiön toimitusjohtaja voivat kuitenkin päättää, että osakeoptioiden haltija saa pitää optionsa tai osan niistä. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lunastaa optioita tai maksaa niitä vastaan käteisvaroja.

Osakkeiden merkintähinta kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Osakkeiden merkintäaika on

- optio-oikeudella 2007A 1.4.2010–31.3.2012
- optio-oikeudella 2007B 1.4.2011–31.3.2013
- optio-oikeudella 2007C 1.4.2012–31.3.2014

Osakkeen merkintähinta on:

- optio-oikeudella 2007A osakkeen myyntihinta listautumisessa vähennettynä kymmenellä (10) prosentilla, ts. 2,25 GBP
- optio-oikeudella 2007B osakkeen myyntihinta listautumisessa liisätyinä viidellä (5) prosentilla, ts. 2,625 GBP
- optio-oikeudella 2007C osakkeen myyntihinta listautumisessa liisätyinä kymmenellä (10) prosentilla, ts. 2,75 GBP.

Seuraavassa taulukossa esitetään optioiden arvostuksessa käytetyn mallin syöttötiedot:

EUR'000	2011	2010
Osinkotuotto (%)	0	0
Odotettavissa oleva volatiliiteetti (%)	40–118	40–118
Riskitön korko (%)	1,5–4,6	2,0–4,6
Option odotettavissa oleva voimassaoloaika (vuotta)	2,07–4,88	2,07–4,88
Osakkeen hinnan painotettu keskiarvo (€)	3,35	3,55
Käytetty malli	Black-Scholes	Black-Scholes

Osinkotuotto perustuu yhtiön omaan arvioon.

Odotettavissa oleva volatiliiteetti perustuu Isossa-Britanniassa noteerattujen kaivosyhtiöiden toteutuneeseen 90 päivän volatiliiteettiin ja Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:n toteutuneeseen volatiliiteettiin. Riskitön korko perustuu Suomen valtion 5 vuoden joukkolainan tuottoon.

Option odotettavissa oleva voimassaoloaika perustuu henkilöstön optio-ohjelman ehtoihin.

Vastaanotettua työsuoritusta koskien kirjatut kulut vuonna 2011 olivat 4,0 miljoonaa euroa (2010: 2,4 miljoonaa euroa).

Muutokset tilikauden aikana

Seuraavassa taulukossa esitetään osakeoptioiden lukumäärät (lkm) ja toteutushinnan painotettu keskiarvo euroina (WAEP) sekä näiden muutokset tilikaudella.

	2011 lkm	2011 WAEP	2010 lkm	2010 WAEP
Ulkona olevat 1.1.	5 950 822	3,00	5 352 500	2,95
Myönnetty tilikauden aikana	952 000	2,39	1 084 700	3,05
Menetetty tilikauden aikana	78 000	6,07	312 000	3,03
Toteutettu tilikauden aikana	323 671	3,07	174 378	3,13
Ulkona olevat 31.12.	6 501 151	2,94	5 950 822	3,00
Toteutettavissa olevat optiot 31.12.	4 168 151	2,95	2 158 722	3,14

Optioiden sopimuksen mukaisen jäljellä olevan voimassaoloajan painotettu keskiarvo 31.12.2011 oli 1,3 vuotta (2010: 2,1 vuotta).

Vuoden 2011 aikana myönnettiin 952 000 optiota. Myönnettyjen optioiden käyvän arvon painotettu keskiarvo oli 0,49 euroa osaketta kohden. Vuonna 2010 myönnettyjen optioiden lukumäärä oli 1 084 700, ja niiden käyvän arvon painotettu keskiarvo oli 3,80 euroa osaketta kohden.

Tilikauden lopussa ulkona olevien optioiden erääntymisajat ja toteutushinnat ovat seuraavat:

Voimassaolo päättyy 31.3.	Toteutushinta €/osake*	2011	Osakkeet 2010
2012	2,69	1 883 814	2 158 722
2013	3,14	2 284 337	2 333 100
2014	3,29	2 333 000	1 459 000
		6 501 151	5 950 822

*) Toteutushinta on laskettu käyttäen euron ja Ison-Britannian punnan välisenä vaihtokurssina Euroopan keskuspankin 31.12.2011 julkistamaa kurssia 0,8353.

20. LAINAT JA PÄÄOMALAINAT

EUR'000	2011	Kirjanpitoarvo 2010	2011	Käypä arvo 2010
Pitkäaikaiset				
Pääomalainat	1 405	1 405	1 405	1 405
Investointi- ja käyttöpääomalaina	57 863	57 324	57 863	57 324
Luottolimiitti	49 110	-	49 110	-
Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, er. 2015	217 138	219 426	217 138	219 426
Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, er. 2013	80 796	78 087	80 796	78 087
Rahoitusleasingvelat	37 444	53 018	37 444	53 018
Muut lainat	23 405	28 363	23 405	28 363
	467 161	437 623	467 161	437 623
Lyhytaikaiset				
Investointi- ja käyttöpääomalaina	1 430	-	1 430	-
Yritystodistukset	8 481	-	8 481	-
Ratalaina	-	18 527	-	18 527
Rahoitusleasingvelat	18 604	20 211	18 604	20 211
Korkotukilainat	-	4 196	-	4 196
	28 515	42 934	28 515	42 934
Lainat yhteensä	495 676	480 557	495 676	480 557

Kaikki konsernin lainat ovat euromääräisiä.

Lainoihin sisältyvät:

Vuonna 2013 erääntyvä vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina

Yhtiö laski toukokuussa 2008 liikkeeseen 84,9 miljoonan euron suuruisen vakuudettoman senioristatuksisen vaihtovelkakirjalainan, joka erääntyy vuonna 2013. Velkakirjat ovat vaihdettavissa 11,5 miljoonaan täysin maksettuihin osakkeeseen. Vaihtovelkakirjalainan korko on 5,25 %.

Talvivaara maksaa lainan takaisin yhdellä kertaa eräpäivänä 20.5.2013 siltä osin kuin sitä ei ole vaihdettu osakkeisiin. Vaihto-oikeuden käyttämisaika alkoi 30.6.2008 ja päättyi eräpäivää edeltävänä kuudentena päivänä virka-ajan päättyessä.

Vaihtovelkakirjalainan vieraan pääoman komponentin ja vaihto-oikeuden arvot määritettiin liikkeeseenlaskun yhteydessä. Vieraan pääoman komponentin käypä arvo esitetään lyhytaikaisena velkana, ja se on määritetty käyttäen vastaavan vaihto-oikeudettoman lainan markkinakorkoa. Jäljellä oleva määrä, joka edustaa vaihto-oikeuden arvoa, on kirjattu verovaikutus huomioon otettuna oman pääoman erään Muut rahastot.

Vaihtovelkakirjalainasta taseeseen merkitty määrä on määritetty seuraavasti:

EUR'000	2011	2010
Vaihdettavan pääomalainan nimellisarvo	82 140	82 140
Oman pääoman komponentti	-10 894	-10 894
Alkuperäinen vieraan pääoman komponentti	71 246	71 246
Korkokulut	25 893	18 664
Maksetut korot	-16 343	-11 824
Vieraan pääoman komponentti 31.12.	80 796	78 086

Vuonna 2015 erääntyvä vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina

Yhtiö laski joulukuussa 2010 liikkeeseen 225 miljoonan euron suuruisen vakuudettoman senioristatuksisen vaihtovelkakirjalainan, joka erääntyy vuonna 2015. Velkakirjat ovat vaihdettavissa 27,0 miljoonaan täysin maksettuihin osakkeeseen. Vaihtovelkakirjalainan korko on 4,00 % ja kokonaistuotto prosentti 6,50, ja velkakirjat lunastetaan eräpäivänä 114,5 prosentilla niiden nimellisarvosta.

Velkakirjat ovat vaihdettavissa Talvivaaran osakkeisiin tammikuussa 2011 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksen perusteella. Yhtiökokouksessa päätettiin vaihtovelkakirjoihin liittyvistä erityisistä oikeuksista. Siltä osin kuin velkakirjoja ei ole vaihdettu osakkeisiin 10.12.2015 mennessä, Talvivaara maksaa velan takaisin yhtenä eränä sen erääntyessä 16.12.2015.

Vaihtovelkakirjat kirjattiin 31.12.2010 kokonaan velaksi, eikä niihin sisältynyt oman pääoman komponenttia, koska velkakirjojen haltijat saivat erityisen oikeuden vaihtaa velkakirjat osakkeisiin vasta myöhemmin ylimääräisessä yhtiökokouksessa. Tammikuussa 2011 pidetyssä Talvivaaran ylimääräisessä yhtiökokouksessa päätettiin hyväksyä hallituksen ehdotus erityisten oikeuksien antamiseksi liittyen 225 miljoonan euron suuruiseen vuonna 2015 erääntyvään vakuudettomaan senioristatuksiseen vaihtovelkakirjalainaan. Päätöksen jälkeen määritettiin vuonna 2015 erääntyvän vakuudettoman senioristatuksisen vaihtovelkakirjalainan oman pääoman komponentin arvo, joka on kirjattu omaan pääomaan.

Vaihtovelkakirjalainasta taseeseen merkitty määrä on määritetty seuraavasti:

EUR'000	2011	2010
Vaihdettavan pääomalainan nimellisarvo	217 311	-
Oman pääoman komponentti	-9 018	-
Alkuperäinen vieraan pääoman komponentti	208 293	-
Korkokulut	18 272	-
Maksetut korot	-9 427	-
Vieraan pääoman komponentti 31.12.	217 138	-

Ratalaina

Talvivaara Infrastructure Oy teki lokakuussa 2008 sopimuksen 45 miljoonan euron suuruiseen lainasta, jolla rahoitettiin 25 kilometrin pituisen pistoraiteen rakentaminen Talvivaaran kaivokselle. Lainan määrä 31.12.2010 oli 18,7 miljoonaa euroa.

Suomen valtio maksoi syyskuussa 2011 Talvivaara Infrastructure Oy:lle viimeisen erän pistoraiteen rakennuskustannusten korvauksista. Tämän seurauksena pistoraite siirtyi Suomen valtion omaisuudeksi ja siitä tuli osa valtion rautatieverkostoa. Korvauksen saatuaan Talvivaara maksoi takaisin ratalainasta jäljellä olleen osuuden 18,7 miljoonaa euroa.

Luottolimiitti

Talvivaara allekirjoitti kesäkuussa 2010 Nordean, Handelsbankenin ja Sampo Pankin kanssa sopimuksen 100 miljoonan euron suuruudesta kolmivuotisesta monivaluuttaisesta luottolimiitistä. Alkuperäisen sopimuksen mukainen marginaali oli 31.12.2010 saakka 3,0 % ja sen jälkeen välillä 1,75–3,0 % yhtiön velkaantuneisuusasteen mukaan. Luotto on tarkoitettu yhtiön yleisiin tarpeisiin.

Lokakuussa 2011 Talvivaara ja asianomaiset pankit allekirjoittivat muutossopimuksen, jonka mukaan luottolimiitti kasvatettiin 130 miljoonan euron suuruiseksi ja Pohjola Pankki tuli mukaan luotonantajaksi. Samalla luoton erääntymisaikaa siirrettiin yhdellä vuodella, ja uusi erääntymisaika on 30.6.2014.

Lainan määrä 31.12.2011 oli 50 miljoonaa euroa (2010: 0 euroa).

Investointi- ja käyttöpääomallain Finnvera Oyj:ltä

Talvivaara Sotkamo teki huhtikuussa 2009 sopimuksen 50 miljoonan euron suuruudesta investointi- ja käyttöpääomallainasta, jolla rahoitetaan Talvivaaran kaivoksen rakentamiseen ja toimintaan liittyviä investointeja sekä katetaan käyttöpääoman tarvetta. Lainasta nostettiin 45 miljoonaa euroa vuoden 2009 ensimmäisen puoliskon aikana, ja loput 5 miljoonaa euroa varattiin korkojen pääomittamiseen. Kertyneitä korkoja oli 31.12.2011 päämitetty 5 miljoonaa euroa (2010: 3,2 miljoonaa euroa). Laina maksetaan takaisin kymmenessä erässä joulukuusta 2013 alkaen.

Talvivaara teki kesäkuussa 2010 Finnvera Oyj:n kanssa sopimuksen uudesta 10 miljoonan euron suuruudesta investointi- ja käyttöpääomallainasta. Laina-aika on kahdeksan vuotta ja marginaali 4,1 %. Laina oli kokonaan nostettu 31.12.2010. Se maksetaan takaisin neljässätoista erässä kesäkuusta 2012 alkaen.

Yritystodistusohjelma

Talvivaara perusti elokuussa 2011 Nordea Pankin, Sampo Pankin ja Svenska Handelsbankenin kanssa yritystodistusohjelman, jonka kokonaismäärä on 100 miljoonaa euroa. Yritystodistuksia oli 31.12.2011 liikkeeseen laskettuina 8,5 miljoonan euron nimellis-arvosta.

Korkotukilainat Finnvera Oyj:ltä

Talvivaaran kaivokselle johtavan rautatien rakentaminen rahoitettiin osittain korkotukilainoilla, joita oli yhteensä 4,2 miljoonaa euroa. Lainoihin saatiin korkotukea Euroopan aluekehitysrahastolta ja Suomen valtiolta. Talvivaara Infrastructure Oy maksoi lainat takaisin Finnvera Oyj:lle yhdellä kertaa syyskuussa 2011, kun Suomen valtiolta saatiin rautatien rakentamiseen liittyvä lopullinen korvaus.

Pääomalainat Tekesiltä

Talvivaara Sotkamo Oy on ottanut Tekesiltä 1,4 miljoonan euron suuruiset pääomalainat tutkimus- ja kehittämistarkoituksia varten. Lainojen ehdoissa määrätään korkojen ja lyhennysten maksuja koskevia rajoituksia, ja pääoma ja korko ovat yhtiön kaikkia muita velkoja heikommissa etuoikeusasemassa.

Muut lainat

Konserniin kuuluvalla yhtiöllä HSH Nordic Finance Talvivaara Ab:llä on 23,4 miljoonan euron (2010: 28,4 miljoonan euron) suuruinen laina, jolla on rahoitettu tiettyjä Talvivaara Sotkamo Oy:n käyttämiä laitteita. HSH Nordic Finance Talvivaara Ab on vuokrannut laitteet Talvivaara Sotkamo Oy:lle liitetiedossa 37 tarkemmin kuvatulla tavalla.

Rahoitusleasingvelat

Talvivaaralla oli 31.12.2011 liikkuvaa kalustoa, malmin kasausta ja kuljetuslaitteistoa ja sähkönjakeluun liittyviä laitteistoja koskevia rahoitusleasing sopimuksia, joiden määrä oli 56,0 miljoonaa euroa (2010: 73,2 miljoonaa euroa). Rahoitusleasing sopimusten voima- saoloajat vaihtelevat yhdestä kuuteen vuoteen.

EUR'000	2011	2010
Bruttomääräiset rahoitusleasing- velat erääntymisajoin:		
Yhden vuoden kuluessa	20 804	23 426
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluessa	38 507	47 840
Yli 5 vuoden kuluttua	2 596	10 160
	61 907	81 426
Tulevat rahoituskulut rahoitusleasing veloista	-5 860	-8 197
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	56 048	73 229

Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo on seuraava:

EUR'000	2011	2010
Yhden vuoden kuluessa	18 604	20 211
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluessa	34 861	43 018
Yli 5 vuoden kuluttua	2 583	10 000
	56 048	73 229

Pitkäaikaisten lainojen erääntymisajat:

EUR'000	2011	2010
1–2 vuotta	96 688	21 327
2–5 vuotta	327 342	351 329
Yli 5 vuotta	43 131	64 967
	467 161	437 623

Seuraava taulukko osoittaa konsernin lainojen alttiuden korkojen muutoksille sekä sopimuksiin perustuviin uudelleenhinnoittelupäi-
viin jäljellä olevan ajan tilinpäätöspäivänä:

EUR'000	2011	2010
Enintään 6 kuukautta	165 856	154 681
	165 856	154 681

Tilinpäätöspäivän efektiiviset korot olivat seuraavat:

%	2011	2010
Pääomalainat	3,00	3,00
Investointi- ja käyttöpääomailaina	5,05–6,10	4,48–5,39
Luottolimiittii	5,47	-
Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, er. 2013	9,13	9,32
Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, er. 2015	8,24	7,56
Ratalaina	4,06–5,70	3,43–3,92
Rahoitusleasingvelat	2,85–7,98	3,42–7,98
Korkotukilainat	0,20	0,20

Konserni on täyttänyt kaikki nostettuihin luottoihin liittyvät kovenan-
tit ja muut ehdot.

21. ENNAKKOMAKSUT

EUR'000	2011	2010
Pitkäaikaiset		
Ennakkomaksu sinkkituotteesta	221 187	225 069
Ennakkomaksu uraanin myynnistä	14 381	-
	235 568	225 069
Lyhytaikaiset		
Ennakkomaksu sinkkituotteesta	11 684	14 800
Ennakkomaksu rautatiestä	-	20 000
	11 684	34 800

Sinkin myynnistä saatu ennakkomaksu

Talvivaara teki helmikuussa 2010 Nyrstarin AG:n ("Nyrstar") kanssa sinkkituotantoa koskevan pitkäaikaisen tuotevirtasopimuksen. Sopimuksen mukaan Talvivaara toimittaa Nyrstarille koko sinkkituotantonsa, kunnes 1 250 000 tonnia sinkkiä on toimitettu. Talvivaara sai Nyrstarilta sovittuja toimituksia koskien 335 miljoonan USA:n dollarin suuruisen ennakkomaksun.

Vuonna 2011 ennakkomaksu siirrettiin ei-monetaariseksi velaksi, ja edellisen tilikauden tilinpäätösluvut oikaistiin vuoden 2011 kolmannen vuosineljänneksen osavuositarkistuksessa IAS 8:n mukaisesti. Uusi luokittelu kuvastaa paremmin liiketapahtuman taloudellista luonnetta, koska ennakkomaksun takaisinmaksu tapahtuu fyysisinä toimituksina eikä siihen liity todellista valuuttakurssiriskiä.

Ennakkomaksu esitetään pitkäaikaisena velkana lukuun ottamatta osuutta, joka liittyy seuraavien 12 kuukauden ennakoituun tuotantoon. Viimeksi mainittu osuus esitetään lyhytaikaisena velkana. Ennakkomaksu tuloutetaan sitä mukaa kuin sopimuksen mukaiset toimitukset toteutuvat ja omistusoikeus ja riskit siirtyvät asiakkaalle.

Uraanin myynnistä saatu ennakkomaksu

Talvivaara allekirjoitti helmikuussa 2011 Cameco Corporationin ("Cameco") kanssa uraanin myynti- ja ostosopimuksen. Sopimuksen mukaan Cameco tekee enintään 60 miljoonan USA:n dollarin suuruisen kertainvestoinnin, jolla katetaan uraanin talteenottolaitoksen rakentamiskustannuksia.

Talvivaara maksaa sijoituksen takaisin uraanitoimitusten muodossa ensimmäisten sopimusvuosien aikana. Camecon maksama hinta määritetään toimitusajankohdan markkinahintoihin perustuvalla kaavalla. Talvivaaran uraanituotannon arvioidaan olevan vuositasolla 350 tonnia, joka vastaa noin 410 tonnia uraanirikastetta (UO₄). Sen jälkeen kun investointi on maksettu takaisin, Cameco ostaa tuotetun uraanin toimitushetken markkinahintoihin perustuvaan hintaan 31.12.2027 saakka. Ennakkomaksun määrä 31.12.2011 oli 14,4 miljoonaa euroa.

Ennakkomaksu esitetään pitkäaikaisena velkana lukuun ottamatta osuutta, joka liittyy seuraavien 12 kuukauden ennakoituun tuotantoon. Viimeksi mainittu osuus esitetään lyhytaikaisena velkana. Ennakkomaksu tuloutetaan sitä mukaa kuin sopimuksen mukaiset toimitukset toteutuvat ja omistusoikeus ja riskit siirtyvät asiakkaalle.

Ennakkomaksun takaisinmaksu tapahtuu fyysisinä toimituksina, joten siihen ei liity valuuttakurssiriskiä.

Ennakkomaksu rautatiestä

Suomen valtio maksoi kesäkuussa 2010 Talvivaara Infrastructure Oy:lle 20 miljoonan euron suuruisen ennakkomaksun Talvivaara – Murtomäki -pistoraitteen rakentamiskustannuksia koskevasta korvauksesta (liitetieto 20). Ennakkomaksu on kirjattiin lyhytaikaiseksi velaksi. Kun Suomen valtio suoritti loput 20 miljoonaa euroa pistoraitteen rakentamiskustannuksia koskevasta korvauksesta syyskuussa 2011, ennakkomaksu tuloutettiin ja kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin.

22. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

EUR'000	2011	2010
Pitkäaikaiset		
Ostovelat	-	18
Yhteensä	-	18
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	33 678	39 408
Siirtovelat	7 292	11 252
Factoringluotot	43 107	31 216
Muut erät	1 078	1 352
Yhteensä	85 155	83 228

Ostovelkojen ja muiden velkojen kirjanpitoarvot ovat lähellä niiden käypiä arvoja.

Edellä mainittujen rahoitusvelkojen ehdot:

Ostovelat ovat korottomia, ja niiden tavanomainen maksuaika on 30 päivää.

Muut velat ovat korottomia, ja niiden keskimääräinen erääntymisaika on kaksi kuukautta.

Factoringluotto

Talvivaara Sotkamo teki syyskuussa 2011 kaksi erillistä sopimusta, joiden mukaan nikkelin ja kobolttin myyntiä koskevat myyntisaamiset Norilsk Nickeliltä myydään Nordea Rahoitus Suomi Oy:lle ("Nordea") ja Pohjola Pankki Oy:lle ("Pohjola"). Factoringluoton enimmäismäärä on 95 miljoonaa euroa.

Myyntisaamiset myydään Nordealle tai Pohjolalle ("vastapuoli" tai yhdessä "vastapuolet") vuorotellen kuukausittain. Talvivaara Sotkamo Oy saa vastapuolelta noin 90 % myyntihinnasta, kun nikkelin myynti on toteutunut, ja loput myyntihinnasta, kun Norilsk Nickel on suorittanut maksun vastapuolelle. Koska myyntisaamisten omistamiseen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin Talvivaara Sotkamo Oy:llä, myyntisaamiset merkitään edelleen varoiksi taseeseen. Määrät, jotka saadaan vastapuolilta myyntisaamisten ostamista koskevan sopimuksen perusteella, kirjataan velaksi. Factoringluotto kirjataan pois taseesta, kun vastapuolet saavat myyntisaamisista maksun. Tähän kuluva aika on keskimäärin kolme kuukautta.

23. LASKENNALLISET VEROT

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset tilikauden aikana (ennen samaa veronsaajaa koskevien määrien netottamista) olivat seuraavat:

EUR'000	1.1.2010	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2010
Laskennalliset verosaamiset					
Väliaikaiset erot:					
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-26	26	-	-	-
Johdannaisinstrumentit	-4 298	4 124	-	-	-174
Korkotukilainat	-32	-2	-	-	-34
Senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, er. 2013	-399	-678	-	-	-1 077
Ratalaina	-398	-131	-	-	-529
Ympäristön kunnostaminen	-414	414	-	-	-
Rahoitusleasingvelat	-	-408	-	-	-408
Verotukselliset tappiot	-51 570	-1 381	-	-	-52 952
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	-57 137	1 964	-	-	-55 173
Laskennalliset verovelat					
Väliaikaiset erot:					
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-	454	-	-	454
Projektilaina	98	-98	-	-	-
Rahoitusleasingvelat	21	-21	-	-	-
Käyttöpääomalaina	245	3	-	-	248
Senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, er. 2015	-	1 510	-	-	1 510
Luottolimiitti	-	240	-	-	240
Perpetuaalinen pääomalaina	-	756	-	-32	723
Johdannaisinstrumentit	13 063	-9 072	-3 985	-	7
Myytäväinä olevat omaisuuserät	-	223	-	-	223
Erityistä tarkoitusta varten perustettu yksikkö	425	881	-	-	1 306
Poistoero	21 737	8 171	-	-	29 908
Laskennalliset verovelat yhteensä	35 589	3 048	-3 985	-32	34 619

EUR'000	1.1.2011	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset					
Väliaikaiset erot:					
Johdannaisinstrumentit	-174	174	-	-	-
Korkotukilainat	-33	33	-	-	-
Senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, er. 2013	-1 077	-602	-	-	-1 679
Ratalaina	-529	529	-	-	-
Rahoitusleasingvelat	-408	408	-	-	-
Verotukselliset tappiot	-52 952	-15 609	-	-	-68 561
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	-55 173	-15 067	-	-	-70 240
Laskennalliset verovelat					
Väliaikaiset erot:					
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	454	-231	-	-	223
Rahoitusleasingvelat	-	2 700	-	-	2 700
Käyttöpääomalaina	248	-37	-	-	211
Senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, er. 2015	1 510	-815	-	-	695
Luottolimiitti	240	-29	-	-	211
Perpetuaalinen pääomalaina	724	651	-	-791	583
Johdannaisinstrumentit	7	-7	-	-	-
Myytävänä olevat omaisuuserät	223	-223	-	-	-
Erityistä tarkoitusta varten perustettu yksikkö	1 306	800	-	-	2 106
Poistoero	29 908	7 204	-	-	37 113
Laskennalliset verovelat yhteensä	34 620	10 013	-	-791	43 842

Laskennallisia verosaamisia kirjataan käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja väliaikaisista eroista vain siltä osin kuin vastaavan verohyödyn realisoituminen tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan on todennäköistä. Talvivaaran kaivoksen kaupallisen tuotannon käynnistyttyä ja tuotantoprosessien toimivuuden tultua osoitetuksi, tulevaisuudessa kertyvä verotettava tulo arvioidaan todennäköiseksi, ja konserni on kirjannut 68,6 miljoonan euron (2010: 53,0 miljoonan euron) suuruisen laskennallisen verosaamisen yhteensä 279,8 miljoonan euron (2010: 203,6 miljoonan euron) suuruisista tappioista, jotka ovat käytettävissä tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennalliset verosaamiset ja -velat on 31.12.2011 laskettu käyttäen verokantana 24,5 % (liitetieto 33).

24. VARAUKSET

EUR'000	Ympäristön kunnostaminen	Kaivosmaksu	Yhteensä
31.12.2009	1 594	-	1 594
Kulu-/tuottokirjaukset tuloslaskelmaan			
Varausten lisäys	2 164	151	2 315
Diskonttauksen purkautuminen	26	-	26
31.12.2010	3 784	151	3 935
Kulu-/tuottokirjaukset tuloslaskelmaan			
Varausten lisäys	2 098	-	2 098
Käyttämättömän varauksen peruuttaminen	-	-41	-41
Diskonttauksen purkautuminen	43	-	43
31.12.2011	5 925	110	6 035

Varaukset liittyvät ympäristön kunnostamiseen kaivoksen sulkemisen jälkeen sekä maanomistajille suoritettaviin louhintamaksuihin.

25. LIIKEVAIHTO

EUR'000	2011	2010
Nikkeli-kobolttisulfidi	205 837	138 948
Sinkkisulfidi	25 389	13 215
	231 226	152 163
Suomi	205 837	140 572
Muut maat	25 389	11 591
	231 226	152 163

26. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

EUR'000	2011	2010
Realisoituneet voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	553	15 108
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	22	1 843
Voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista		
- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	-	27
Myyntivoitto rautatiestä	632	-
Korvaukset kiinteistövahingoista	812	3 489
Muut tuotot	285	437
	2 304	20 904

27. MATERIAALIT JA PALVELUT

EUR'000	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet		
- Ostot tilikaudella	-109 135	-68 810
- Varaston muutos	5 348	-1 251
Palvelut	-31 235	-28 968
	-135 022	-99 029

28. HENKILÖSTÖKULUT

EUR'000	2011	2010
Palkat	-17 526	-14 232
Hallituksen jäsenille ja henkilöstölle myönnetty optiot	-3 954	-2 416
Johdon kannustinjärjestelmä	-94	-4
Eläkekulut	-3 062	-2 380
Sosiaalikulut	-846	-912
	-25 482	-19 944

Keskimääräinen henkilöstömäärä	445	362
--------------------------------	-----	-----

29. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

EUR'000	2011	2010
Koneiden ja laitteiden poistot	-26 998	-22 844
Rakennusten poistot	-11 494	-10 920
Muiden aineellisten hyödykkeiden poistot	-7 582	-17 674
	-46 074	-51 348
Aineettomien hyödykkeiden poistot	-568	-510
Yhteensä	-46 642	-51 348

Ympäristönsuojelurakennelmien taloudellinen vaikutusaika uudeleenarvioitiin vuonna 2011. Muiden aineellisten hyödykkeiden poistot ovat vähentyneet noin EUR 11,3 miljoonaa uudelleenarvioinnin takia.

Arvonalentumistappioita ei kirjattu vuosina 2011 ja 2010.

30. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

EUR'000	2011	2010
Ulkopuoliset palvelut	-22 991	-12 987
Energiakulut	-14 932	-11 182
Ympäristön kunnostaminen	-2 098	-2 164
Huolinta- rahti- ja varastointikulut	-5 192	-3 273
Vuokrat	-2 636	-1 944
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-601	-
Realisoituneet tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	-27	-2 918
Tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista		
- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	-5	-758
Palkkiot neuvontapalveluista	-	-2 574
Muut kulut	-6 729	-5 989
	-55 211	-43 790

Tilintarkastajien palkkiot

PricewaterhouseCoopers Oy EUR'000	2011	2010
Tilintarkastuspalkkiot	-79	-76
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-316	-1
Veropalvelut	-6	-1
Muut palvelut	-20	-21
	-421	-99

Tilintarkastuspalkkioihin luetaan palkkiot, jotka koskevat konsernitilinpäätöksen tilintarkastusta, osavuositarkastusten yleisluonteista tarkastusta sekä Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:n ja sen tytäryritysten tilintarkastusta. Tilintarkastukseen liittyviä palveluja ovat varmennus- ja muut palvelut, joilla on yhteys tilintarkastukseen. Veropalveluista suoritettavat palkkiot koskevat veroneuvontaa. Vuoden 2011 tilintarkastukseen liittyviin palveluihin sisältyy yritysjärjestelypalkkioita 0,3 miljoonan euron suuruinen summa, joka liittyy omistussuosien lisäämiseen Talvivaara Sotkamo Oy:ssä ostamalla 4 %:n osuus Outokumpu Mining Oy:lta.

31. RAHOITUSTUOTOT

EUR'000	2011	2010
Talletusten korkotuotot	587	95
Saamisten korkotuotot	42	41
Valuuttakurssivoitot	552	3 341
Muut tuotot	15	-
	1 196	3 477

Valuuttakurssivoitot liittyvät pääasiassa talletuksiin.

32. RAHOITUSKULUT

EUR'000	2011	2010
Korkokulut:		
Jaksoitettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat:		
Pääomallainat	-42	-42
Projektilaina	-	-3 771
Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, erääntyy v. 2013	-7 167	-7 066
Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, erääntyy v. 2015	-17 600	-690
Vaihtovelkakirjalaina	-	-154
Luottolimiitti	-2 676	-1 503
Investointi- ja käyttöpääomallaina	-2 808	-2 246
Yritystodistukset	-127	-
Ratalaina	-603	-1 333
Rahoitusleasingvelat	-2 260	-1 654
Korkotukilainat	-6	-22
Projekтираhoitus	-2 214	-
Muut lainat	-1 027	-1 027
Valuuttakurssitappiot	-1 170	-11 562
Varausten diskonttauksen purkautuminen	-42	-26
Muut kulut	-1 318	-560
Rahoituskulut	-39 060	-31 655
Rahoituskulut yhteensä	-39 060	-31 655

Valtaosa vuoden 2010 valuuttakurssitappiosta aiheutui projektilainan takaisinmaksusta.

33. TUOVEROT

Verokulun jakautuminen		
EUR'000	2011	2010
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-	-
Laskennallinen vero	1 748	-5 013
	1 748	-5 013

Verokulun täsmäytyslaskelma		
EUR'000	2011	2010
Tappio ennen veroja	-6 964	-2 722
Vero laskettuna Suomen yhtiöverokannalla 26 %	1 811	708
Verovaikutukset seuraavista:		
- Verotuksessa vähennyskeltottomat kulut	-1 120	-1 069
- Väliaikaiset erot	264	-4 652
- Laskennallisen veron uudelleenmääritys – Suomen yhtiöverokannan muutos	793	-
Verot tuloslaskelmassa	1 748	-5 013

Suomen yritysverokannan muutos

Eduskunta päätti 13.12.2011 yritysverokannan muuttamisesta 26 %:sta 24,5 %:ksi. Verokantaa sovelletaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavina verovuosina. Talvivaara on käyttänyt taseeseen 31.12.2011 sisältyvien laskennallisten verosaamisten ja -velkojen määrittämiseen uutta verokantaa.

Muihin laajan tuloksen eriiin liittyvät verokulut (-)/tuotot olivat seuraavat:

EUR'000	2011				2010	
	Ennen veroja	Verokulu (-)/ tuotto	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verokulu (-)/ tuotto	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset						
- Hyödyketermiinit	-12 659	3 291	-9 368	-15 326	3 985	-11 341
Muut laajan tuloksen erät	-12 659	3 291	-9 368	-15 326	3 985	-11 341
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero		-			-	
Laskennallinen vero		3 291			3 985	
Yhteensä		3 291			3 985	

Vuosina 2011 ja 2010 ei kirjattu veroja suoraan omaan pääomaan.

34. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla yhtiön omistajille kuuluva voitto tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

EUR'000	2011	2010
Yhtiön omistajille kuuluva voitto/tappio (-)	-8 263	-8 700
Perpetuaalin pääomalainan korko verovaikutuksella oikaistuna	-2 134	-2 060
Osakekohtaista tulosta laskettaessa käytetty voitto/tappio (-)	-10 397	-10 759
Osakemäärän painotettu keskiarvo/1 000 osaketta	244 497	244 138
Laimentamaton osakekohtainen tulos (€/osake)	-0,04	-0,04

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu oikaisemalla ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettua keskiarvoa niin, että oletetaan kaikki laimentavat potentiaaliset osakkeet vaihdetuiksi.

EUR'000	2011	2010
Osakekohtaista tulosta laskettaessa käytetty voitto/tappio (-)	-10 397	-10 759
Vaihtovelkakirjalainan korko (verovaikutuksella oikaistuna)*	-	-
Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa käytetty voitto/tappio (-)	-10 397	-10 759
Osakemäärän painotettu keskiarvo / 1 000 osaketta	244 497	244 138
Oikaisut		
- vaihtovelkakirjojen oletettu vaihtaminen*	-	-
- osakeoptiot*	-	-
Osakemäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa/ 1 000 osaketta	244 497	244 138
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	-0,04	-0,04

*1) Potentiaalisten osakkeiden katsotaan olevan vahventavia silloin, kun niiden vaihtaminen osakkeiksi kasvattaisi jatkuvien toimintojen osakekohtaista tulosta tai vähentäisi niiden osakekohtaista tappiota. Vahventavien potentiaalisten osakkeiden vaikutusta ei oteta huomioon laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa.

35. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio

EUR'000	2011	2010
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 394	1 589
Osakeperusteiset maksut	487	599
	1 881	2 188

Johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä tarkoitetaan johtoryhmän jäseniä.

Hallituksen jäsenten palkat, bonukset ja muu kompensatio

EUR'000		2011	2010
G. Edward Haslam	hallituksen puheenjohtaja	158	153
Pekka Perä	toimitusjohtaja, hallituksen jäsen	286	403
Saila Miettinen-Lähde	talousjohtaja, hallituksen jäsen	215	303
Graham Titcombe	hallituksen varapuheenjohtaja	67	64
Eileen Carr	hallituksen jäsen	67	64
Eero Niiva	hallituksen jäsen	51	48
Tapani Järvinen	hallituksen jäsen	51	32
Roland Junck	hallituksen jäsen	16	32
Antti Aaltonen	hallituksen jäsen	-	16
		911	1 115

Hallituksen jäsenten omistamat osakkeet ja optiot

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja näiden määräysvallassa olevien yhtiöiden omistuksessa oli 31.12.2011 yhteensä 59 934 306 osaketta (2010: 59 820 286 osaketta), Talvivaara Management Oy:n kautta omistetut osakkeet mukaan lukien. Tämä vastaa 24,4 %:a osakkeiden kokonaismäärästä ja niiden tuottamasta äänivallasta (2010: 24,4 %). Hallituksen jäsenten hallussa vuoden 2011 lopussa olleet optiot oikeuttivat yhteensä 383 975 osakkeen (2010: 402 554 osakkeen) merkitsemiseen.

Talvivaara Management Oy

Yhtiön hallitus päätti joulukuussa 2010 uudesta osakeomistusjärjestelmästä, joka on kohdistettu Talvivaaran johtoryhmän jäsenille ("osallistujat"). Järjestelmän mukaan osallistujat voivat hankkia huomattavan, pitkäaikaisen omistuosuuden yhtiössä. Osallistujat sijoittavat järjestelmän kautta yhtiön osakkeisiin merkittävän määrän omia varojaan. Osa sijoituksensa rahoitetaan yhtiön myöntämällä lainalla.

Yhtiön osakkeiden hankkimista varten Talvivaara Management Oy:lle myönnetystä 5,7 miljoonan euron suuruudesta lainasta peritään 3 %:n korkoa, ja laina on maksettava kokonaisuudessaan takaisin vuoteen 2014 mennessä. Lainan vakuutena ovat Talvivaara Management Oy:n omistamat 1 104 000 Talvivaaran osaketta.

36. LIIKETOIMET MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN KANSSA

Yhtiö osti kesäkuussa 2011 Outokumpu Mining Oy:ltä 4 %:n lisäosuuden tytäryrityksestään Talvivaara Sotkamo Oy:stä. Kaupan tuloksena yhtiön omistuosuus Talvivaara Sotkamo Oy:ssä kasvoi 80:stä 84:ään prosenttiin. Yhtiön omistajille kuuluva oma pääoma pieneni kaupan seurauksena 59,5 miljoonalla eurolla.

Hankittu nettovarallisuus oli seuraava:

EUR'000	2011	2010
Hankitun määräysvallattomien omistajien osuuden kirjanpitoarvo	2 349	-
Määräysvallattomille omistajille maksettu vastike	61 885	-
Emoyrityksen omaan pääomaan kirjattu ylimenevä määrä	-59 536	-

Vuonna 2010 ei toteutunut liiketoimia määräysvallattomien omistajien kanssa.

37. TYTÄRYRITYKSET 31.12.2011

Tytäryrityksen nimi	Konsernin omistuosuus	Maa
Bream Lake Energy Oy	100 %	Suomi
Hyena Holding AB	100 %	Ruotsi
Talvivaara Exploration Oy	100 %	Suomi
Talvivaara Infrastructure Oy	100 %	Suomi
Talvivaara Sotkamo Oy	84 %	Suomi
HSH Nordic Finance Talvivaara Ab	0 %	Suomi
Talvivaara Management Oy	0 %	Suomi

HSH Nordic Finance Talvivaara Ab

Talvivaara Sotkamo Oy (sopimuksen allekirjoitushetkellä Talvivaara Projekti Oy) ja HSH Nordic Finance Talvivaara Ab tekivät elokuussa 2008 järjestelyn, jonka mukaan kaikki tiettyihin Talvivaara Sotkamo Oy:n tilaamiin laitteisiin liittyvät oikeudet ja niiden omistusoikeus siirtyvät laitteiden toimittamisen ja hyväksymisen jälkeen HSH Nordic Finance Talvivaara Ab, joka vuokraa ne Talvivaara Sotkamo Oy:lle.

HSH Nordic Finance Talvivaara Ab:n omistaa kokonaisuudessaan DAL Nordic Finance AB (aiemmalta nimeltään HSH Nordic Finance AB). Vaikka konsernilla ei ole osakeomistusta HSH Nordic Finance Talvivaara Ab:ssä, se yhdistellään konsernitiilinpäätökseen, koska konsernilla katsotaan olevan oikeus määrätä laitteiden jatkuvasta käytöstä ja saada kaikki niiden toiminnasta johtuva hyöty. HSH Nordic Finance Talvivaara Ab ei tee merkittäviä taloudellisia päätöksiä ja toimii automaattihjauksessa, sillä sen pääasiallisena toimintana on Talvivaara Sotkamo Oy:n maksamien vuokrien vastaanottaminen ja välittäminen DAL Nordic Finance AB:lle.

Talvivaara Management Oy

Yhtiön hallitus teki joulukuussa 2010 päätöksen uudesta osakeomistusjärjestelmästä, joka on kohdistettu Talvivaaran johtoryhmän jäsenille.

Osakeomistusta varten osallistujat ovat hankkineet Talvivaara Management Oy -nimisen osakeyhtiön (Talvivaara Management), jonka koko osakekannan he omistavat. Vaikka konsernilla ei ole osakeomistusta Talvivaara Management Oy:ssä, se yhdistellään konsernitiilinpäätökseen, koska osallistujat ovat sitoutuneet kannattamaan yhtiökokouksessa yhtiön hallituksen ehdotuksia ja näin ollen Talvivaaralla on oikeus määrätä Talvivaara Management Oy:n omistamiin osakkeisiin liittyvästä äänivallasta. Talvivaara Management Oy ei myöskään tee merkittäviä taloudellisia päätöksiä ja toimii automaattihjauksessa, ja sen pääasiallisena toimintana on osallistujien tekemien sijoitusten hallinnointi.

38. EHDOLLISET VELAT JA SITOUKUKSET

Investointisitoumukset

Konsernilla oli 31.12.2011 yhteensä 14,5 miljoonan euron (2010: 5,2 miljoonan euron) edestä sitoumuksia, jotka liittyivät pääasiallisesti Talvivaaran kaivoksen valmiiksi saamiseen ja tuotantokapasiteetin laajentamiseen. Sitoumukset koskevat uusien käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa.

Vuokrasopimuksiin (muihin kuin rahoitusleasingsopimuksiin) liittyvät sitoumukset – konserniin kuuluva yritys vuokralle ottajana

Konserni on ottanut laitteistoja vuokralle sopimuksilla, jotka eivät ole purettavissa. Sopimusten voimassaoloajat vaihtelevat, ja niihin liittyy indeksiehtoja ja uudistamisoikeuksia.

Konserni on myös ottanut vuokralle toimistotiloja ja laitteistoja purettavissa olevilla sopimuksilla. Näihin sopimuksiin liittyy kuuden kuukauden irtisanomisaika. Tuloslaskelmaan merkityt vuokratulot esitetään liitetiedossa 30.

Ei peruutettavissa oleviin vuokrasopimuksiin perustuvat vähimmäisvuokrat ovat seuraavat:

EUR'000	2011	2010
Yhden vuoden kuluessa	1 919	1 175
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	929	1 993
Yli 5 vuoden kuluttua	37	11
	2 885	3 179

Oikeudelliset vaateet

Vesivoiman menetyksen korvaaminen

Vuonna 2007 myönnetyn ympäristöluvan mukaisesti Talvivaara Sotkamo Oy jätti vuonna 2010 esityksen Talvivaara Sotkamo Oy:n vedenotosta johtuvan vesivoiman menetyksen korvaamisen perusteista ja laskentatavasta Pohjois-Suomen Aluehallintovirastoon. Aluehallintovirasto antoi päätöksensä kesäkuussa 2011. Sekä Talvivaara Sotkamo Oy että voimayhtiöt valittivat päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen.

Louhimismaksu

Työ- ja elinkeinoministeriö antoi kaivospiirialueen maanomistajille maksettavaa louhimismaksun määräytymisperusteista koskevan päätöksensä kesäkuussa 2011. Suurimmat maanomistajat valittivat päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Erimielisyys laitetoimittajan kanssa

Erään laitetoimittajan kanssa on meneillään välimiesmenettely. Arvioita välimiesmenettelyn lopputuloksesta tai sen mahdollisista taloudellisista seuraamuksista ei voida esittää tässä vaiheessa.

Monivaluuttaisen luottolimiitin ja Finnveralta otettujen lainojen vakuudet

Monivaluuttaiseen luottolimiittiin (EUR 130 miljoonaa euroa) ja Finnveralta otettuihin lainoihin (50 miljoonaa euroa ja 10 miljoonaa euroa) liittyy seuraavia vakuuksia:

- Kaikkia yhtiön omistamia Talvivaara Sotkamo Oy:n osakkeita koskeva panttaus.
- Yhtiön kaikkea omaisuutta koskeva yrityskiinnitys 300 miljoonaa euroa.
- Talvivaara Sotkamo Oy:n omaisuutta koskeva yrityskiinnitys 425 miljoonaa euroa.
- Yhtiöllä Talvivaara Sotkamo Oy:ltä olevien konsernin sisäisten saamisten panttaus.
- Talvivaara Sotkamo Oy:n omistamia kiinteistöjä koskeva kiinnitys 425 miljoonaa euroa.
- Vakuutussaamisten panttaus.
- Talvivaara Sotkamo Oy:lla olevien Talvivaaran kaivosaluetta koskevien kaivosoikeuksien panttaus.

Talvivaara Sotkamo Oy on antanut takauksen, joka koskee Talvivaaran kaivososakeyhtiö Oyj:n monivaluuttaista luottolimiittiä. Lisäksi yhtiö on antanut erillisen takaussitoumuksen, joka koskee Talvivaara Sotkamo Oy:n Finnveralta ottamaa 60 miljoonan euron suuruista lainaa.

Nyrstarin kanssa tehtyyn sinkkiä koskevaa tuotevirtasopimukseen liittyvät vakuudet

Sinkkiä koskevaan tuotevirtasopimukseen liittyy seuraavia vakuuksia:

- Talvivaara Sotkamo Oy:n omaisuutta koskeva toissijainen yrityskiinnitys 425 miljoonaa euroa.
- Talvivaara Sotkamo Oy:n omistamia kiinteistöjä koskeva toissijainen yrityskiinnitys 425 miljoonaa euroa.
- Talvivaara Sotkamo Oy:llä olevien Talvivaaran kaivosaluetta koskevien kaivosoikeuksien toissijainen panttaus.

39. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Uraanin talteenoton luvitus

Talvivaara sai tammikuussa 2012 Euroopan komissiolta positiivisen kannan uraanin talteenotto-prosessista Euratomin perustamissopimuksen ("sopimus") mukaisesti. Yksi sopimuksen päätavoitteista on ydinpolttoaineen toimitusvarmuuden parantaminen Euroopan unionissa. Kannanotossaan komissio katsoo, että uraanin talteenotto Talvivaaran kaivoksella vastaa sopimuksen tavoitteita ja saattaa lisätä ydinpolttoaineen toimitusvarmuutta Euroopan unionissa.

Komission kanta on toinen vaihe uraanin talteenoton luvitusprosessissa, ja se seurasi marraskuussa 2011 saatua Euroopan komission hyväksyntää Talvivaaran ja Cameco Corporationin väliselle uraanin myynti- ja ostosopimukselle. Molemmat Euroopan komission hyväksynyt ovat edellytys valtioneuvoston luvan saamiselle. Valtioneuvoston odotetaan myöntävän luvan vuoden 2012 alkupuolella. Uraanin talteenottolaitoksen rakentaminen edistyy aikataulun ja budjetin mukaisesti.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

TASE

31.12.
EUR'000

Liitetieto

2011

2010

VARAT

Pitkäaikaiset varat

Aineelliset hyödykkeet	8	25 276	26 062
Aineettomat hyödykkeet	9	876	749
Sijoitukset	10	621 311	450 050
Lainasaamiset	11	5 909	5 728
Muut saamiset		22	22
Laskennallinen verosaamiset		6 910	5 630
		660 304	488 241

Lyhytaikaiset varat

Saamiset saman konsernin yrityksiltä		97 818	81 319
Muut saamiset		278	117
Siirtosaamiset		249	73
Rahavarat		39 266	155 758
		137 611	237 267

Varat yhteensä

797 915

725 508

OMA PÄÄOMA JA VELAT

Oma pääoma

Osakepääoma	12	80	80
Osakeanti		278	91
Ylikurssirahasto	12	8 086	8 086
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	12	423 021	420 563
Kertyneet voittovarot	12	-27 586	-22 284
Oma pääoma yhteensä		403 879	406 536

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoerot		7 551	6 434
------------	--	-------	-------

Pitkäaikaiset velat

Lainat	15	364 017	310 133
--------	----	---------	---------

Lyhytaikaiset velat

Ostovelat		860	312
Velat saman konsernin yrityksille		11 001	359
Muut velat		8 739	122
Siirtovelat		1 868	1 612
		22 468	2 405

Velat yhteensä

386 485

312 538

Oma pääoma ja velat yhteensä

797 915

725 508

TULOSLASKELMA

31.12. päättyvä tilikausi
EUR'000

	Liitetieto	2011	2010
Liikevaihto		-	-
Liiketoiminnan muut tuotot	16	6 933	5 905
Materiaalit ja palvelut	17	-372	-412
Henkilöstökulut	18	-3 977	-3 653
Poistot ja arvonalentumiset	19	-2 071	-2 003
Liiketoiminnan muut kulut	21	-3 211	-2 951
Liikevoitto tai -tappio (-)		-2 698	-3 114
Rahoitustuotot	22	21 360	13 699
Rahoituskulut	23	-24 232	-14 881
Nettorahoituskulut		-2 872	-1 182
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja		-5 570	-4 296
Tilinpäätössiirrot	24	-1 117	-1 909
Konserniavustus	25	105	-
Tuloverot	26	1 280	833
Tilikauden voitto (tappio)		-5 302	-5 372

RAHAVIRTALASKELMA

31.12. päättyvä tilikausi

EUR'000	2011	2010
Liiketoiminnan rahavirrat		
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja	-5 570	-4 296
Oikaisut		
Poistot	2 071	2 003
Korkotuotot	-21 360	-13 699
Korkokulut	24 232	14 881
	-627	-1 111
Käyttöpääoman muutos		
Muiden saamisten vähennys (+)/lisäys (-)	-600	-5 134
Ostovelkojen ja muiden velkojen vähennys (-)/lisäys (+)	11 261	-269
Käyttöpääoman muutos	10 661	-5 403
	10 034	-6 514
Maksetut korot ja muut rahoitusmenot	-18 256	-14 087
Korkotuotot	1 897	18
Liiketoiminnan nettorahavirta	-6 325	-20 583
Investointien rahavirrat		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	-1 196	-695
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	-215	-633
Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvä julkinen avustus	-	303
Tytäryhtiöosakkeiden hankinta	-61 885	-
Muiden osakkeiden hankinta	-166	-464
Sijoitukset	-105 858	-54 828
Investointien nettorahavirta	-169 320	-56 317
Rahoituksen rahavirrat		
Osakeannista saadut maksut	845	454
Rahoitusmarkkinasijoitukset	-8 510	-
Rahoitusmarkkinasijoitusten maksut	8 425	-
Korollisten lainojen takaisinmaksut	-10 000	-
Korollisten lainojen nostot	68 393	-
Vaihtovelkakirjalainojen nosto	-	225 000
Rahoituksen nettorahavirta	59 153	225 454
Käteisvarojen nettovähennys (-)/lisäys (+)	-116 492	148 554
Käteisvarat tilikauden alussa	155 758	7 204
Käteisvarat tilikauden lopussa	39 266	155 758

LIITETIEDOT

1. YLEISTÄ

Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj (”yhtiö”) on 9.9.2003 perustettu, Suomessa rekisteröity osakeyhtiö, jonka tunnus on 1847894-2. Yhtiön kotipaikka on Sotkamo, ja sen rekisteröity osoite on Ahventie 4 B, 02170 Espoo. Yhtiön osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena Lontoon arvopaperipörssin päälistalla. Talvivaaran osakkeiden rinnakkaislistaus Helsingin pörssissä (Nasdaq OMX Helsinki Oy) alkoi 11.5.2009.

2. YHTEENVETO MERKITTÄVISTÄ TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA

Jäljempänä mainitaan keskeiset tilinpäätöstä laadittaessa noudatettut periaatteet. Ellei muuta mainita, näitä periaatteita on sovellettu kaikkina esitettävänä tilikausina.

3. PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on arvostettu suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn hankintamenoonsa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoin aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat:

Aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta
Rakennukset	15–25 vuotta
Koneet ja kalusto	4–15 vuotta

4. VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Valuuttamääräiset erät arvostetaan Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivän kurssilla.

5. TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYS- SEKÄ PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN JAKSOTTAMINEN

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna. Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät menot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan 10 vuoden aikana.

6. ELÄKKEIDEN KIRJAAMINEN

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevaikutusyhtiössä. Eläkemaksut ja tilikauteen kohdistuvat kulut perustuvat aktuaarien tekemiin laskelmiin. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

7. LASKENNALLISTEN VEROJEN KIRJAAMINEN

Laskennallinen verosaaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

8. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

EUR'000	Rakennukset	Koneet ja laitteet	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Bruttokirjanpitoarvo 1.1.2010	11 653	16 291	-	27 944
Lisäykset	16	395	284	695
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2010	11 669	16 686	284	28 639
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.2010	212	421	-	633
Tilikauden poistot	763	1 181	-	1 944
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.2010	975	1 602	-	2 577
Kirjanpitoarvo 1.1.2010	11 441	15 869	-	27 310
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	10 694	15 084	284	26 062
Bruttokirjanpitoarvo 1.1.2011	11 669	16 686	284	28 639
Lisäykset	-	4	1 193	1 197
Siirrot	-	297	-297	-
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2011	11 669	16 987	1 180	29 836
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.2011	975	1 602	-	2 577
Tilikauden poistot	764	1 219	-	1 983
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.2011	1 739	2 821	-	4 560
Kirjanpitorvo 1.1.2011	10 694	15 084	284	26 062
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	9 930	14 166	1 180	25 276

9. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

EUR'000	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset investoinnit	Yhteensä
Bruttokirjanpitoarvo 1.1.2010	490	11	29	530
Lisäykset	117	13	201	331
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2010	607	24	230	861
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.2010	46	6	-	52
Tilikauden poistot	56	4	-	60
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.2010	102	10	-	112
Kirjanpitoarvo 1.1.2010	444	5	29	478
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	505	14	230	749
Bruttokirjanpitoarvo 1.1.2011	607	24	230	861
Lisäykset	11	-	204	215
Siirrot	125	253	-378	-
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2011	743	277	56	1 076
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 1.1.2011	102	10	-	112
Tilikauden poistot	80	8	-	88
Kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot 31.12.2011	182	18	-	200
Kirjanpitorvo 1.1.2011	505	14	230	749
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	561	259	56	876

10. SIIJOITUKSET

EUR'000	2011	2010
Osuudet saman konsernin yhtiöissä		
Tilikauden alussa	94 998	94 998
Lisäykset	61 885	-
Tilikauden lopussa	156 883	94 998
Saamiset saman konsernin yhtiöistä		
Tilikauden alussa	354 589	305 489
Lisäykset	109 210	49 099
Tilikauden lopussa	463 799	354 588
Muut osakkeet		
Tilikauden alussa	464	-
Lisäykset	166	464
Tilikauden lopussa	630	464
Sijoitukset yhteensä		
Tilikauden alussa	450 050	400 487
Lisäykset	171 261	49 563
Tilikauden lopussa	621 311	450 050

Muut osakkeet koostuvat oman pääoman ehtoisista sijoituksista Fennovoimaan, joka on saanut periaatepäätöksen uuden ydinvoimalan rakentamisesta Suomeen, sekä Suomen ElFi Oy:hyn, joka tuottaa lisäarvoa omistajilleen sähkömarkkinoiden toimintaa koskevan vaikutusvaltansa kautta.

11. LAINASAAMISET

EUR'000	2011	2010
Johdon kannustinjärjestelmä	5 909	5 728
Yhteensä	5 909	5 728

12. OSAKEPÄÄOMA, OSAKEANTI, YLIKURSSIRAHASTO, SIIJOITETTU VAPAA OMA PÄÄOMA JA KERTYNEET VOITTOVARAT

EUR'000	Osaakepääoma	Osaakeanti	Ylikurssi- rahasto	Sijoitettu vapaa oma pääoma	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
31.12.2009	80	-	8 086	420 200	-16 912	411 453
Osaakeoptiot	-	454	-	-	-	454
Siirrot oman pääoman erien välillä	-	-363	-	363	-	-
Tilikauden voitto tai -tappio (-)	-	-	-	-	-5 372	-5 372
31.12.2010	80	91	8 086	420 563	-22 284	406 536
Osaakeoptiot	-	845	-	-	-	845
Siirrot oman pääoman erien välillä	-	-658	-	658	-	-
Vaihtovelkakirjalainan vaihtaminen osakkeisiin	-	-	-	1 800	-	1 800
Tilikauden voitto tai -tappio (-)	-	-	-	-	-5 302	-5 302
31.12.2011	80	278	8 086	423 021	-27 586	403 879

Jakokelpoinen oma pääoma

EUR'000	2011	2010
Tilikauden alussa	398 280	403 288
Tilikauden voitto tai tappio	-5 302	-5 372
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2 458	364
Tilikauden lopussa	395 436	398 280

13. YHTIÖN OSAKKEET

Yhtiöllä on 245 781 803 osaketta ja rekisteröity osakepääoma on 80 000,00 euroa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on kokonaisuudessaan maksettu. Osakkeella ei ole nimellisarvoa.

Vuonna 2011 merkittiin optio-oikeuksien 2007A, optio-oikeuksien 2007B ja vuonna 2015 erääntyvän vaihtovelkakirjalainan vaihtamisen perusteella yhteensä 539 407 uutta osaketta. Näistä rekisteröitiin vuoden 2011 aikana yhteensä 430 707 osaketta. Vuoden lopussa oli rekisteröimättä 108 700 osaketta, ja ne esitetään oman pääoman erässä Osakeanti.

14. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Seuraavassa kuvataan osakeperusteisia maksuja koskevia järjestelyjä. Järjestelyissä ei ole vuoden 2011 aikana tapahtunut peruutuksia eikä muutoksia.

Henkilöstön osakeoptio-ohjelma:

Osakeoptiot annetaan konsernin avainhenkilöille ja Talvivaara Sotkamo Oy:lle maksuttomina. Mikäli optio-oikeuden omistajan työ- tai toimisuhte konserniin päättyy muusta syystä kuin optio-oikeuden omistajan kuoleman tai lakisääteiselle eläkkeelle siirtymisen johdosta, on hänen viipymättä tarjottava yhtiölle tai yhtiön määräämälle vastikkeetta sellaiset optio-oikeudet, joiden osalta osakkeiden merkintäaika ei työ- tai toimisuhteen päättymispäivänä ollut alkanut. Yhtiön johtoryhmän jäsenten osalta hallituksen palkkiovaliokunta ja muiden avainhenkilöiden osalta yhtiön toimitusjohtaja voivat kuitenkin näissä tapauksissa päättää, että optio-oikeuden omistaja saa pitää tarjoamisvelvollisuuden kohteena olevat optio-oikeutensa tai osan niistä.

Optio-oikeuksia annetaan yhteensä enintään 6 999 300 kappaletta, ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 6 999 300 yhtiön uutta osaketta. Optio-oikeuksista 2 333 100 merkitään tunnuksella 2007A, 2 333 100 tunnuksella 2007B ja 2 333 100 tunnuksella 2007C.

Kukin optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden (1) yhtiön uuden osakkeen. Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi osakemerkintöjen seurauksena nousta yhteensä enintään 6 999 300 uudella osakkeella. Osakkeen merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Tytäryhtiö ei voi merkitä optio-oikeuksien nojalla osakkeita.

Osakkeiden merkintäaika on:

- optio-oikeudella 2007A 1.4.2010–31.3.2012
- optio-oikeudella 2007B 1.4.2011–31.3.2013
- optio-oikeudella 2007C 1.4.2012–31.3.2014.

Osakkeen merkintähinta on:

- optio-oikeudella 2007A osakkeen myyntihinta listautumisessa vähennettynä kymmenellä (10) prosentilla, GBP 2,25.
- optio-oikeudella 2007B osakkeen myyntihinta listautumisessa lisättyä viidellä (5) prosentilla, GBP 2,625
- optio-oikeudella 2007C osakkeen myyntihinta listautumisessa lisättyä kymmenellä (10) prosentilla, GBP 2,75.

15. LAINAT

Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, erääntyy 2013

Yhtiö laski liikkeelle 84,9 miljoonan euron suuruisen vuonna 2013 erääntyvän vakuudettoman senioristatuksisen vaihtovelkakirjalainan toukokuussa 2008. Vaihtovelkakirjat ovat vaihdettavissa noin 11,5 miljoonaan osakkeeseen. Vaihtovelkakirjoille kertyy vuotuista korkoa 5,25 prosenttia.

Vakuudeton senioristatuksinen vaihtovelkakirjalaina, erääntyy 2015

Yhtiö laski liikkeelle 225 miljoonan euron suuruisen vuonna 2015 erääntyvän vakuudettoman senioristatuksisen vaihtovelkakirjalainan joulukuussa 2010. Vaihtovelkakirjat ovat vaihdettavissa noin 27,0 miljoonaan osakkeeseen. Vaihtovelkakirjoille kertyy vuotuista korkoa 4,00 prosenttia.

Velkakirjat lasketaan liikkeeseen 100 prosentilla niiden nimellisarvosta ja, jollei niitä ole aikaisemmin vaihdettu, lunastettu tai ostettu ja mitätöity, ne lunastetaan 114,5 prosenttia niiden nimellisarvosta maturiteetissa. Korotettu nimellisarvo kasvaa velkakirjojen juoksuajan aikana.

Luottolimiitti

Talvivaara allekirjoitti kesäkuussa 2010 Nordean, Handelsbankenin ja Sampo Pankin kanssa sopimuksen 100 miljoonan euron suuruudesta kolmivuotisesta monivaluuttaisesta luottolimiitistä. Alkuperäisen sopimuksen mukainen marginaali oli 31.12.2010 saakka 3,0 % ja sen jälkeen välillä 1,75–3,0 % yhtiön velkaantuneisuusasteen mukaan. Luotto on tarkoitettu yhtiön yleisiin tarpeisiin.

Lokakuussa 2011 Talvivaara ja asianomaiset pankit allekirjoittivat muutossopimuksen, jonka mukaan luottolimiitti kasvatettiin 130 miljoonan euron suuruiseksi ja Pohjola Pankki tuli mukaan luotonantajaksi. Samalla luoton erääntymisaikaa siirrettiin yhdellä vuodella, ja uusi erääntymisaika on 30.6.2014.

16. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

EUR'000	2011	2010
Saman konsernin yrityksiltä	6 878	5 796
Muut tuotot	55	109
Yhteensä	6 933	5 905

17. MATERIAALIT JA PALVELUT

EUR'000	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	-366	-322
Palvelut	-6	-90
Yhteensä	-372	-412

18. HENKILÖSTÖKULUT

EUR'000	2011	2010
Palkat	-3 324	-3 062
Eläkekulut	-534	-487
Sosiaalikulut	-119	-104
Yhteensä	-3 977	-3 653

Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin	2011	2010
Toimihenkilöitä	55	39
Työntekijöitä	-	-
Yhteensä	55	39

19. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

EUR'000	2011	2010
Kehittämismenojen poistot	-43	-25
Aineettomien hyödykkeiden poistot	-37	-31
Muiden pitkäaikaisten menojen poistot	-8	-4
Rakennusten poistot	-764	-763
Koneiden ja laitteiden poistot	-1 219	-1 180
Yhteensä	-2 071	-2 003

20. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

EUR'000	2011	2010
Tilintarkastus	-49	-65
Tilintarkastajien oheispalvelut	-23	-29
Veroneuvonta	-	-1
Yhteensä	-72	-95

21. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

EUR'000	2011	2010
Vuokrat	-140	-145
Ulkopuoliset palvelut	-1 120	-1 178
IT	-87	-98
Vakuutukset	-260	-71
Matkakulut	-449	-400
Edustuskulut	-35	-27
Muut liiketoiminnan kulut	-1 120	-1 032
Yhteensä	-3 211	-2 951

22. MUUT KORKO- JA RAHOITUSTUOTOT

EUR'000	2011	2010
Saman konsernin yrityksiltä	20 552	13 629
Muilta	808	70
Yhteensä	21 360	13 699

23. RAHOITUSKULUT

EUR'000	2011	2010
Muut korko- ja rahoituskulut	-24 232	-14 881
Yhteensä	-24 232	-14 881

24. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

EUR'000	2011	2010
Poistoerot	-1 117	-1 909
Yhteensä	-1 117	-1 909

25. KONSERNIAVUSTUS

EUR'000	2011	2010
Konserniavustus	105	-
Yhteensä	105	-

26. LASKENNALLISET VEROT

EUR'000	2011	2010
Laskennalliset verot	1 280	833
Yhteensä	1 280	833

27. TYTÄRYRITYKSET 31.12.2011

Tytäryrityksen nimi	Konsernin omistusosuus	Maa
Talvivaara Infrastructure Oy	100 %	Suomi
Talvivaara Sotkamo Oy	84 %	Suomi
Talvivaara Exploration Oy	100 %	Suomi
Bream Lake Energy Oy	100 %	Suomi
Hyena Holding Ab	100 %	Ruotsi

28. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

Ei peruutettavissa oleviin muihin vuokrasopimuksiin perustuvat vähimmäisvuokrat

EUR'000	2011	2010
Yhden vuoden kuluessa	89	78
Yhtä vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	33	13
Yli viiden vuoden kuluttua	-	-
Yhteensä	122	91

Muut annetut vakuudet

Tarkempi erittely muista vakuuksista löytyy Talvivaara Kaivosakeyhtiön Oyj:n konsernitilinpäätöksen liitetiedoista kohdasta 38.

29. HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN TAPPIOTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

Hallitus esittää, että tilikauden tappio 5 302 028,92 euroa lisätään edellisen tilikauden tappioihin.

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUKSET

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2012

Talvivaaran Kaivososakeyhtiö

Gordon Edward Haslam
hallituksen puheenjohtaja

Graham Titcombe
hallituksen jäsen

Eileen Carr
hallituksen jäsen

Eero Niiva
hallituksen jäsen

Tapani Järvinen
hallituksen jäsen

Saila Miettinen-Lähde
hallituksen jäsen

Pekka Perä
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS TALVIVAARAN KAIVOSOSAKEYHTIÖ OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsinki 12. maaliskuuta 2012

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Ylva Eriksson
KHT

